

საქართველოს კანონი

საქართველოს 2019 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ თავი I საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსავლები	9,750,326.9	10,595,649.4	10,540,400.0	10,440,000.0	100,400.0
გადასახადები	8,991,307.4	9,695,962.2	9,645,000.0	9,645,000.0	0.0
გრანტები	350,602.4	404,014.7	390,400.0	290,000.0	100,400.0
სხვა შემოსავლები	408,417.1	495,672.5	505,000.0	505,000.0	0.0
ხარჯები	9,372,090.0	9,543,712.7	9,999,052.9	9,914,607.9	84,445.0
შრომის ანაზღაურება	1,385,370.0	1,407,624.2	1,469,483.6	1,468,863.6	620.0
საქონელი და მომსახურება	1,248,448.0	1,288,263.2	1,246,432.1	1,243,997.1	2,435.0
პროცენტი	476,606.7	513,043.8	624,041.0	624,041.0	0.0
სუბსიდიები	486,262.3	419,453.0	435,087.0	401,432.0	33,655.0
გრანტები	1,346,158.8	1,331,957.4	787,932.1	787,932.1	0.0
მათ შორის, კაპიტალური	610,194.8	527,941.7	628,816.1	628,816.1	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	3,324,267.1	3,501,326.9	3,886,912.0	3,886,912.0	0.0
სხვა ხარჯები	1,104,977.1	1,082,044.2	1,549,165.0	1,501,430.0	47,735.0
მათ შორის, სხვადასხვა კაპიტალური ხარჯი	157,729.5	82,295.2	335,031.0	305,886.0	29,145.0
საოპერაციო სალდო	378,237.0	1,051,936.7	541,347.2	525,392.2	15,955.0
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	874,149.5	1,811,165.9	2,057,593.1	1,319,903.1	737,690.0
ზრდა	971,755.5	1,912,171.3	2,137,593.1	1,399,903.1	737,690.0
კლება	97,606.0	101,005.4	80,000.0	80,000.0	0.0
მთლიანი სალდო	-495,912.5	-759,229.1	-1,516,246.0	-794,511.0	-721,735.0
ფინანსური აქტივების ცვლილება	640,305.0	365,188.7	-267,200.0	-476,590.0	209,390.0
ზრდა	905,602.2	484,339.0	209,390.0	0.0	209,390.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	103,240.5	0.0	0.0	0.0

სესხები	309,672.5	237,642.2	209,390.0	0.0	209,390.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	595,929.7	143,456.2	0.0	0.0	0.0
კლება	265,297.2	119,150.3	476,590.0	476,590.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	146,170.4	0.0	356,590.0	356,590.0	0.0
სესხები	96,104.5	94,131.8	120,000.0	120,000.0	0.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	23,018.3	25,013.7	0.0	0.0	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	4.0	4.8	0.0	0.0	0.0
ვალდებულებების ცვლილება	1,136,217.5	1,124,417.8	1,249,046.0	317,921.0	931,125.0
ზრდა	1,651,605.2	1,877,617.1	2,216,125.0	1,285,000.0	931,125.0
საშინაო	399,493.9	422,310.4	900,000.0	900,000.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	399,493.9	422,309.4	900,000.0	900,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.0	1.0	0.0	0.0	0.0
საგარეო	1,252,111.3	1,455,306.7	1,316,125.0	385,000.0	931,125.0
სესხები	1,252,111.3	1,455,306.7	1,316,125.0	385,000.0	931,125.0
კლება	515,387.7	753,199.3	967,079.0	967,079.0	0.0
საშინაო	61,334.9	35,082.0	40,079.0	40,079.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	40,000.0	40,000.0	0.0
სესხები	2,080.0	82.0	79.0	79.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	24,254.9	0.0	0.0	0.0	0.0
საგარეო	454,052.7	718,117.3	927,000.0	927,000.0	0.0
სესხები	427,428.7	714,884.7	927,000.0	927,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	26,624.0	3,232.6	0.0	0.0	0.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის	2018 წლის	2019 წლის	მათ შორის
------------	-----------	-----------	-----------	-----------

	ფაქტი	ფაქტი	გეგმა	საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსულობები	11,618,664.9	12,693,422.2	12,956,525.0	11,925,000.0	1,031,525.0
შემოსავლები	9,750,326.9	10,595,649.4	10,540,400.0	10,440,000.0	100,400.0
არაფინანსური აქტივების კლება	97,606.0	101,005.4	80,000.0	80,000.0	0.0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	119,126.8	119,150.3	120,000.0	120,000.0	0.0
ვალდებულებების ზრდა	1,651,605.2	1,877,617.1	2,216,125.0	1,285,000.0	931,125.0
გადასახდელები	11,764,835.4	12,590,181.6	13,313,115.0	12,281,590.0	1,031,525.0
ხარჯები	9,372,090.0	9,543,712.7	9,999,052.9	9,914,607.9	84,445.0
არაფინანსური აქტივების ზრდა	971,755.5	1,912,171.3	2,137,593.1	1,399,903.1	737,690.0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	905,602.2	381,098.4	209,390.0	0.0	209,390.0
ვალდებულებების კლება	515,387.7	753,199.3	967,079.0	967,079.0	0.0
ნაშთის ცვლილება	-146,170.5	103,240.6	-356,590.0	-356,590.0	0.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

თავი II

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 3. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები 10,540,400.00 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
შემოსავლები	9,750,326.90	10,595,649.40	10,540,400.00
გადასახადები	8,991,307.40	9,695,962.20	9,645,000.00
გრანტები	350,602.40	404,014.70	390,400.00
სხვა შემოსავლები	408,417.10	495,672.50	505,000.00

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 4. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები 9,670,000.00 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
გადასახადები	8,991,307.4	9,695,962.2	9,645,000.0
გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	3,282,526.2	3,614,519.5	4,005,000.0
გადასახადები ფიზიკური პირებიდან	2,525,970.7	2,877,895.1	3,150,000.0
საშემოსავლო გადასახადი	2,525,970.7	2,877,895.1	3,150,000.0
გადასახადი საწარმოებიდან	756,555.5	736,624.4	855,000.0
მოგების გადასახადი	756,555.5	736,624.4	855,000.0
გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	5,573,534.7	5,892,636.4	5,358,000.0
საყოველთაო გადასახადები საქონელსა და მომსახურებაზე	4,122,612.8	4,426,909.8	4,071,000.0
დამატებული ღირებულების გადასახადი	4,122,612.8	4,426,909.8	4,071,000.0
აქციზი	1,450,921.9	1,465,726.6	1,287,000.0
გადასახადები საგარეო ვაჭრობასა და საგარეო- ეკონომიკურ ოპერაციებზე	71,618.9	73,416.9	75,000.0
იმპორტის გადასახადი	71,618.9	73,416.9	75,000.0
სხვა გადასახადები	63,627.6	115,389.4	207,000.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები 390,400.00 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
გრანტები	350,602.4	404,014.7	390,400.0
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები	188,947.4	232,419.8	255,765.0
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	141,195.6	205,122.3	230,000.0
EU	72,157.1	137,680.1	230,000.0
სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის პროგრამა (EU)	17,909.5	20,178.6	120,080.0

მაკროფინანსური დახმარების პროგრამა (MFA) (EU)	27,155.0	0.0	31,050.0
საქართველოში მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის მხარდაჭერა (EU)	15,154.2	11,796.7	18,350.0
უნარების განვითარება და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა (EU)	0.0	27,163.5	12,420.0
DCFTA-ს განხორციელების და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა (EU)	0.0	18,626.4	16,300.0
ეკონომიკის და ბიზნესის განვითარება საქართველოში (EU)	0.0	22,196.5	13,200.0
დევენილთა სამოქმედო გეგმის მხარდაჭერა: 2012, IV ნაწილი (EU)	11,938.5	0.0	0.0
რეგიონული განვითარების მხარდაჭერა – II ფაზა (EU)	0.0	27,163.5	0.0
საჯარო მმართველობის რეფორმის მხარდაჭერა საქართველოში (EU)	0.0	10,555.0	18,600.0
სხვადასხვა დონორი	69,038.5	67,442.2	0.0
ხაზინის ანგარიშზე აღრიცხული რეესტრის გრანტები (სხვადასხვა დონორი)	69,038.5	67,442.2	0.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	47,751.8	27,297.5	25,765.0
E5P	13,004.5	0.0	2,000.0
საქართველოში საჯარო შენობების ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება და განახლებადი – ალტერნატიული ენერჯის გამოყენება (E5P, NEFCO)	0.0	0.0	1,000.0
თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაციისა და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (E5P, CEB)	0.0	0.0	1,000.0
ბათუმის ავტობუსების პროექტი (E5P, EBRD)	0.0	0.0	0.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (E5P, EBRD)	13,004.5	0.0	0.0
SIDA	3,919.1	7,966.5	3,300.0
საკანალიზაციო სისტემების მდგრადი მართვის პროექტი (SIDA)	3,919.1	7,966.5	3,300.0
ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი (SIDA, EBRD)	0.0	0.0	0.0
CNF	1,094.9	1,383.1	1,345.0
დაცული ტერიტორიების განვითარება (CNF)	1,094.9	1,383.1	1,345.0

WB-TF	1,534.9	3,833.3	3,600.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	1,534.9	3,833.3	3,600.0
EU	18,429.6	10,722.2	9,750.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (EU, KfW)	1,120.2	1,735.5	1,000.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მოდერნიზაცია-მშენებლობა სამტრედია-გრიგოლეთის მონაკვეთზე (EU, EIB)	11,630.3	4,734.8	8,050.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EU, EIB, EBRD)	0.0	0.0	0.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (EU, KfW)	2,945.9	1,563.6	0.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EU, EIB)	2,733.2	2,688.3	700.0
EC	2,199.0	0.0	0.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (EC, WB, KfW, EBRD)	2,199.0		0.0
GEF	1,801.1	3,392.5	5,270.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	1,801.1	3,392.5	5,270.0
EBRD	5,768.7	0.0	500.0
საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD)	5,280.4	0.0	500.0
საქართველოს ელექტროენერგეტიკის ბაზრის ახალი კონცეფციის შემუშავება (EBRD)	488.3	0.0	0.0
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული გრანტები	100,938.3	106,983.7	74,635.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	100,938.3	106,983.7	74,635.0
MCC	87,061.9	95,277.7	63,900.0
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს – მეორე პროექტი (MCC)	87,061.9	95,277.7	63,900.0
KfW	13,437.1	11,706.1	10,495.0
ტუბერკულოზთან ბრძოლის რეგიონალური პროგრამა –	232.0	0.0	0.0

II ფაზა (KfW)			
იმულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი სახლების გადაუდებელი რეაბილიტაცია დასავლეთ საქართველოში (KfW)	77.5	0.0	0.0
დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში – საქართველო (ეკორეგიონული პროგრამა – საქართველო, III ფაზა) (KfW)	4,550.1	2,848.7	3,300.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (EU, KfW)	7,026.3	7,509.7	5,350.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – IV ფაზა (KfW)	1,551.2	1,347.6	1,845.0
ORIO	45.2	0.0	240.0
ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია (ORIO)	45.2	0.0	240.0
ORET	394.1	0.0	0.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (ORET, EBRD)	394.1	0.0	0.0
მიმდინარე გრანტები ცენტრალური სსიპ-ებიდან/ა(ა)იპ-ებიდან	60,716.7	64,611.2	60,000.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 6. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 505,000.00 ათასი ლარის ოდენობით.

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
სხვა შემოსავლები	391,879.4	495,672.5	505,000.0
შემოსავლები საკუთრებიდან	141,778.8	201,598.1	196,000.0
პროცენტები	57,811.2	103,791.5	95,000.0
დივიდენდები	66,356.1	70,350.8	81,000.0
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდი	1,356.1	350.8	1,000.0
შემოსავალი საქართველოს ეროვნული ბანკის მოგებიდან	65,000.0	70,000.0	80,000.0

რენტა	17,611.5	27,455.9	20,000.0
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	99,671.9	94,440.1	96,700.0
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	95,882.8	91,147.7	93,600.0
სალიცენზიო მოსაკრებელი	12,577.2	648.5	300.0
სანებართვო მოსაკრებელი	60,983.6	65,774.2	68,000.0
სარეგისტრაციო მოსაკრებელი	1,757.9	2,639.6	3,200.0
სახელმწიფო ბაჟი	17,353.7	18,552.6	19,000.0
საკონსულო მოსაკრებელი	1,616.7	1,974.2	1,600.0
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	1,043.7	1,023.1	1,000.0
სხვა არაკლასიფიცირებული მოსაკრებელი	550.0	535.5	500.0
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	3,789.1	3,292.4	3,100.0
შემოსავლები საქონლის რეალიზაციიდან	61.6	65.5	100.0
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	3,710.6	3,206.8	3,000.0
სხვა შემოსავლები არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონლიდან და მომსახურებიდან	17.0	20.0	0.0
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	55,258.2	78,248.4	95,000.0
ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	95,170.5	121,385.9	117,300.0
მიმდინარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	95,170.5	121,385.9	117,300.0
სხვა მიმდინარე ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	95,170.5	121,385.9	117,300.0
სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	95,170.5	121,385.9	117,300.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

თავი III

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 7. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები 9,999,052.9 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
ხარჯები	9,372,090.0	9,543,712.7	9,999,052.9	9,914,607.9	84,445.0
შრომის ანაზღაურება	1,385,370.0	1,407,624.2	1,469,483.6	1,468,863.6	620.0
საქონელი და მომსახურება	1,248,448.0	1,288,263.2	1,246,432.1	1,243,997.1	2,435.0
პროცენტი	476,606.7	513,043.8	624,041.0	624,041.0	0.0
სუბსიდიები	486,262.3	419,453.0	435,087.0	401,432.0	33,655.0
გრანტები	1,346,158.8	1,331,957.4	787,932.1	787,932.1	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	3,324,267.1	3,501,326.9	3,886,912.0	3,886,912.0	0.0
სხვა ხარჯები	1,104,977.1	1,082,044.2	1,549,165.0	1,501,430.0	47,735.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 8. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 2,057,593.1 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 2,137,593.1 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	სულ ჯამი	971,755.6	1,912,171.3	2,137,593.1	1,394,903.1	737,690.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	2,604.0	6,432.7	7,048.1	7,048.1	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	104.9	49.9	100.0	100.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	337.0	541.8	590.0	590.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	391.7	214.0	668.0	668.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	2,085.2	910.5	15.0	15.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	381.7	27.6	100.0	100.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	461.3	288.2	555.0	555.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	5,240.2	8,371.1	13,012.0	13,012.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	61.4	131.3	1,655.0	1,655.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის	12.6	6.0	5.0	5.0	0.0

	მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში					
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	1.4	0.0	5.0	5.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	3.8	5.0	10.0	10.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	3.1	6.0	3.0	3.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუმეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	3.8	3.4	3.0	3.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	5.3	4.5	0.0	0.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	7.0	6.5	4.0	4.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	23.2	5.7	0.0	0.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	5.0	3.1	2.0	2.0	0.0
20 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	6,161.4	12,393.8	13,370.0	13,370.0	0.0
21 00	სსიპ – საპენსიო სააგენტო	0.0	138.5	500.0	500.0	0.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	228.5	19.7	35.0	35.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	8,875.2	8,844.3	17,155.0	17,155.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	2,721.1	2,473.0	3,245.0	1,945.0	1,300.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	656,666.0	1,302,619.6	1,476,300.0	800,055.0	676,245.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	26,227.6	28,564.6	27,390.0	27,390.0	0.0
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	86,815.1	114,909.1	47,435.0	47,435.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	1,181.3	18,464.4	2,010.0	2,010.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	49,205.2	131,679.1	203,477.0	188,477.0	15,000.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	28,707.2	88,847.0	108,336.0	108,336.0	0.0
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	14,867.1	16,589.6	18,006.0	13,286.0	4,720.0
32 00	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	62,092.7	149,404.0	182,199.0	141,774.0	40,425.0
33 00	საქართველოს პროკურატურა	1,742.1	2,019.4	2,970.0	2,970.0	0.0
35 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	50.5	32.1	12.0	12.0	0.0

36 00	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	212.3	32.8	55.0	55.0	0.0
37 00	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	1,422.1	715.5	690.0	690.0	0.0
38 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	581.0	16.6	315.0	315.0	0.0
39 00	ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	0.0	6.9	0.0	0.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,814.0	7,701.2	3,400.0	3,400.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	103.8	314.7	110.0	110.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	6,156.3	5,262.3	0.0	0.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	5.4	0.6	50.0	50.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	39.9	29.8	45.0	45.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	1,825.4	2,299.1	883.0	883.0	0.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	0.0	1,499.7	5,000.0	5,000.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	21.6	65.6	50.0	50.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	37.4	0.0	95.0	95.0	0.0
49 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	5.6	22.2	10.0	10.0	0.0
50 00	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	2.8	14.4	10.0	10.0	0.0
51 00	სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	216.2	180.0	665.0	665.0	0.0
52 00	სსიპ – სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	0.0	4.5	0.0	0.0	0.0
55 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	25.9	0.0	0.0	0.0	0.0
56 00	სსიპ – დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო	8.9	0.0	0.0	0.0	0.0
57 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0
60 00	სსიპ – ტექნოლოგიური ინსტიტუტი	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ბ) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 80,000.00 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
არაფინანსური აქტივების კლება	97,606.0	101,005.3	80,000.0
ძირითადი აქტივები	59,271.8	80,364.4	60,000.0
მატერიალური მარაგები	34.1	10.2	0.0

არაწარმოებული აქტივები	38,300.1	20,630.8	20,000.0
მიწა	5,306.4	8,340.3	7,000.0
სხვა ბუნებრივი აქტივები	32,993.8	12,290.5	13,000.0
რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია	32,981.2	12,290.5	13,000.0
სხვა დანარჩენი ბუნებრივი აქტივები	12.6	0.0	0.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 9. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7	სულ ჯამი	10,343,845.5	11,455,883.9	12,136,646.0	11,314,511.0	822,135.0
7.1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	1,868,980.6	2,244,255.1	1,747,297.9	1,747,297.9	0.0
7.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	324,882.5	357,764.0	412,845.8	412,845.8	0.0
7.1.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	167,810.4	164,713.2	173,675.0	173,675.0	0.0
7.1.1.2	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	31,719.1	32,910.6	87,655.8	87,655.8	0.0
7.1.1.3	საგარეო ურთიერთობები	125,353.0	160,140.3	151,515.0	151,515.0	0.0
7.1.3	საერთო დანიშნულების მომსახურება	35,070.8	37,727.3	34,215.0	34,215.0	0.0
7.1.3.1	საერთო საკადრო მომსახურება	1,410.7	1,483.2	1,600.0	1,600.0	0.0
7.1.3.2	საერთო დანიშნულების დაგეგმვა და სტატისტიკური მომსახურება	7,772.0	9,328.7	10,000.0	10,000.0	0.0
7.1.3.3	საერთო დანიშნულების სხვა მომსახურება	25,888.2	26,915.5	22,615.0	22,615.0	0.0
7.1.6	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	476,557.2	518,017.5	644,000.0	644,000.0	0.0
7.1.7	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეს შორის	941,817.4	1,241,708.1	610,600.0	610,600.0	0.0
7.1.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	90,652.6	89,038.1	45,637.1	45,637.1	0.0
7.2	თავდაცვა	802,873.3	846,090.8	890,451.0	875,451.0	15,000.0
7.2.1	შეიარაღებული ძალები	162,396.3	334,239.3	360,660.0	345,660.0	15,000.0

7.2.3	საგარეო სამხედრო დახმარება	38,422.5	38,207.3	42,750.0	42,750.0	0.0
7.2.4	გამოყენებითი კვლევები თავდაცვის სფეროში	28,878.0	30,240.4	33,530.0	33,530.0	0.0
7.2.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა თავდაცვის სფეროში	573,176.5	443,403.7	453,511.0	453,511.0	0.0
7.3	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	1,022,419.0	1,128,241.8	1,223,179.0	1,223,179.0	0.0
7.3.1	პოლიციის სამსახური და სახელმწიფო დაცვა	542,026.5	596,234.0	660,149.0	660,149.0	0.0
7.3.2	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	64,717.0	85,870.5	97,290.0	97,290.0	0.0
7.3.3	სასამართლოები და პროკურატურა	117,190.6	126,321.7	140,470.0	140,470.0	0.0
7.3.4	სასჯელადსრულების დაწესებულებები	130,581.5	137,645.6	141,245.0	141,245.0	0.0
7.3.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების სფეროში	167,903.4	182,169.9	184,025.0	184,025.0	0.0
7.4	ეკონომიკური საქმიანობა	1,565,901.5	1,776,206.7	2,090,524.0	1,366,129.0	724,395.0
7.4.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	175,205.4	60,918.0	78,245.0	78,245.0	0.0
7.4.1.1	საერთო ეკონომიკური და კომერციული საქმიანობა	172,749.8	57,579.8	73,455.0	73,455.0	0.0
7.4.1.2	შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	2,455.6	3,338.2	4,790.0	4,790.0	0.0
7.4.2	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	207,166.8	198,234.4	293,054.0	267,714.0	25,340.0
7.4.2.1	სოფლის მეურნეობა	207,166.8	198,234.4	293,054.0	267,714.0	25,340.0
7.4.3	სათბობი და ენერგეტიკა	12,341.7	13,295.0	57,800.0	56,100.0	1,700.0
7.4.3.2	ნავთობი და ბუნებრივი აირი	6,668.6	7,363.3	8,000.0	8,000.0	0.0
7.4.3.5	ელექტროენერგეტიკა	5,673.1	5,931.7	49,800.0	48,100.0	1,700.0
7.4.4	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, მშენებლობა	1,069.5	2,320.2	9,900.0	9,900.0	0.0
7.4.4.3	მშენებლობა	1,069.5	2,320.2	9,900.0	9,900.0	0.0
7.4.5	ტრანსპორტი	865,320.3	1,183,501.4	1,287,650.0	738,050.0	549,600.0
7.4.5.1	სავტომობილო ტრანსპორტი და გზები	842,957.1	1,173,961.7	1,273,850.0	724,250.0	549,600.0
7.4.5.3	სარკინიგზო ტრანსპორტი	48.5	86.2	300.0	300.0	0.0
7.4.5.4	საჰაერო ტრანსპორტი	4,659.0	6,482.4	13,000.0	13,000.0	0.0
7.4.5.5	მილსადენები და სხვა სახის სატრანსპორტო საშუალებები	17,655.7	2,971.2	500.0	500.0	0.0
7.4.7	ეკონომიკის სხვა დარგები	278,064.0	278,029.4	300,200.0	162,445.0	137,755.0
7.4.7.1	ვაჭრობა, მარაგების შექმნა, შენახვა და დასაწყობება	658.8	316.4	310.0	310.0	0.0
7.4.7.3	ტურიზმი	76,137.1	100,936.9	101,840.0	101,840.0	0.0
	მრავალმიზნობრივი განვითარების					

7.4.7.4	პროექტი	201,268.1	176,776.1	198,050.0	60,295.0	137,755.0
7.4.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	26,733.8	39,908.4	63,675.0	53,675.0	10,000.0
7.5	გარემოს დაცვა	63,083.8	68,492.0	91,596.0	82,151.0	9,445.0
7.5.1	ნარჩენების შეგროვება, გადამუშავება და განადგურება	9,531.0	2,117.3	18,950.0	17,450.0	1,500.0
7.5.2	ჩამდინარე წყლების მართვა	5,082.5	8,937.6	3,500.0	200.0	3,300.0
7.5.3	გარემოს დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლა	904.3	1,094.4	1,200.0	1,200.0	0.0
7.5.4	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	20,298.7	19,323.4	22,665.0	18,020.0	4,645.0
7.5.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა გარემოს დაცვის სფეროში	27,267.3	37,019.3	45,281.0	45,281.0	0.0
7.6	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	18,026.3	16,419.7	105,916.1	98,021.1	7,895.0
7.6.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	11,523.5	10,421.0	12,416.1	5,221.1	7,195.0
7.6.3	წყალმომარაგება	6,502.8	5,998.8	93,500.0	92,800.0	700.0
7.7	ჯანმრთელობის დაცვა	1,014,393.3	1,089,062.7	1,091,243.0	1,091,243.0	0.0
7.7.1	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობილობები და აპარატები	11,693.2	12,479.6	30,050.0	30,050.0	0.0
7.7.1.1	ფარმაცევტული პროდუქცია	11,693.2	12,479.6	30,050.0	30,050.0	0.0
7.7.2	ამბულატორიული მომსახურება	752,153.2	804,691.0	800,600.0	800,600.0	0.0
7.7.2.1	ზოგადი პროფილის ამბულატორიული მომსახურება	734,735.3	785,721.1	780,000.0	780,000.0	0.0
7.7.2.2	სპეციალიზებული ამბულატორიული მომსახურება	17,417.9	18,969.9	20,600.0	20,600.0	0.0
7.7.3	საავადმყოფოების მომსახურება	167,585.5	170,185.5	158,781.0	158,781.0	0.0
7.7.3.2	სპეციალიზებული საავადმყოფოების მომსახურება	163,682.3	164,499.2	151,255.0	151,255.0	0.0
7.7.3.3	სამედიცინო ცენტრებისა და სამშობიარო სახლების მომსახურება	3,903.2	5,686.3	7,526.0	7,526.0	0.0
7.7.4	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	37,154.6	49,072.6	55,710.0	55,710.0	0.0
7.7.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	45,806.7	52,633.9	46,102.0	46,102.0	0.0
7.8	დასვენება, კულტურა და რელიგია	257,871.1	344,528.3	311,707.0	311,707.0	0.0
7.8.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	109,094.6	158,797.5	126,450.0	126,450.0	0.0
7.8.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	86,951.2	113,338.8	91,486.0	91,486.0	0.0
7.8.3	ტელერადიომაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	47,571.8	54,123.7	59,200.0	59,200.0	0.0
7.8.4	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	962.0	1,504.3	962.0	962.0	0.0
7.8.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	13,291.5	16,764.0	33,609.0	33,609.0	0.0

7.9	განათლება	1,183,026.0	1,243,492.1	1,484,618.0	1,419,218.0	65,400.0
7.9.1	სკოლამდელი აღზრდა	0.0	0.7	100.0	100.0	0.0
7.9.2	ზოგადი განათლება	584,216.6	603,215.4	750,884.0	750,884.0	0.0
7.9.2.3	საშუალო ზოგადი განათლება	584,216.6	603,215.4	750,884.0	750,884.0	0.0
7.9.3	პროფესიული განათლება	35,827.9	36,645.5	52,660.0	52,660.0	0.0
7.9.4	უმაღლესი განათლება	128,146.8	161,696.1	160,165.0	160,165.0	0.0
7.9.4.1	უმაღლესი პროფესიული განათლება	212.0	210.0	210.0	210.0	0.0
7.9.4.2	უმაღლესი აკადემიური განათლება	127,934.8	161,486.1	159,955.0	159,955.0	0.0
7.9.5	უმაღლესისშემდგომი განათლება	1,490.7	1,765.6	2,000.0	2,000.0	0.0
7.9.6	განათლების სფეროს დამხმარე მომსახურება	76,350.6	99,754.4	108,356.0	108,356.0	0.0
7.9.7	გამოყენებითი კვლევები განათლების სფეროში	63,718.0	66,422.7	41,690.0	41,690.0	0.0
7.9.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	293,275.4	273,991.7	368,763.0	303,363.0	65,400.0
7.10	სოციალური დაცვა	2,547,270.7	2,699,094.8	3,100,114.0	3,100,114.0	0.0
7.10.1	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	5,919.6	6,926.9	9,260.0	9,260.0	0.0
7.10.1.1	ავადმყოფთა სოციალური დაცვა	133.1	145.3	260.0	260.0	0.0
7.10.1.2	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	5,786.5	6,781.6	9,000.0	9,000.0	0.0
7.10.2	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	1,714,206.8	1,746,159.5	1,955,261.0	1,955,261.0	0.0
7.10.4	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	659,974.3	655,384.4	786,682.0	786,682.0	0.0
7.10.6	საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	10,900.4	17,443.9	80,760.0	80,760.0	0.0
7.10.7	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	97,988.5	127,960.6	68,950.0	68,950.0	0.0
7.10.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	58,281.2	145,219.5	199,201.0	199,201.0	0.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

თავი IV

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 10. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო (-1,516,246.0) ათასი ლარის ოდენობით.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 11. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება (-267,200.0) ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 209,390.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ზრდა	905,602.2	484,339.0	209,390.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	103,240.5	0.0
სესხები	309,672.5	237,642.2	209,390.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	595,929.7	143,456.2	0.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 476,590.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების კლება	265,297.2	119,150.3	476,590.0
ვალუტა და დეპოზიტები	146,170.4	0.0	356,590.0
სესხები	96,104.5	94,131.8	120,000.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	23,018.3	25,013.7	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	4.0	4.8	0.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 12. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 1,249,046.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდა 2,216,125.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
ვალდებულებების ზრდა	1,651,605.2	1,877,617.1	2,216,125.0
საშინაო	399,493.9	422,310.4	900,000.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	399,493.9	422,309.4	900,000.0

სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0.0	1.0	0.0
საგარეო	1,252,111.3	1,455,306.7	1,316,125.0
სესხები	1,252,111.3	1,455,306.7	1,316,125.0

ა) სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით ვალდებულებების ზრდა – 900,000.00 ათასი ლარის ოდენობით;

ბ) სოციალური კეთილდღეობის პროგრამის ფარგლებში საფრანგეთის განვითარების სააგენტოდან (AFD) მისაღები სახსრები – 106 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

გ) სოციალური კეთილდღეობის პროგრამის II ფაზის ფარგლებში საფრანგეთის განვითარების სააგენტოდან (AFD) მისაღები სახსრები – 46 500.0 ათასი ლარის ოდენობით;

დ) საქართველოში ენერჯეტიკის სექტორის რეფორმის პროგრამის ფარგლებში საფრანგეთის განვითარების სააგენტოდან (AFD) მისაღები სახსრები – 116 250.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ე) საქართველოში ენერჯეტიკის სექტორის რეფორმის პროგრამის ფარგლებში გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) მისაღები სახსრები – 116 250.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ვ) საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოს მთავრობისთვის გამოსაყოფი გრძელვადიანი საინვესტიციო, შეღავათიანი კრედიტები – 931 125.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
კრედიტები	957,779.3	996,881.1	931,125.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (E5P, EBRD)	56,858.7	366.0	0.0
საქართველოში საჯარო შენობების ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება და განახლება – ალტერნატიული ენერჯის გამოყენება (E5P, NEFCO)	0.0	0.0	700.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (EC, WB, KfW, EBRD)	45,611.9	16,481.9	6,100.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის ხევი-უბისის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (ADB)	0.0	113,756.4	7,550.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის უბისა-შორაპნის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (EIB)	0.0	201,682.0	16,050.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი I (კახეთი) (WB)	8,515.7	1,387.2	30.0
ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი (ADB, IBRD, WB)	28,693.4	15,887.7	3,000.0
მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის ქვეშეთი-კობის მონაკვეთზე საავტომობილო გზის და გვირაბის მშენებლობა (ADB)	0.0	0.0	228,275.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	6,047.6	9,037.8	6,730.0
სენაკი-ფოთი-სარგის საავტომობილო გზის კმ 48-კმ 64, გრიგოლეთი-ჩოლოქის მონაკვეთის მშენებლობა (EIB)	0.0	20,357.4	26,000.0
საქართველოს ურბანული რეკონსტრუქციის და განვითარების პროექტი (EIB)	58,521.9	49,260.3	48,500.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II			

(WB, WB-TF)	7,895.0	6,633.9	8,800.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის ჩუმათელეთი-ხევის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (EIB, WB)	0.0	125.7	45,600.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EU, EIB, EBRD)	10,528.4	2,588.3	500.0
ეგზ „ჩრდილოეთის რგოლი“ – I ფაზა (KfW, EBRD)	0.0	0.0	1,500.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი IV (აგარა-ზემო ოსიაური) (WB)	43,060.4	17,737.4	4,000.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (ORET, EBRD)	1,356.8	0.0	2,750.0
ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტი (WB)	19,354.0	16,517.6	13,100.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EU, EIB)	13,327.1	8,060.3	4,000.0
საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)	988.5	3,301.5	10,000.0
ურბანული მომსახურების გაუმჯობესების პროგრამა (წყალმომარაგებისა და წყალარინების სექტორი) (ADB)	104,173.9	130,364.5	158,675.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მოდერნიზაცია-მშენებლობა სამტრედია-გრიგოლეთის მონაკვეთზე (EU, EIB)	86,446.8	34,739.8	38,000.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის დერეფნის გაუმჯობესების პროექტი (ზემო ოსიაური-რიკოთი) (EIB, WB)	49,752.0	51,973.5	37,225.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (EIB)	473.2	-9.4	0.0
თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის შორაპანი-არგვეთას მონაკვეთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა (ADB)	0.0	0.0	10,250.0
ბათუმის ავტობუსების პროექტი (ESP, EBRD)	0.0	8,749.3	1,300.0
ბათუმი (ანგისა)-ახალციხის საავტომობილო გზის ხულო-ზარზმის მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (Kuwait Fund)	49.1	746.2	8,500.0
რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი (ADB, KfW)	2,141.9	0.0	0.0
ქალაქ ქობულეთის ახალი შემოვლითი გზა (ADB)	48,692.0	41,178.9	4,000.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მეორე პროექტი (WB)	10,950.0	18,447.0	2,300.0
250 მგვარ რეაქტორი ქს ზესტაფონში (EBRD)	5,120.7	0.0	0.0
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტრუქტურაში ჰიდროტექნიკური კვლევების ლაბორატორიის ჩამოყალიბების პროექტი (Unicredit Bank)	4,888.3	16,175.2	0.0
ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი (SIDA, EBRD)	0.0	0.0	475.0
საქართველოს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (EIB)	0.0	0.0	1,600.0
მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის განვითარების საინვესტიციო პროგრამა (ADB)	68,605.2	47,220.7	44,150.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (EU, KfW)	742.2	6,116.2	0.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი (WB)	30,910.7	21,164.4	36,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი III (მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი) (WB)	8,343.8	16,409.9	17,050.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – IV ფაზა (KfW)	13,740.7	15,506.7	14,690.0

ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (EU, KfW)	9,302.9	10,685.9	13,400.0
ჭიათურის საზაფხურო გზების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტი (Government of France)	11,006.1	0.0	0.0
თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაციისა და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (E5P, CEB)	0.0	0.0	500.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის ზესტაფონი-ქუთაისი-სამტრედიის მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია (JICA)	36,706.9	7,164.1	1,600.0
შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი (WB)	4,508.6	26,864.3	24,000.0
აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	3,000.0
საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD)	12,332.8	744.2	0.0
მდინარე დებედაზე ხიდის მშენებლობა (EBRD)	137.1	0.0	300.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი II (იმერეთი) (WB)	4,084.3	4,551.4	14,025.0
ქალაქ ბათუმის ახალი შემოვლითი გზა (AIIB, ADB)	37,967.8	23,120.6	36,500.0
შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ძირულა-ხარაგაული-მოლითი-ფონა-ჩუმათელეთის საავტომობილო გზის ჩუმათელეთი-ხარაგაულის მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (ADB)	6,863.7	8,905.4	15,400.0
საქართველოს თავდაცვის ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	99,079.5	22,881.1	15,000.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების კლება 967,079.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა
ვალდებულებების კლება	515,387.7	442,960.3	967,079.0
საშინაო	61,334.9	17,082.0	40,079.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	17,000.0	40,000.0
სესხები	2,080.0	82.0	79.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	24,254.9	0.0	0.0
საგარეო	454,052.7	425,878.3	927,000.0
სესხები	427,428.7	422,645.7	927,000.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	26,624.0	3,232.6	0.0

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 13. საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2019 წლის ბოლოსთვის 20,618.6 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის, სახელმწიფო საგარეო ვალისა – 16,508.6 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო სახელმწიფო საშინაო ვალისა – 4 110.0 მლნ ლარის ოდენობით,

თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კრედიტორი	საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2019)
სახელმწიფო საგარეო ვალის ნაშთი	16,508,606.1
მრავალმხრივი კრედიტორები	11,373,351.2
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	3,665,582.1
აზიის ინფრასტრუქტურის საინვესტიციო ბანკი (AIIB)	62,201.8
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	327,337.8
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	1,515,186.2
ევროკავშირი (EU)	124,146.0
მსოფლიო ბანკი (WB)	5,577,931.6
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	97,320.6
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2,945.2
გარემოს დაცვის სკანდინავიური საფინანსო კორპორაცია (NEFCO)	700.0
ორმხრივი კრედიტორები	2,915,889.1
სომხეთი	21,136.9
აზერბაიჯანი	19,854.5
ავსტრია	54,818.5
ჩინეთი	3,765.2
საფრანგეთი	831,616.5
გერმანია	1,002,930.3
ირანი	15,096.6
იაპონია	646,740.6
ყაზახეთი	39,335.0
ქუვეითი	34,242.5
ნიდერლანდი	1,734.6
რუსეთი	152,210.4
თურქეთი	38,234.9
თურქმენეთი	625.6
უკრაინა	266.2
ამერიკის შეერთებული შტატები	52,989.4
უზბეკეთი	291.5

სხვა საგარეო ვალდებულებები	1,481,900.0
ევრობონდები	1,481,900.0
სახელმწიფოს გარანტიით აღებული კრედიტები	4,902.6
გერმანია	4,902.6
საქართველოს ეროვნული ბანკის საგარეო ვალი	732,563.2
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	732,563.2
სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი	4,110,000.0
საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი, ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაციები	240,846.0
სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	152,000.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	686,418.2
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	3,030,735.8
სულ სახელმწიფო ვალის ნაშთი	20,618,606.1

შენიშვნა:

1. გამოთვლისას გამოყენებულია გაცვლითი კურსი (2019 წლის 13 სექტემბრის მდგომარეობით): 1 აშშ დოლარი = 2.9638 ლარი; 1 ევრო = 3.2670 ლარი (1.1023 აშშ დოლარი); 1 SDR = 1.3732 აშშ დოლარი; 10 ჩინური იუანი = 1.4115 აშშ დოლარი; 100 იაპონური იენი = 0.9268 აშშ დოლარი; 1 ქუვეითური დინარი = 3.2884 აშშ დოლარი. საქართველოს სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა გადაანგარიშდება შესაბამის პერიოდში მოქმედი გაცვლითი კურსის მიხედვით.

2. ვალის მოცულობა არ მოიცავს „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის 48-ე მუხლით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს, ვინაიდან ამ მუხლით განსაზღვრული ვალდებულებების მოცულობა დაუზუსტებელია.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 14. „ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების პროგნოზი

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების გათვალისწინებით:

ა) 2019 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განისაზღვრება 1 196.7 მლნ ლარით, რაც პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 2.7%-ს შეადგენს (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 3%);

ბ) 2019 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა განისაზღვრება მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 44.3%-ით (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 60%).

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

თავი V

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

მუხლი 15. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), მათ ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მესამისშემდგომი დონეები) შემდეგი რედაქციით:

1

ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

ადამიანზე ორიენტირებული სოციალური პოლიტიკის მთავარი მიღწევა საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის ამოქმედებაა. საქართველოს მთავრობა შეინარჩუნებს საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სისტემას, რომელმაც უამრავი ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენა და ოჯახების გადარიბების თავიდან აცილება უზრუნველყო. საქართველოს ყველა მოქალაქე კვლავ დაცული იქნება სამედიცინო მომსახურებასთან დაკავშირებული მაღალი ხარჯების გაწევისაგან. საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, განიხილება საჯარო და კერძო თანამშრომლობის მოდელები და მექანიზმები, რათა დასაქმებულებმა მეტი წვლილი შეიტანონ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურებაში.

განხორციელდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის რეფორმის მომდევნო ეტაპი. დაიხვეწება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსების მექანიზმები და გაიზრდება ოჯახის ექიმის როლი და მნიშვნელობა, რის საფუძველზედაც შემცირდება როგორც სახელმწიფოს, ისე მოსახლეობის მიერ გაწეული ხარჯები.

დაავადებათა პროფილაქტიკა (პრევენცია) ჯანმრთელობის დაცვის პოლიტიკისთვის პრიორიტეტული იქნება. დაავადებაზე რეაგირების რეჟიმიდან აქცენტი გადატანილი იქნება როგორც დაავადების წარმოქმნის პრევენციაზე, ისე დაავადების დროულად აღმოჩენასა და მისი გართულების თავიდან აცილებაზე.

გაგრძელდება ჯანმრთელობის დაცვის სპეციალიზებული მიმართულებების პროგრამული დაფინანსება: C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამაში ჩართვის საშუალება მომავალშიც ყველა პაციენტს ექნება; გაუმჯობესდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის პროგრამის ხარისხი როგორც სტაციონარულ, ისე ამბულატორიულ და თემზე დაფუძნებული სერვისების დონეზე.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობას, ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდება დედათა და ბავშვთა (პერინატალური) სამედიცინო ცენტრების რეგიონალიზაციის გეგმა; გაგრძელდება აცრების ეროვნული კალენდრით ბავშვთა იმუნიზაცია და ორსულებისა და ახალშობილების უზრუნველყოფა ჯანსაღი განვითარებისთვის აუცილებელი პრეპარატების მიწოდებით.

საფუძველი ჩაეყრება ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობის თანამედროვე და მაღალეფექტიან მეთოდებს.

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსება დაეფუძნება შემდეგ პრინციპებს: დაიხვეწება არსებული სტანდარტიზებული საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის საბაზისო პაკეტი; მომსახურების ხარჯების ანაზღაურებისთვის გამოყენებული იქნება დაფინანსების დიაგნოზთან

შეჭიდული ჯგუფების და გლობალური ბიუჯეტების მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისი პროგრამის ხარჯების უფრო ეფექტიან და პროგნოზირებად გაწევას.

მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად განხორციელდება სისტემური რეფორმა, რომლის შედეგადაც მოსახლეობის მოწყვლადი ჯგუფებისათვის ამბულატორიული მოხმარების მედიკამენტები უფრო ხელმისაწვდომი გახდება.

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებისა და მედიკამენტების ხარისხი უზრუნველყოფილი იქნება ადეკვატური სახელმწიფო მონიტორინგის განხორციელებით, აგრეთვე საკანონმდებლო ბაზის დახვეწით.

დაიწყება ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების სისტემის დანერგვა ქვეყნის მასშტაბით, რაც მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ჯანმრთელობის დაცვის ხარისხის გაუმჯობესებას.

სალიცენზიო, სანებართვო და მაღალი რისკის შემცველი ამბულატორიული სამედიცინო საქმიანობის მარეგულირებელი ტექნიკური რეგლამენტის პირობები გამოწვევების შესაბამისი გახდება.

ჯანმრთელობის დაცვის ხარისხი უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო განათლების სისტემური რეფორმით, რომელიც უზრუნველყოფს მაღალი კომპეტენციის მქონე სამედიცინო პერსონალის აღზრდას. დაიხვეწება სამედიცინო პერსონალის დიპლომის შემდგომი განათლების სისტემა, რაც, ერთი მხრივ, გააუმჯობესებს პაციენტებისთვის წარმატებული პრევენციული და სამკურნალო პროცესების შედეგებს, ხოლო, მეორე მხრივ, შეამცირებს სამედიცინო დაწესებულებების დანახარჯებს.

სოციალური დაცვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებია: სიღატაკის დამლევა და სიღარიბის შემცირება, სოციალური დახმარების სისტემის ეფექტიანობა, სამართლიანობა და გამჭვირვალობა, დასაქმების მოტივაციის გაზრდა და ხელშეწყობა.

მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად დაიხვეწება სოციალური დაცვის სისტემა. უზრუნველყოფილი იქნება ამ სისტემის ობიექტურ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით ფუნქციონირება, რათა გამოირიცხოს სუბიექტური ფაქტორები. გამკაცრდება მონიტორინგის სისტემა.

დაინერგება დაგროვებითი საპენსიო სისტემის ახალი მოდელი, რომელიც საპენსიო ასაკში ღირსეული არსებობის გარანტია გახდება. დაგროვებითი სისტემა გულისხმობს თანადაფინანსებას დასაქმებულის, დამსაქმებლისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის მხრიდან.

შეისწავლება შრომის ბაზრის მოთხოვნები და უზრუნველყოფილი იქნება მჭიდრო კოორდინაცია სამუშაოს მაძიებელთა და დამსაქმებელთა შორის. სახელმწიფო სამუშაოს მაძიებლებს გაუწევს ინფორმაციულ დახმარებას პროფესიის არჩევის, მომზადებისა და გადამზადების სფეროში. სახელმწიფო აქტიურად შეუწყობს ხელს პოტენციური დამსაქმებლების პროფესიული გადამზადების პროცესში მონაწილეობას.

1.1 მოსახლეობის სოციალური დაცვა (პროგრამული კოდი 27 02)

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საკენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, რეინტეგრაციის შემწეობის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად; შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისთვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით; მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერჯის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერჯის საფასურისა) ანაზღაურება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა/სავარაუდო მსხვერპლთა სამართლებრივი დაცვა, სამედიცინო მომსახურების ორგანიზება/მიღების უზრუნველყოფა და ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციისთვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

1.1.1 მოსახლეობის საკენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 02 01)

საკენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება.

1.1.2 მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება (პროგრამული კოდი 27 02 02)

მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შესამსუბუქებლად სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, რენტეგრაციის შემწეობის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად;

შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისთვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ბაზაში რეგისტრირებული ოჯახებისთვის (რომელთა სარეიტინგო ქულა 100 000-ის ტოლია ან 100 000-ზე ნაკლებია და რომლებშიც 16 წლამდე ასაკის ბავშვები ცხოვრობენ) ყოველთვიური დახმარების გაცემა (მათ შორის, კვების ვაუჩერის შემოღება).

1.1.3 სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა (პროგრამული კოდი 27 02 03)

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია;

ქვეპროგრამის ფარგლებში, მათ შორის, გათვალისწინებულია შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების დღის ცენტრების დაფინანსების ზრდა თვეში 230 ლარიდან 290 ლარამდე, ხოლო მძიმე და ღრმა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების დღის ცენტრების დაფინანსების ზრდა – თვეში 378 ლარიდან 480 ლარამდე;

გათვალისწინებულია სათემო მომსახურების და მცირე საოჯახო ტიპის

სახლების ბენეფიციართა, მათ შორის, ბავშვების, დღიური თანხის ზრდა 16 ლარიდან 20 ლარამდე, ხოლო შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების მცირე საოჯახო ტიპის სახლების და დამოუკიდებელი ცხოვრების მომსახურების ბენეფიციართა დღიური თანხის ზრდა – 16 ლარიდან 30 ლარამდე;

მინდობით აღზრდის ქვეპროგრამით გათვალისწინებულია ნათესაური მინდობით აღზრდის ფარგლებში შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების დაფინანსების ზრდა თვეში 300 ლარიდან 375 ლარამდე, რეგულარული მინდობით აღზრდის ფარგლებში პირებისა – თვეში 450 ლარიდან 500 ლარამდე, ხოლო რეგულარული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისა – თვეში 600 ლარიდან 900 ლარამდე. სულ დაფინანსება ეზრდება 3700-მდე ბენეფიციარს;

ქვეპროგრამის ფარგლებში უზრუნველყოფილია დეინსტიტუციონალიზაციის პროცესის და ინსტიტუციონალიზაციის პრევენციის ხელშეწყობა და არსებული სერვისების მხარდაჭერა და გაძლიერება;

კრიზისულ მდგომარეობაში მყოფი ბავშვიანი ოჯახების დახმარება.

1.1.4 სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში (პროგრამული კოდი 27 02 04)

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შემდეგი შეღავათების დაფინანსება: მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის – დანამატისა პენსიის 20 პროცენტის ოდენობით; „სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის – დანამატისა „სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატებისა მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით); აბონენტის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის) მიერ მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერჯის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერჯის საფასურისა) ანაზღაურება.

1.1.5 სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 02 05)

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), გენდერული ნიშნით ქალთა მიმართ ძალადობის, სხვაგვარი ძალადობისა და სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა დაცვა და მხარდაჭერა;

მსხვერპლთა (და მათზე დამოკიდებულ პირთა) დროებითი

საცხოვრებლით, სადღეღამისო და დღის მომსახურებებით უზრუნველყოფა და იურიდიული მხარდაჭერა, აგრეთვე ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციის, ეკონომიკური განვითარებისა და დამოუკიდებლად ცხოვრების პოტენციალის გაძლიერების ხელშეწყობა;

მეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებზე, ხანდაზმულებსა და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვებზე გრძელვადიანი ზრუნვა;

სახელმწიფო სოციალური სისტემის მეშვეობით შესაბამისი ფონდის დაწესებულებებში ჩარიცხულ პირთა გრძელვადიანი საცხოვრებლით, სადღეღამისო მომსახურებით უზრუნველყოფა და მოვლა, აგრეთვე ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციისა და სოციალური ფუნქციონირების გაუმჯობესების მხარდაჭერა.

1.2 მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 27 03)

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისთვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით უზრუნველყოფა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის ამბულატორიული, სტაციონარული და სათემო სერვისებით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და

მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოპემატოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და ტკივილის მართვის მიზნით მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა; ინდივიდუალური რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება; მიზნობრივი ჯგუფების ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

დონორების მიერ დაფინანსებული მიმდინარე პროგრამების ეტაპობრივად სახელმწიფოს ვალდებულებებში ასახვა;

მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისთვის, აგრეთვე „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მუნიციპალიტეტებისთვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება, დიპლომისშემდგომი განათლების რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა.

1.2.1 მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 27 03 01)

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: გეგმური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმური ქირურგიული მომსახურების, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხივიური თერაპიის, მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა.

1.2.2 საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 27 03 02)

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა; ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებებით

1.2.2.1

დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (პროგრამული კოდი 27 03 02 01)

დაავადებათა ადრეული გამოვლენის გაუმჯობესება და ამის საშუალებით შორსწასული ფორმების გავრცელების შეზღუდვა;

ძუძუს, საშვილოსნოს ყელის, კოლორექტული და პროსტატის კიბოს სკრინინგი (ძუძუს კიბოს სკრინინგი – 40 წლიდან 70 წლის ჩათვლით ასაკის ქალებში, საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი – 25 წლიდან 60 წლის ჩათვლით ასაკის ქალებში, მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი – 50 წლიდან 70 წლის ჩათვლით ორივე სქესის პირებში, სპეციფიკურ ანტიგენზე გამოკვლევა პროსტატის კიბოს ადრეული დიაგნოსტიკის მიზნით – 50 წლიდან 70 წლის ჩათვლით ასაკის მამაკაცებში);

საშვილოსნოს ყელის ორგანიზებული სკრინინგი (გურჯაანის მუნიციპალიტეტში);

1 წლიდან 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა მსუბუქი და საშუალო ხარისხის მენტალური განვითარების დარღვევების პრევენცია, ადრეული დიაგნოსტიკა და გონებრივი ჩამორჩენილობის პროფილაქტიკა;

ეპილექსიის დიაგნოსტიკა და ზედამხედველობა;

დღენაკლულთა რეტინოპათიის საპილოტე სკრინინგი, დღენაკლულთა სიბრმავის პროფილაქტიკა;

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სფეროში საინფორმაციო ელექტრონული რეგისტრების დანერგვა და ადმინისტრირება.

1.2.2.2

იმუნიზაცია (პროგრამული კოდი 27 03 02 02)

მოსახლეობის დაცვის და შესაბამისი მარაგების შექმნის მიზნით ვაქცინების (მათ შორის, აივ ინფექციით/შიდსით და C ჰეპატიტით დაავადებული პირების B ჰეპატიტის საწინააღმდეგო ვაქცინაციისთვის, აგრეთვე სამედიცინო პერსონალის, სამედიცინო ჩვენების მქონე საქართველოს მოქალაქეების და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ორგანიზებული კონტინგენტის ვაქცინაციისთვის) და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) შესყიდვა;

სპეციფიკური (ბოტულიზმის, დიფტერიის, ტეტანუსის, გველის შხამის საწინააღმდეგო) შრატების და ყვითელი ცხელების საწინააღმდეგო ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შესყიდვა;

ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა;

გრიპის საწინააღმდეგო ვაქცინის შესყიდვა;

ვაქცინების, ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებების, სპეციფიკური შრატებისა და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) მიღება, შენახვა და „ცივი ჯაჭვის“ პრინციპების დაცვით ცენტრალური დონიდან რეგიონულ/მუნიციპალურ ადმინისტრაციულ ერთეულებამდე გაცემა-განაწილება;

წითელას მასობრივი გავრცელების პრევენციისა და გლობალური ელიმინაციის სტრატეგიით განსაზღვრული ღონისძიებების ფარგლებში, მოსახლეობის არაიმუნურ ან არასრულად იმუნიზებულ ფენებში ეპიდჩვენებით იმუნოპროფილაქტიკის წარმოება;

გრიპის საწინააღმდეგო სეზონური ვაქცინაციისადმი დაქვემდებარებულ პირთა აცრა;

„ცივი ჯაჭვის“ მოწყობილობების/ინვენტარის შესყიდვა და მონტაჟი.

1.2.2.3

ეპიდზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 03)

რეგიონულ და მუნიციპალურ დონეებზე არსებული საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის (სჯდ) ცენტრების მიერ ეპიდზედამხედველობის განხორციელება და სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის ფუნქციონირება;

მუნიციპალური საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრების სამოქმედო არეალში ეპიდზედამხედველობის ღონისძიებების განხორციელება;

მალარიისა და სხვა ტრანსმისიური პარაზიტული დაავადებების (დენგე, ზიკა, ჩიკუნგუნია, ყირიმ-კონგო, ლეიშმანიოზი და სხვა) პრევენცია და კონტროლი;

ნოზოკომიური ინფექციების ეპიდზედამხედველობა და კონტროლი;

ვირუსული დიარეების კვლევა ქვეყანაში შერჩეულ საყრდენ ბაზაში (ინფექციური პროფილის სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც მომსახურებას უწევს 0–14 წლის ასაკის ბავშვებს), ჰოსპიტალიზებულ 0–14 წლის ასაკის ბავშვთა ფეკალური სინჯების ლაბორატორიული კვლევა როტავირუსულ, ადენოვირუსულ და ნოროვირუსულ ინფექციებზე;

გრიპზე, გრიპისმაგვარ დაავადებებსა და მძიმე, მწვავე რესპირაციულ დაავადებებზე ეპიდზედამხედველობის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სეზონურ/პანდემიურ გრიპზე რეაგირება.

1.2.2.4

უსაფრთხო სისხლი (პროგრამული კოდი 27 03 02 04)

დონორული სისხლის კვლევა B და C ჰეპატიტებზე, აივ ინფექციაზე/შიდსზე და სიფილისზე;

ხარისხის გარე კონტროლისა და მონიტორინგის უზრუნველყოფა (მათ შორის, სისხლის დონორთა ერთიანი ეროვნული ელექტრონული ბაზის ადმინისტრირება პროგრამაში მონაწილე სისხლის ბანკებში და ყველა სხვა სისხლის ბანკში, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი საქმიანობის ლიცენზია, არ არიან პროგრამით განსაზღვრული მომსახურების მიმწოდებლები, მაგრამ თანხმობას განაცხადებენ ამ კომპონენტში მონაწილეობაზე და დარეგისტრირდებიან პროგრამის განმახორციელებელთან) დადგენილი წესის შესაბამისად;

სისხლის უანგარო, რეგულარული დონორობის მხარდაჭერისა და დონორთა მოზიდვის ეროვნული კამპანიის განხორციელება, მათ შორის, „უანგარო დონორთა მსოფლიო დღესთან“ დაკავშირებული ღონისძიებების მხარდაჭერა;

სისხლის დონორებში C ჰეპატიტის სკრინინგით საექვო-დადებითი შემთხვევების კონფირმაციული კვლევა Cor-Ag მეთოდით, მათ შორის, იმ სისხლის ბანკებში, რომლებიც არ არიან პროგრამით განსაზღვრული მომსახურების მიმწოდებლები, მაგრამ ჩართული არიან ხარისხის გარე კონტროლის ერთიან სისტემაში.

1.2.2.5

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, გარემოსა და პროფესიულ დაავადებათა ჯანმრთელობის სფეროში არსებული ვალდებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 05)

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვისა და გარემოს

ჯანმრთელობის სფეროში აღებული ვალდებულებების შესრულების ხელშეწყობა;

სხვადასხვა ტიპის საწარმოში დასაქმებულთა პროფესიულ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება, კერძოდ: დასაქმებულთა პროფესიული ჯანმრთელობის კვლევა მიზნობრივი ჯგუფების მიხედვით და გამოვლენილ პროფესიულ დაავადებათა დიაგნოზების მონაცემთა ბაზაში აგრეგირება; სამუშაო ადგილებზე არსებული პროფესიული რისკების ინვენტარიზაცია და შეფასება; კონკრეტული საწარმოსთვის პროფესიული რისკვაქტორების პირველადი პრევენციის ღონისძიებათა კომპლექსისა და მავნე ფაქტორების ექსპოზიციის დონის შემცირების რეკომენდაციების შემუშავება; დასაქმებულთა ჯანმრთელობის მონიტორინგის ოპტიმალური სქემისა და სამედიცინო შემოწმების პერიოდულობის განსაზღვრა მიზნობრივი ჯგუფების მიხედვით; საწარმოს ადმინისტრაციისა და დასაქმებულთა სწავლება პროფესიული დაავადებების პრევენციის, პროფესიული რისკების შეფასებისა და კონტროლის მექანიზმების საკითხებზე; ქვეყნის მასშტაბით კონკრეტულ საწარმოებში არსებული პროფესიული რისკების ეპიდემიოლოგიური რუკისა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა/განახლება.

1.2.2.6

ტუბერკულოზის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 02 06)

ტუბერკულოზის ყველა სავარაუდო შემთხვევის გამოკვლევა, დაავადებულთა ამბულატორიული მომსახურება (ანტიტუბერკულოზური პრეპარატებით უზრუნველყოფა და მკურნალობა უშუალო მეთვალყურეობით);

ლაბორატორიული მართვა;

ფთიზიატრიული სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკური, თერაპიული და ქირურგიული მომსახურება;

სენსიტიური და რეზისტენტული ფორმების მკურნალობა (მათ შორის, მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის ახალი მედიკამენტებით მკურნალობა და მკურნალობის მონიტორინგი);

ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა, მათ შორის, პირველი რიგის და მეორე რიგის (სრული რაოდენობის არანაკლებ 50 პროცენტისა) ანტიტუბერკულოზური მედიკამენტების შესყიდვა; მომსახურების სრულად ანაზღაურება;

ტუბერკულოზით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობის და

ინფექციის გავრცელების შემცირება.

1.2.2.7

აივ ინფექციის/შიდსის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 02 07)

აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების შეფერხება და აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთათვის მკურნალობის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამა არ ითვალისწინებს მოსარგებლის მხრიდან თანაგადახდას);

აივ ინფექციაზე/შიდსზე ნებაყოფლობითი კონსულტაცია და ტესტირება;

აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა;

აივ ინფექციის/შიდსის სამკურნალო პირველი რიგის და მეორე რიგის (სრული ღირებულების არაუმეტეს 50 პროცენტისა) მედიკამენტების შესყიდვა.

1.2.2.8

დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 08)

ორსულთა ეფექტიანი პატრონაჟისა და მაღალკვალიფიციური სამედიცინო დახმარების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად:

ანტენატალური მეთვალყურეობა;

გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენა;

ორსულებში B და C ჰეპატიტების, აივ ინფექციის/შიდსის და ათაშანგის სკრინინგი; ორსულთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ახალშობილთა და ბავშვთა სკრინინგი ჰიპოთირეოზზე, ფენილკეტონურიაზე, ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდოზზე;

ახალშობილთა სმენის სკრინინგული გამოკვლევა.

1.2.2.9

ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 09)

ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა (სტაციონარული დეტოქსიკაცია) და პირველადი რეაბილიტაცია, მათი ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკით უზრუნველყოფა და სამედიცინო მეთვალყურეობა;

ალკოჰოლის მიღებით გამოწვეული ფსიქიკური აშლილობის მქონე პაციენტების სტაციონარული მომსახურება.

1.2.2.10

ჯანმრთელობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 27 03 02 10)

ჯანმრთელობის შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების მიზნით თამბაქოს მოხმარების კონტროლის გაძლიერება;

ჯანსაღი კვების და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შესახებ ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა;

ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა;

C ჰეპატიტის პრევენცია და მოსახლეობის განათლების ხელშეწყობა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის ხელშეწყობა და ნივთიერებადამოკიდებულების პრევენცია;

ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პოპულარიზაცია და გაძლიერება.

1.2.2.11

C ჰეპატიტის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 02 11)

სკრინინგული კვლევა, C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკა, მათ შორის, მკურნალობაში ჩართვამდე აუცილებელი კვლევებისა და მკურნალობის პროცესის მონიტორინგისთვის აუცილებელი კვლევების ჩატარების უზრუნველყოფა; C ჰეპატიტის სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტით (ჰარვონი, რიბავირინი) უზრუნველყოფა; მედიკამენტების ლოჯისტიკა.

1.2.3

მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში (პროგრამული კოდი 27 03 03)

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა;

დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება;

თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით

უზრუნველყოფა;

ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა;

რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა;

თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

პირთა ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.1

ფსიქიკური ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 27 03 03 01)

მოსახლეობისთვის ფსიქიატრიული მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება;

ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია;

ფსიქიატრიული კრიზისული ინტერვენცია;

თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება;

ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა.

1.2.3.2

დიაბეტის მართვა (პროგრამული კოდი 27 03 03 02)

შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ბავშვთა მომსახურება;

სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარების გაწევა;

შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული პაციენტების შესაძლო გართულებების პრევენცია.

1.2.3.3

ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება (პროგრამული კოდი 27 03 03 03)

18 წლამდე ასაკის ონკოჰემატოლოგიური პაციენტების ფინანსური ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად ონკოჰემატოლოგიური დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა.

1.2.3.4

დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (პროგრამული კოდი 27 03 03 04)

პირთა ჰემოდიალიზით და პერიტონეული დიალიზით უზრუნველყოფა;

ჰემოდიალიზისა და პერიტონეული დიალიზისთვის საჭირო სადიალიზე საშუალებების, მასალისა და მედიკამენტების შესყიდვა და მიწოდება;

თირკმლის ტრანსპლანტაცია;

ორგანოგადანერგითა იმუნოსუპრესიული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.5

ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (პროგრამული კოდი 27 03 03 05)

ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიული პალიატიური მზრუნველობა;

ინკურაბელურ პაციენტთა სტაციონარული პალიატიური მზრუნველობა და სიმპტომური მკურნალობა;

ინკურაბელურ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.6

იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 27 03 03 06)

იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული მომსახურება;

იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება;

ჰემოფილით და სისხლის შედედების სხვა მემკვიდრეობითი პათოლოგიებით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება;

იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.7

სასწრაფო, გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება (პროგრამული კოდი 27 03 03 07)

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების უზრუნველყოფა;

სასწრაფო, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების და სამედიცინო ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა.

1.2.3.8

სოფლის ექიმი (პროგრამული კოდი 27 03 03 08)

პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურება სოფლად (მათ შორის, ამბულატორიული მომსახურებისთვის აუცილებელი მედიკამენტების და სამედიცინო დანიშნულების საგნების, ექიმის ჩანთის და სამედიცინო დოკუმენტაციის ბეჭდვის მომსახურების შესყიდვა);

სპეციალურ დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებების მიერ შესაბამისი ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება;

შიდა ქართლის სოფლების ამბულატორიული ქსელის ხელშეწყობა და განვითარება;

სპეციალურ დაფინანსებაზე მყოფი ზოგიერთი სამედიცინო დაწესებულების დამატებითი ფინანსური უზრუნველყოფა;

სოფლის მოსახლეობისთვის პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

1.2.3.9 რეფერალური მომსახურება (პროგრამული კოდი 27 03 03 09)

სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისთვის სამედიცინო დახმარების გაწევა;

მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდით მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება.

1.2.3.10 თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (პროგრამული კოდი 27 03 03 10)

თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა ამბულატორიული შემოწმება და მათთვის დამატებითი გამოკვლევების ჩატარება.

1.2.3.11 ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 03 03 11)

გულ-სისხლძარღვთა ქრონიკული დაავადებების, ფილტვის ქრონიკული დაავადებების, მე-2 ტიპის დიაბეტის და ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებების სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტების შესყიდვა;

ფარმაცევტული პროდუქტის საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე გაფორმების ხარჯების ანაზღაურება, მისი მიღება, შენახვა, ტრანსპორტირება და პროგრამის მოსარგებლეებისთვის გაცემა.

1.2.4 დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (პროგრამული კოდი 27 03 04)

„ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ მუნიციპალიტეტებსა და მაღალმთიან და საზღვრისპირა

მუნიციპალიტეტებში მცხოვრები მოსახლეობისთვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდების უწყვეტობისა და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ამ მუნიციპალიტეტებისთვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში პირთა მომზადების უზრუნველყოფით;

პროფესიული რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა.

1.3

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 27 01)

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მარეგულირებელი აქტების მომზადება და ზედამხედველობა;

სამედიცინო მომსახურების ხარისხის კონტროლი;

სამკურნალო საშუალებების ხარისხისა და მიმოქცევის და ფარმაცევტული საქმიანობის ზედამხედველობა;

სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა და აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;

საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების შეუფერხებელი მიწოდება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობისა და სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა დაცვა და მხარდაჭერა;

მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, ხანდაზმულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა/ბავშვთა მოვლა-პატრონობა გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა მართვა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ეკომიგრანტთა და მიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

1.4 სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (პროგრამული კოდი 27 04)

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანმრთელობის დაცვის ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა და აღჭურვა და მათი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

1.5 სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური (პროგრამული კოდი 37 00)

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისთვის სათანადო, ღირსეული პირობების შექმნა;

სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის განმტკიცებისთვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოს და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლისა და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება.

1.6 შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა (პროგრამული კოდი 27 05)

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და ცნობიერების ამაღლება;

შრომის ბაზარზე შრომის კანონმდებლობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება/სრულყოფა და ამის საფუძველზე უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციების გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზუღედული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ და აკრედიტებულ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებული სამუშაოს მაძიებლების მომზადება და გადამზადება, მათ შორის, ქალთა უპირატესობის გათვალისწინებით.

1.7 საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 30 05)

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუუნარობის შემთხვევების შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილობათვის სამედიცინო დახმარების გაწევისა და ევაკუაციის ორგანიზება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და მათი ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

1.8 სსიპ – საპენსიო სააგენტო (პროგრამული კოდი 21 00)

დაგროვებითი საპენსიო სქემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

საპენსიო აქტივების განკარგვა კეთილსაიმედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, ნდობითი ვალდებულების მქონე პირის მიერ, დაგროვებითი საპენსიო სქემის მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის ანალიზი, რისკების შეფასება, დაგროვებითი საპენსიო სქემის განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხედვის ჩამოყალიბება და რეკომენდაციების მომზადება;

„დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული დაგროვებითი საპენსიო სქემის განხორციელება, მართვა და ადმინისტრირება.

1.9 ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი (პროგრამული კოდი 39 00)

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისთვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზება და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებებისთვის მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროექტების დაფინანსება, მათ შორის, ერთჯერადი დახმარებების, აგრეთვე რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე 22 წლამდე ასაკის ბენეფიციართა მხარდაჭერა სახელმწიფო და მუნიციპალური დაფინანსების ლიმიტის ფარგლებს გარეთ მოხვედრილი თერაპიისა და დიაგნოსტიკის

შემთხვევაში, აგრეთვე ძვირადღირებული დიაგნოსტიკური მომსახურება და მკურნალობა საზღვარგარეთ დადასტურებული სამედიცინო აუცილებლობის შემთხვევაში;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე მოზრდილთათვის ძვირადღირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

2 თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

საქართველოს სჭირდება დაბალანსებული, ადაპტირებადი, საკმარისი საბრძოლო ძალის მქონე, მოქნილი, მდგრადი და მობილური თავდაცვის ძალები, რომლებიც თავსებადია ნატოს საერთაშორისო ოპერაციებში მონაწილეობასთან, უზრუნველყოფს სამოქალაქო ხელისუფლების მხარდაჭერას სტიქიური უბედურების და ტექნოგენური კატასტროფის დროს, ადეკვატურად უპასუხებს როგორც საზღვრებიდან მომდინარე თავდასხმის საფრთხეებს, ისე პირდაპირ სამხედრო აგრესიას.

უსაფრთხოების სფეროში არსებული გამოწვევების შესამცირებლად მნიშვნელოვანია თავდაცვის სისტემის სრული ტრანსფორმაცია და ისეთი თავდაცვითი შესაძლებლობების შექმნა, რომლებიც ეკონომიკური და დიპლომატიური შეკავების ფაქტორების შესაბამის სამხედრო შესაძლებლობებს განავითარებს და ამგვარად, საკმარისი შეკავების ფაქტორის შექმნით საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესების დაცვას შეძლებს. ქვეყნის ნატოში გაწევრებისკენ განუხრელი სწრაფვა სწორედ ამ მიზნის თანაზომიერია.

ძლიერი და ეფექტიანი თავდაცვის სისტემის ჩამოსაყალიბებლად საქართველოს მთავრობა დაამტკიცებს და განახორციელებს 4-წლიან პროგრამას, რომელიც გახდება ქვეყნის თავდაცვის ახლებური ხედვის განხორციელების სტრატეგიული გეგმა და საფუძვლად დაედება თავდაცვის ძალების ტრანსფორმაციისა და მოდერნიზაციის პროცესს. აღნიშნული პროგრამის განხორციელება დაეფუძნება სამხედრო სფეროში არსებულ მიღწევებს, თავდაცვის ძალებში მიმდინარე წარმატებულ პროგრამებს, ნატო-საქართველოს ერთობლივ პროექტებს, აგრეთვე თავდაცვის ძალების რეფორმირების პრინციპულად ახალ ხედვებს, რომლებიც განვითარდება შემდეგი 5 მიმართულებით:

– სტრატეგია და მართვა – თავდაცვის დაგეგმვისა და მართვის სისტემების ინტეგრირების ხარისხის ამაღლება რესურსების პრიორიტეტული მიმართულებებით მიმართვის და ეფექტიანად გადანაწილების მიზნით;

– ძალების ოპტიმიზაცია – სამხედრო შესაძლებლობების დაბალანსებული ერთიანობის შექმნა, რაც განაპირობებს ქვეყნის უსაფრთხოების ამოცანების შესრულებას;

– ძალების მზადყოფნა – სისტემური განვითარების მიმართულებით კრიტიკულ ფაქტორებზე ფოკუსირება: პერსონალი, აღჭურვილობა, განათლება, წვრთნა და მდგრადობა;

– ინსტიტუციური რეფორმები – საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მართვის მექანიზმების თანამიმდევრული დახვეწა თავდაცვის ძალების ოპერატიული მოთხოვნების ქმედითი მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად;

– საერთაშორისო ჩართულობა – სამხედრო შესაძლებლობების, აგრეთვე ნატოსა და პარტნიორი ქვეყნების ძალებთან თავსებადობის გასაზრდელად

საერთაშორისო პროგრამებსა და აქტივობებში მონაწილეობა.

პენიტენციური სისტემის გაუმჯობესების მიზნით:

– უფრო მეტი მსჯავრდებულისთვის გახდება ხელმისაწვდომი პროფესიული განათლება; შესაძლებელი იქნება დაბალი რისკის პენიტენციურ დაწესებულებაში უმაღლესი განათლების მიღება; მსჯავრდებულთათვის შეიქმნება დასაქმების ახალი კერები; გაძლიერდება პატიმართა ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციის, მათ შორის, სხვადასხვა დამოკიდებულების მქონე პირთა რეაბილიტაციის, პროგრამები;

– სრულწლოვანი მსჯავრდებულებისთვის დაინერგება არასაპატიმრო სასჯელის ახალი სახე – შინაპატიმრობა, რომლის აღსრულების კონტროლი განხორციელდება ელექტრონული მონიტორინგის მეშვეობით; შინაპატიმრობა გამოყენებული იქნება პირობით ვადამდე გათავისუფლების პროცესშიც;

– დაინერგება ახალი არასაპატიმრო აღკვეთის ღონისძიება – წინასასამართლო პრობაცია, რაც, საერთაშორისო სტანდარტებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად, მნიშვნელოვნად შეამცირებს წინასწარ პატიმრობაში მყოფი ბრალდებულების რაოდენობას;

– გაგრძელდება მულტიდისციპლინური ჯგუფის მიერ მსჯავრდებულთა კლასიფიკაცია დაბალი, საშუალო, მომეტებული და მაღალი რისკის კატეგორიების მსჯავრდებულებად, რაც ხელს შეუწყობს პენიტენციურ დაწესებულებებში კრიმინალურ სუბკულტურასთან ეფექტიან ბრძოლას, მსჯავრდებულთა შორის ძალადობის მინიმუმამდე შემცირებას და, საბოლოოდ, განმეორებითი დანაშაულის რისკის შემცირებას;

– შეიქმნება ახალი პენიტენციური დაწესებულება, რომელიც გათავისუფლებისათვის მოამზადებს დაბალი და საშუალო რისკის კატეგორიების მსჯავრდებულებს;

– გაგრძელდება სასჯელის აღსრულება ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად;

– გაგრძელდება პენიტენციური დაწესებულებების ეტაპობრივი რეაბილიტაცია და მოდერნიზაცია;

– გაგრძელდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის გაძლიერებისა და ინფრასტრუქტურული განვითარების ხელშეწყობა; გაგრძელდება მუშაობა პენიტენციური ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიწოდების გასაუმჯობესებლად;

– გაუმჯობესდება პირობით ვადამდე გათავისუფლებასთან დაკავშირებული პროცედურები; დაიხვეწება უვადო თავისუფლებააღკვეთილ მსჯავრდებულთა გათავისუფლების მექანიზმი; გაუმჯობესდება ავადმყოფობისა და ხანდაზმულობის (ასაკის) გამო მსჯავრდებულის სასჯელის მოხდისგან გათავისუფლების მექანიზმი.

პროკურორის დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად დაიხვეწება პროკურორის თანამდებობაზე დანიშვნის, წახალისების (მათ შორის, დაწინაურების), დისციპლინური პასუხისმგებლობის და გათავისუფლების სისტემა. შემუშავდება პროკურორთა საქმიანობის გამჭვირვალე და მიუკერძოებელი შეფასების კრიტერიუმები. გაგრძელდება პროკურორთა ვადამდებობისა და კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამები.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და საპოლიციო საქმიანობის მაქსიმალური

ეფექტიანობისთვის დაინერგება ანალიზზე დაფუძნებული პოლიციის სისტემა.

გაგრძელდება კრიმინალური პოლიციის მოდერნიზაცია ქვეყნის მასშტაბით. გაიზრდება საპოლიციო საქმიანობაში ტექნოლოგიების როლი, რაც ხელს შეუწყობს დანაშაულის პრევენციას, მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს გამოძიების ხარისხს და განავითარებს პოლიციის შესაძლებლობებს.

განხორციელდება საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამა, რომელიც აამაღლებს ქვეითთა, მგზავრებისა და მძღოლების უსაფრთხოების დონეს და შეამცირებს გზებზე უბედური შემთხვევების რაოდენობას.

ტექნოლოგიების ხვედრითი წილი მნიშვნელოვნად გაიზრდება საგზაო მოძრაობის ადმინისტრირების სფეროშიც.

დაგეგმილ ვადებში დასრულდება საზღვრის მართვის სისტემის რეფორმა, რაც უზრუნველყოფს სასაზღვრო პოლიციის მოდერნიზაციას, სტანდარტიზაციასა და უნიფიკაციას.

დასრულდება საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება, რაც უზრუნველყოფს ქმედით კოორდინაციასა და სწრაფ რეაგირებას.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა არალეგალურ მიგრაციას და მასთან დაკავშირებული რისკების მართვას, ამ მხრივ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაძლებლობების განვითარებას და სხვა უწყებებთან კოორდინაციის ამაღლებას.

გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან, განსაკუთრებით – ევროპოლთან.

პოლიციის სისტემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად ჩამოყალიბდება ადამიანური რესურსების მართვის ქმედითი სისტემა, რათა კარიერული წინსვლა დაეფუძნოს ობიექტურ კრიტერიუმებს, დამსახურებასა და კვალიფიკაციას. გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გასაწევი მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და ხარისხის გაუმჯობესების, აგრეთვე ამ სფეროს განვითარებისა და მოქალაქეებისთვის დამატებითი მომსახურების შეთავაზების მიზნით.

უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის დამოუკიდებელი და ქმედითი საქმიანობა.

2.1 საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება (პროგრამული კოდი 30 01)

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულის პრევენციას, დანაშაულზე სწრაფ რეაგირებას, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, მართლწესრიგს და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენას;

ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ ძალადობის, დისკრიმინაციის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის, ტრეფიკინგის, არასრულწლოვანთა მიერ/მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ფაქტებზე დროული რეაგირებისა და მიმდინარე გამოძიების ეფექტიანობის გაზრდა.

2.2 თავდაცვის მართვა (პროგრამული კოდი 29 01)

საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს პარლამენტის მიერ განსაზღვრული ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის მხარდასაჭერად საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა; ეფექტიანი ადმინისტრირების განსახორციელებლად საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სტრატეგიული მართვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების განსაზღვრა და დაგეგმვა;

პარტნიორ ქვეყნებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ნატო, ევროკავშირი, ეუთო, გაერო) ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა, თავდაცვისა და უსაფრთხოების კონფერენციის ორგანიზება, შეიარაღების კონტროლისა და ვერიფიკაციის ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და მისი ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა.

2.3 ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 09)

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის შესაძლებლობების შენარჩუნება/გაუმჯობესება, ლოჯისტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, საქართველოს თავდაცვის მზადყოფნის პროგრამისთვის (GDRP) საჭირო ლოჯისტიკური ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და საქართველოს თავდაცვის ძალების კომუნალური ხარჯების ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

2.4 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება (პროგრამული კოდი 26 02)

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოსაყალიბებლად, საქართველოს კანონმდებლობის ანალიზისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების, დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება და ღონისძიებების

2.4.1 პენიტენციური სისტემის მართვა და ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 26 02 01)

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურებით უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და პირადი ჰიგიენისათვის აუცილებელი საშუალებებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რეაბილიტაცია/რესოციალიზაცია მსჯავრდებულთა შრომით საქმიანობაში და პროფესიულ/სახელობო, სარეაბილიტაციო სატრენინგო/საგანმანათლებლო პროგრამებში ჩართვის შესაძლებლობის გაზრდით.

2.4.2 ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 02 02)

ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალწამლო საშუალებებით უზრუნველყოფა, მათთვის სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პენიტენციური სისტემის შიგნით და მის გარეთ.

2.4.3 პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 26 02 03)

პენიტენციურ სისტემაში არსებული ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად პენიტენციური დაწესებულებების რემონტი-რეკონსტრუქცია და შესაბამისი მანქანა-დანადგარებით აღჭურვა მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით.

2.5 თავდაცვის შესაძლებლობების შენარჩუნება/განვითარება (პროგრამული კოდი 29 08)

ეროვნული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, საქართველოს თავდაცვის ძალების მზადყოფნა შესაძლო სამხედრო აგრესიის შესაკავებლად;

რეგიონული და საერთაშორისო უსაფრთხოების განმტკიცებაში მონაწილეობა;

საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე და საქართველოს ეროვნული სამხედრო სტრატეგიით განსაზღვრული სამხედრო მიზნებისა და ამოცანების შესასრულებლად საქართველოს თავდაცვის ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება;

საქართველოს თავდაცვის ძალების თანამედროვე შეიარაღებისა და სამხედრო ტექნიკის შენარჩუნება, მოდერნიზაცია და განვითარება.

2.6 სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 20 01)

საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის დაცვა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან;

სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;

ტერორიზმთან ბრძოლა;

სახელმწიფო უსაფრთხოებისთვის საფრთხის შემცველი ტრანსნაციონალური ორგანიზებული და საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა;

ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

კორუფციის თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მათი შესრულების კონტროლი.

2.7 სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა (პროგრამული კოდი 30 06)

სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული სისტემის ფუნქციონირების კოორდინაცია;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში პოლიტიკის დაგეგმვა და განხორციელება;

საგანგებო სიტუაციების პრევენციის, მათთვის მზადყოფნის, საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირებისა და საგანგებო სიტუაციის ზონაში აღდგენითი სამუშაოების ორგანიზებისა და სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის განხორციელების უზრუნველყოფა;

მატერიალური რეზერვების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება;

სახელმწიფო რეზერვების შენახვა და მატერიალური ფასეულობებისათვის გათვალისწინებული ოპერაციების განხორციელების უზრუნველყოფა;

კომპეტენციის ფარგლებში სახელმწიფო რეზერვების სისტემის მდგომარეობისთვის პასუხისმგებლობა და მისი განვითარების უზრუნველყოფა;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების უზრუნველყოფა და განვითარება.

2.8 სახელმწიფო საზღვრის დაცვა (პროგრამული კოდი 30 02)

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცეში და საქართველოს იურისდიქციისადმი დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადასარჩენად;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი.

2.9 ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 03)

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეებისთვის, პენსიონერებისთვის, მათი ოჯახის წევრებისთვის, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისთვის, სამოქალაქო პირებისთვის სამედიცინო დახმარების გაწევა (ამბულატორიული, სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანსერიზაცია);

დაჭრილი/დაშავებული სამხედრო მოსამსახურეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ღონისძიებების განხორციელება, მათი ფიზიკური რეაბილიტაციისა და პროთეზირებისთვის პროგრამის განხორციელება; საქართველოს თავდაცვის ძალების სამხედრო მოსამსახურეებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალური მხარდაჭერა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობის (სამხედრო მოსამსახურეებისა და სამოქალაქო პირების) და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო მხარდაჭერის როლი: 2 დონის ჩამოყალიბება და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების სამედიცინო ავტოტექნიკით დაკომპლექტება, ხარჯვადი სამედიცინო მარაგების შევსება, აგრეთვე მოძველებული სამედიცინო აღჭურვილობის ეტაპობრივი ჩანაცვლება და განახლება თანამედროვე სტანდარტებისა და მოთხოვნების შესაბამისად;

სამედიცინო პერსონალის პროფესიული დონის ამაღლების ხელშეწყობა.

2.10 პროფესიული სამხედრო განათლება (პროგრამული კოდი 29 02)

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად ეფექტიანი საგანმანათლებლო და სასწავლო პროგრამების განხორციელებით კადეტთა ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

კადრების პროფესიული გადამზადებისთვის სპეციალიზებული მოკლე- და გრძელვადიანი კურსების, ტრენინგების, აგრეთვე გამოცდილების გაზიარების მიზნით შეხვედრებისა და კონფერენციების გამართვა;

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება;

თანამედროვე თავდაცვის ძალების ჩამოსაყალიბებლად ქვეყნის გარეთ პროფესიული განვითარების სასწავლო კურსების ჩატარება როგორც სამხედრო მოსამსახურეებისათვის, ისე სამოქალაქო პირთათვის.

2.11 საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები (პროგრამული კოდი 29 06)

ნატოს წინაშე აღებული ვალდებულებების წარმატებით შესრულება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ნატოს ეგიდით წარმოებულ „მტკიცე მხარდაჭერის მისიასა“ (RSM) და „ნატოს რეაგირების ძალებში“ (NRF) მონაწილეობა;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში აქტიური თანამშრომლობა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში (ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში – EUTM RCA-ში და მალის რესპუბლიკაში – EUTM Mali-ში) მონაწილეობა;

საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების მონაწილეობასთან დაკავშირებული ხარჯების (საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილე ქვედანაყოფების პერსონალის საზღვარგარეთ მივლინების, იმუნიზაციის, სამედიცინო ქონების და სხვა ნივთების შეძენის და ინტერნეტით მომსახურების ხარჯების) ანაზღაურება, აგრეთვე გადასროლისწინა მომზადებისთვის საჭირო საბრძოლო მასალის შეძენა და ჯარისკაცების აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

2.12 საქართველოს პროკურატურა (პროგრამული კოდი 33 00)

იურიდიული პირის მიერ ჩადენილი კორუფციული დანაშაულის გამოძიებისა და საპროცესო ზედამხედველობის განხორციელების ხელშეწყობა, აღნიშნული დანაშაულის გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის სახელმძღვანელოს შემუშავება;

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება;

ოჯახში ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება;

პროკურატურის თანამშრომელთა ეთიკის კოდექსისა და დისციპლინურ გადაცდომებთან დაკავშირებული განმარტებების შემუშავება, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტიზაცია;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებისთვის მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაცია;

პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველსაყოფად მასმედიასთან ურთიერთობის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების მექანიზმების სრულყოფა;

მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა;

დანაშაულის პრევენციის ადგილობრივი საბჭოების შექმნა; პროკურატურის ცნობადობის ამაღლება და დანაშაულის პრევენციის (მათ შორის, „საზოგადოებრივი პროკურატურის“ პროექტის ფარგლებში) პროცესში მისი როლის გაზრდა;

არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება; არასრულწლოვნებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა, არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;

პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, განხორციელებული საკანონმდებლო სიახლეების სწორი იმპლემენტაციისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფით;

თანამიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამოძიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისთვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.

2.13 **სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 07)**

სამუშაოების გადრმავება, საწარმოო ბაზის განახლება და თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობა, საქართველოს თავდაცვის ძალებში არსებული შეიარაღებისა და ტექნიკური საშუალებების აღდგენა და მოდერნიზაცია;

მრეწველობის, მათ შორის, მანქანათმშენებლობის, ზოგიერთი დარგის განვითარება, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევა და ოპტიმიზაცია;

ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებისა და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარების მიზნით თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების განხორციელება;

საწარმოო სიმძლავრეების გაზრდა, მშენებლობა და ექსპერიმენტული მოდელების შექმნა ექსპორტის გაზრდის მიზნით.

2.14 ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 05)

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს და საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე განთავსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, კერძოდ: სამხედრო ქალაქების ფუნქციური ზონების რეაბილიტაცია და განვითარება; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; საინჟინრო კომუნიკაციებისა და ქსელების რეაბილიტაცია.

2.15 ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება (პროგრამული კოდი 24 10)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გადრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ნატოს წევრ სახელმწიფოებსა და პროგრამაში „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით

გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა;

„ერთი მხრივ, საქართველოსა და, მეორე მხრივ, ევროკავშირსა და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების“ შესაბამისად, საქართველოს მიერ სარკინიგზო ტრანსპორტის სფეროში აღებული ვალდებულების შესრულება, საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ეტაპობრივი დაახლოება;

„ერთი მხრივ, საქართველოსა და, მეორე მხრივ, ევროკავშირსა და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების“ შესაბამისად აღებული ვალდებულების შესრულება, „რკინიგზის მგზავრთა უფლებებისა და ვალდებულებების შესახებ“ 2007 წლის 23 ოქტომბრის №1371/2007 ევროპარლამენტისა და საბჭოს რეგულაციის აღსრულება;

სარკინიგზო არაკომერციული მარშრუტების სუბსიდირება;

ქვეყნის მასშტაბით მგზავრთა საჰაერო გადაყვანა რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისათვის.

2.16 ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (პროგრამული კოდი 23 03)

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროებში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტული გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და შესაბამის სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების გადახდისთვის თავის არიდების ფაქტების აღსაკვეთად; პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება დანაშაულის ჩადენის აღკვეთის მიზნით;

საქართველოში და უცხო ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებთან და პროცედურებთან დაკავშირებით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა.

2.17 ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 20 02)

უფლებამოსილი ორგანოს მიმართვის საფუძველზე, სპეციალური ტექნოლოგიური საშუალებებით, ფარული მეთოდებით საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, თავდაცვისუნარიანობის, ტერიტორიული მთლიანობის, მართლწესრიგისა და სამხედრო

პოტენციალის წინააღმდეგ მიმართულ ქმედებათა შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, აგრეთვე სისხლის სამართლის საქმეზე ფაქტობრივი მონაცემების მოპოვება და ამ მიზნით სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება;

„კონტრაზვერვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ოპერატიულ-ტექნიკური ღონისძიებების განხორციელება;

სახელმწიფო უწყებებისა და დაწესებულებების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური უზრუნველყოფა;

სასაზღვრო ტექნოლოგიების განვითარება და სასაზღვრო გამტარი პუნქტების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურების უზრუნველყოფა.

2.18 ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 03)

საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, მოძრავი ტვირთების დაცვა-გაცილება, ფულადი სახსრებისა და სხვა ფასეულობათა გადაზიდვა-ინკასირება, დადებული ხელშეკრულებებისა და სახელმწიფო შეკვეთების ფარგლებში მესაკუთრის ქონებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან, დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება, ობიექტების ციფრული კავშირგაბმულობისა და თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;

კერძო დაცვითი საქმიანობის კონტროლი;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება;

ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

2.19 მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები (პროგრამული კოდი 29 04)

კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება, ცნობიერების ამაღლება და ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში შემავალი კრიტიკული ინფორმაციული სისტემების სუბიექტების უსაფრთხო და მდგრადი

ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

კავშირგაბმულობისა და ინფორმაციული სისტემების განვითარება საქართველოს თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის მხარდასაჭერად; კავშირგაბმულობის სერვისების, ინტერნეტისა და საფოსტო მომსახურების უზრუნველყოფა; საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროში დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება; სერვისების უწყვეტობის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხოების ხარისხის გაზრდა, დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

ERP-სისტემის მოდულებისა და სხვადასხვა პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვა, რაც მოიცავს ადამიანური რესურსების მართვის, ფინანსების, აქტივების, ლოჯისტიკური და სხვა პრიორიტეტული ბიზნესპროცესების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემების შემუშავებასა და დანერგვას.

2.20

დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია (პროგრამული კოდი 26 06)

საქართველოში ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია და დანაშაულის პრევენცია, მათ შორის, დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რისკჯგუფებთან მუშაობა და დანაშაულის პირველად პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება;

დანაშაულის გამომწვევი რისკფაქტორების შესამცირებლად ბენეფიციართა ფსიქოსოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, ყოფილ პატიმართა ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების გადაჭრა; მათთვის შრომის ბაზრის მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციის გაწევა, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და მათი განვითარება, არასრულწლოვნებში დანაშაულის პირველადი პრევენციის მიზნით ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია, მოხალისეობის განვითარება და სამოქალაქო და სამართლებრივი ცნობიერების ამაღლება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება; სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერთა ჩართვა; მსჯავრდებულთათვის

3 რეგიონული განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი

ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება საქართველოს რეგიონების განვითარების, საერთაშორისო სატრანზიტო პროექტებში საქართველოს მაქსიმალური ინტეგრირებისა და ეკონომიკური განვითარების სტიმულირების უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა.

საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობისა და სატვირთო გადაზიდვების მზარდი დინამიკის გათვალისწინებით, საქართველოს მთავრობის 4-პუნქტიანი გეგმის სივრცითი მოწყობის კომპონენტის ფარგლებში გაგრძელდება და სწრაფი ტემპით წარიმართება ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა, არსებული გზების რეკონსტრუქცია და საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზაცია. ქვეყნის მასშტაბით აშენდება საერთაშორისო მნიშვნელობის სატრანზიტო და რეგიონების დამაკავშირებელი შიდა საავტომობილო გზები.

საფუძველი ჩაეყარა საუკუნის პროექტს – ანაკლიის საზღვაო ნავსადგურის მშენებლობას, რომელიც არა მხოლოდ მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის განვითარებაზე, არამედ გაზრდის ქვეყნის როლს რეგიონში და აქცევს მას ლოჯისტიკურ „ჰაბად“. გაგრძელდება ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის პროექტის განხორციელების ხელშეწყობა.

მოსახლეობის ხარისხიანი სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ეს მიზანი ეტაპობრივად მიიღწევა მომდევნო რამდენიმე წლის განმავლობაში. 2020 წლისთვის 24-საათიანი წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება დამატებით 360 ათასი ადამიანი.

აქტიურად გაგრძელდება წყალმომარაგება-კანალიზაციის და გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროექტები სხვადასხვა ქალაქსა და სოფელში. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა და უახლოეს მომავალში დასრულდება წყალმომარაგების სისტემების სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები პანკისის ხეობის, კასპისა და ქარელის მუნიციპალიტეტების საზღვრისპირა სოფლებში, რის შედეგადაც 20 ათასამდე ადამიანისათვის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება სასმელი წყლის მიწოდების ხარისხი. ნარჩენების მართვა განხორციელდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად. ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გაუმჯობესდება მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების სერვისები. უზრუნველყოფილი იქნება არსებული ნაგავსაყრელების საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და ისინი ეტაპობრივად დაიხურება. ევროპული სტანდარტების გათვალისწინებით მოეწყობა ახალი რეგიონული სანიტარიული ნაგავსაყრელები. დაინერგება ნარჩენების სეპარირებისა და გადამუშავების სისტემები.

ქვეყნის ინტერნეტიზაციის პროექტის ფარგლებში აშენდება 8 000-კილომეტრიანი ინფრასტრუქტურა, რის შედეგადაც ინტერნეტს დამატებით 800 ათასი ადამიანი მიიღებს და იგი ქვეყნის მოსახლეობის 90 პროცენტზე მეტისთვის იქნება ხელმისაწვდომი.

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულებაა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისებით, მათი მიწოდების წყაროებისა და მარშრუტების

დივერსიფიკაციით.

საქართველოს მთავრობა აგრძელებს მუშაობას ელექტრომომარაგების გასაუმჯობესებლად. გაგრძელდება ელექტრიფიკაციისა და გამრიცხველიანების პროცესი. ამ პროცესში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ელექტროენერჯის გარეშე დარჩენილ სოფლებსა და მაღალმთიან რეგიონებს.

ენერგეტიკული პოლიტიკის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით მოხდება:

- იმპორტზე დამოკიდებულების შემცირება ადგილობრივი ენერგორესურსების რაციონალური ათვისებით;
- ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების ხელშეწყობა;
- ინფრასტრუქტურის განვითარება გაზისა და ელექტროენერჯის უსაფრთხო და სტაბილური გადამცემი და გამანაწილებელი სისტემის შესაქმნელად.

ტურიზმის განვითარება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ქვეყანაში ვიზიტორების ნაკადი და ტურიზმის სფეროდან მიღებული შემოსავლები ყოველწლიურად იზრდება. ტურიზმი ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ძალაა და მისი, როგორც პრიორიტეტული დარგის, განვითარებისთვის საქართველოს მთავრობა განახორციელებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- მოწესრიგდება და განვითარდება საგზაო ინფრასტრუქტურა, კეთილმოეწყოფა კულტურულ ძეგლებთან და სხვა ღირსშესანიშნაობებთან მისასვლელი გზები, რაც ხელს შეუწყობს ტურიზმის სტიმულირებას;
- გააქტიურდება მარკეტინგული აქტივობები მიზნობრივ და პოტენციურ ბაზრებზე, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში მეტი უცხოელი ტურისტისა და, შესაბამისად, მეტი შემოსავლის მოზიდვას;
- გაფართოვდება დაცული ტერიტორიები და ხელი შეეწყობა ეკოტურიზმს, რომელიც ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი სიმდიდრეა;
- ხელი შეეწყობა ტურიზმის სხვადასხვა ტიპის განვითარებას (მათ შორის, სამედიცინო, სპორტულ, ღვინის და სხვა ტიპის ტურიზმს);
- ტურიზმის პოლიტიკის ერთ-ერთი სტრატეგიული მიმართულება იქნება საქართველოს გადაქცევა ოთხი სეზონის ტურისტულ ქვეყნად, რაც უზრუნველყოფს ტურიზმიდან ახალი შემოსავლების მიღებას და წლის განმავლობაში მათ სტაბილურ განაწილებას;
- ზამთრის კურორტები განვითარდება გააზრებული განვითარებისა და განაშენიანების გეგმების მიხედვით, მათ შორის, გათვალისწინებული იქნება კურორტების ზაფხულის განმავლობაში დატვირთვის შესაძლებლობები;
- ხელი შეეწყობა საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გადრმავებას ტურისტული პროდუქტის შექმნისა და მარკეტინგის მიზნით;
- აქტიურად გაგრძელდება რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა, რომლებიც შემუშავებულია თითოეული რეგიონისთვის. ასევე განხორციელდება „2018–2021 წლების საქართველოს რეგიონული განვითარების პროგრამა“, რომელიც საქართველოს მთავრობამ ზემოაღნიშნული მიდგომების შესაბამისად შეიმუშავა და რომელიც მიმართულია ქვეყნის რეგიონებში დაბალანსებული ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობისკენ;

– გაგრძელდება მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა, ადგილობრივი წარმოების განვითარების ხელშეწყობა, მაღალმთიან დასახლებებში დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესება და იქ მცხოვრებთა კეთილდღეობის დონის ამაღლებაზე ზრუნვა.

3.1 საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 25 02)

საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრირება;

ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის გაზრდა, ავტოსატრანსპორტო დერეფნის განვითარება და საერთაშორისო სატრანზიტო კონკურენტუნარიანობის გაზრდა;

სახელმწიფოთაშორისი და რეგიონთაშორისი ავტოსაგზაო კავშირების გაუმჯობესება;

მოსახლეობის გაზრდილი ეკონომიკური აქტივობის, ინტენსიური ავტომობილიზაციის დონისა და გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადების დონესთან საავტომობილო საგზაო ქსელის განვითარების ტემპის შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

3.1.1 საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 25 02 01)

საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.

3.1.2 საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 25 02 02)

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაცია; მუნიციპალიტეტებისა და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან, აგრეთვე მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება, რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება; სტიქიური მოვლენების ლიკვიდაციისა და პრევენციის მიზნით სამუშაოების ჩატარება.

3.1.3 ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა (პროგრამული კოდი 25 02 03)

აშენებული/რეაბილიტირებული ჩქაროსნული ავტომაგისტრალები, საავტომობილო გზებზე ავტოსატრანსპორტისა და მგზავრთა

3.2 რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 03)

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა;

სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება;

ნაპირდაცვითი სამუშაოების უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისთვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მართვაში არსებული საწარმოების საოპერაციო ხარჯებისა და შესაბამისი ფუნქციური დავალებების შესასრულებლად წარმოებული სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა;

დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება და ანალიზი.

3.3 წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 04)

კომპეტენციის ფარგლებში:

– მუნიციპალიტეტებში მოსახლეობისა და დაწესებულებების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

– საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და წყალარინების სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

– მუნიციპალიტეტებში წყალსადენების სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

– ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება.

3.4 სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 14)

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

3.4.1 ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი (პროგრამული კოდი 24 14 01)

აჭარა-გურიის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ამაღლება (ხაზების „პალიასტომი 1, 2“ რეზერვირება);

აჭარის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა;

საბითუმო ვაჭრობის განვითარების პლატფორმის სისტემის – SCADA/EMS-ის განახლება;

საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სექტორის განვითარების სცენარების გარემოსდაცვითი და სოციალური სტრატეგიული შეფასება.

3.4.1.1 220 კვ ხაზის „ახალციხე-ბათუმი“ მშენებლობა (ADB, IBRD, WB) (პროგრამული კოდი 24 14 01 01)

220-კილოვოლტიანი ხაზის „ახალციხე-ბათუმი“ მშენებლობა;

საბითუმო ვაჭრობის განვითარების პლატფორმის სისტემის – SCADA/EMS-ის განახლება;

აჭარა-გურის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ამაღლება (ხაზების „პალიასტომი 1, 2“ რეზერვირება);

აჭარის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა.

3.4.2 საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (პროგრამული კოდი 24 14 02)

ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „ქსანი-სტეფანწმინდა“ მიმდინარე მშენებლობის დასრულება და ექსპლუატაციაში გაშვება;

500/220-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „ჯვარი-ხორგა“ მიმდინარე მშენებლობის დასრულება და ექსპლუატაციაში გაშვება.

3.4.2.1 500 კვ ეგხ-ის „ქსანი-სტეფანწმინდა“ მშენებლობა (EBRD, EC, KfW, WB) (პროგრამული კოდი 24 14 02 01)

500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის „ქსანი-სტეფანწმინდა“ მშენებლობა;

რუსეთი-საქართველო-სომხეთი-ირანის სატრანზიტო პოტენციალის საიმედო რეალიზაცია;

500-კილოვოლტიანი ხაზის „კავკასიონი“ (საქართველო-რუსეთი) რეზერვირება;

მდინარე თერგის ჰესების ქსელში ინტეგრირება.

3.4.2.2 ელექტროგადამცემი ხაზი „ჯვარი-ხორგა“ (EBRD, EC, KfW, WB) (პროგრამული კოდი 24 14 02 02)

აფხაზეთის, სამეგრელოს, აჭარისა და გურის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ამაღლება (ხაზების „ეგრისი 1, 2“ რეზერვირება);

ბათუმის რეგიონში (აჭარა) ძაბვის პრობლემის აღმოფხვრა, რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლება, აგრეთვე არსებული პერსპექტიული სადგურებიდან სიმძლავრის გამოტანის საიმედოობის ამაღლება.

3.4.3 რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი (პროგრამული კოდი 24 14 03)

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისთვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა;

500-კილოვოლტიანი, ორჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზის „წყალტუბო-ახალციხე“ მშენებლობის დაწყება;

პროექტის „ნამახვანი-წყალტუბო-ლაჯანური“ განხორციელების დაწყება;

500-კილოვოლტიანი, ერთჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზის „ჯვარი-წყალტუბო“ მშენებლობა.

3.4.3.1 500 კვ ეგხ „წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი“ (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 01)

500-კილოვოლტიანი მაგისტრალის „ენგური-ზესტაფონი-ახალციხე“ (ელექტროგადამცემი ხაზი „იმერეთი“ და ელექტროგადამცემი ხაზი „ზეკარი“) რეზერვირება;

სიმძლავრის ხუდონი-ენგურის კვანძიდან თურქეთისა და საქართველოს აღმოსავლეთი რეგიონისკენ (სომხეთისკენ) გატანის უსაფრთხოება;

ჭესების სიმძლავრის რუსეთიდან და ენგურის კვანძიდან თურქეთისკენ გატანა: ნენსკრაჰესის, ენგურის და მისი შენაკადების

ჰესების, ცხენისწყლის კასკადის, ნამახვანის კასკადის და ხელედულაჰესის სიმძლავრის ქსელში გამოტანა, მომხმარებლებისკენ ტრანზიტი (თბილისი–რუსთავის კვანძი) და ექსპორტი (სომხეთისა და თურქეთისკენ); საქართველოსა და თურქეთს შორის სიმძლავრის გაცვლის უნარისა და საიმედოობის გაზრდა;

ელექტროგადამცემი ხაზის „ახალციხე–ბორჩხა“ რეზერვირება.

3.4.3.2 „ჩრდილოეთის რგოლი“ (EBRD), ნამახვანი–წყალტუბო–ლაჯანური (EBRD) (პროგრამული კოდი 24 14 03 02)

მესტიის რეგიონის ჰესების სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობა;

მდინარე ნენსკრას შენაკადების, ნენსკრაჰესის, ნამახვანის კასკადის სიმძლავრის გამოტანა;

ლაჯანურის სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობის ამაღლება.

3.4.3.3 500 კვ ეგზ „ჯვარი–წყალტუბო“ (WB) (პროგრამული კოდი 24 14 03 03)

500-კილოვოლტიანი მაგისტრალის „ენგური–ზესტაფონი–ახალციხე“ (ელექტროგადამცემი ხაზი „იმერეთი“ და ელექტროგადამცემი ხაზი „ზეკარი“) რეზერვირება;

სიმძლავრის ხუდონი–ენგურის კვანძიდან თურქეთისა და საქართველოს აღმოსავლეთი რეგიონისკენ (სომხეთისკენ) გატანის უსაფრთხოება; ჰესების სიმძლავრის რუსეთიდან და ენგურის კვანძიდან თურქეთისკენ გატანა: ნენსკრაჰესის, ენგურის და მისი შენაკადების ჰესების, ცხენისწყლის კასკადის, ნამახვანის კასკადის და ხელედულაჰესის სიმძლავრის ქსელში გამოტანა, მომხმარებლებისკენ ტრანზიტი (თბილისი–რუსთავის კვანძი) და ექსპორტი (სომხეთისა და თურქეთისკენ); საქართველოსა და თურქეთს შორის სიმძლავრის გაცვლის უნარისა და საიმედოობის გაზრდა;

ელექტროგადამცემი ხაზის „ახალციხე–ბორჩხა“ რეზერვირება.

3.4.3.4 გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 04)

გურიის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირება;

გურიის რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლება;

მდინარე რიონის ქვემო ზონის (ვარციხის კასკადის) ჰესების სიმძლავრის გამოტანის საიმედოობის ამაღლება;

ბათუმის რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლება;

ელექტროგადამცემი ხაზის „ახალციხე–ბორჩხა“ რეზერვირება.

3.4.3.5 კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 05)

კახეთის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრირება;

კახეთისა და დუშეთის რეგიონების კვების საიმედოობის ამაღლება.

3.4.3.6 ხელედულა–ლაჯანური–ონი (KfW) (პროგრამული კოდი 24 14 03 06)

ცხენისწყლის კასკადის ჰესებისა და ხელედულაჰესის სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობა;

ონის ჰესების კასკადისა და რაჭის ჰესების სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობა.

3.5 ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 07)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია.

3.6 ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 05)

საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია საერთაშორისო ბაზარზე;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშრუტების შემუშავება, პროდუქტის ბეჭდური საინფორმაციო მასალის მომზადება);

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ტურისტებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების მიწოდება;

პროექტის „Check in Georgia“ ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით ტურისტულად მნიშვნელოვანი კულტურული ღონისძიებების ორგანიზება და მხარდაჭერა.

3.7 მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 24 15)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაზისა და ელექტროენერჯის გარეშე დარჩენილი სოფლების გაზიფიცირება და ელექტრიფიცირება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მოსახლეობისთვის გაზისა და ელექტროენერჯის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, მათ შორის, მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების ნაწილობრივ ანაზღაურება.

3.8 მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 25 05)

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა;

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა.

3.9 ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EU, EIB, EBRD) (პროგრამული კოდი 24 13)

ენგურჰესის რეაბილიტაცია;

მდინარე ენგურიდან ვარდნილის წყალსაცავში გადამდები ფარების, აგრეთვე ვარდნილჰესი-2-ზე არხის მარეგულირებელი ფარებისა და ამწის რეაბილიტაცია;

ენგურის წყალსაცავის ნატანისგან გაწმენდის კონცეფციის შემუშავება და გაწმენდის სამუშაოების ჩატარება.

3.10 საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD) (პროგრამული კოდი 24 12)

საქართველოში ინოვაციების ინფრასტრუქტურის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციების ეკოსისტემის განვითარებას;

რეგიონებში მცხოვრები მეწარმეებისა და სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისთვის დახმარების გაწევა მათი ფართოზოლოვანი ინტერნეტით უზრუნველყოფის მიზნით;

ინოვაციებზე ორიენტირებული მეწარმეობის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

ინოვაციების საგრანტო დაფინანსება მათი შემდგომი კომერციალიზაციის მიზნით.

3.11 რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 25 01)

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მისი განხორციელების მონიტორინგი და ანალიზი;

მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციის, დეკონცენტრაციის და სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის საკითხებზე და მუნიციპალიტეტების ინსტიტუციური გაძლიერებისთვის შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

კომპეტენციის ფარგლებში ადგილობრივი და უცხოური წყაროებით დაფინანსებული რეგიონული პროგრამებისა და პროექტების განხორციელების კოორდინაცია და მათი ეფექტიანობის შეფასება;

კომპეტენციის ფარგლებში სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციების და მუნიციპალიტეტების მოხელეთა სწავლების საკითხების კოორდინაცია;

მუნიციპალიტეტების მოხელეთა უწყვეტი სწავლების სისტემის დანერგვა, მათი კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე სახელმწიფოს მიერ მუნიციპალიტეტებისათვის დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელების დარგობრივი ზედამხედველობის უზრუნველყოფა საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო

გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და დადგენილ ფარგლებში როგორც საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს კომპეტენციაში შემავალი, ისე სხვა სახელმწიფო ორგანოთა გამგებლობისთვის მიკუთვნებული, ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების უზრუნველყოფა, ამ პროექტებით გათვალისწინებული ობიექტების მშენებლობის, რეაბილიტაციის და სხვა სამუშაოების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მათი მონიტორინგი;

კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს წყლით უზრუნველყოფის და მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა და კოორდინაცია;

თავდაცვის ძალების სამობილიზაციო გეგმის შემუშავებაში მონაწილეობა; მუნიციპალიტეტების მიერ მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისათვის მომზადებისა და სამხედრო სამსახურში გაწვევის კოორდინაცია;

არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა);

კომპეტენციის ფარგლებში სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების თაობაზე წინადადებების მომზადება, ღონისძიებათა განხორციელება/განხორციელებაში მონაწილეობა;

სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემის I და II ეტაპებზე პროექტების შეთანხმება;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების გეგმის, მუნიციპალიტეტების სივრცის დაგეგმარების გეგმების, გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა;

ეკონომიკური, სოციალური და ეკოლოგიური სარგებლის მიღების ხელშეწყობა და ინვესტიციებისთვის მიმზიდველი, სტაბილური და

უსაფრთხო გარემოს შექმნა;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსით განსაზღვრული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შემუშავება.

3.12 ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება (პროგრამული კოდი 24 11)

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში, პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

3.13 საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 24 08)

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, უცხოური გამოცდილების გაზიარება და საქართველოში დანერგვა;

დაგეგმილი/განსახორციელებელი პროექტების განხორციელებისათვის საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება, დასაქმება, მათთვის პროდუქტიული სამუშაო გარემოს შექმნა და განსახორციელებელი პროექტების ადმინისტრაციული რესურსით უზრუნველყოფა;

ქვეყნის მასშტაბით ფართოზოლოვანი ინტერნეტის ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

3.14 ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (პროგრამული კოდი 24 02)

ბაზარზე განთავსებული პროდუქტის ზედამხედველობის უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის ტექნიკურ კანონმდებლობასთან (დირექტივები და რეგულაციები) დაახლოებით და ევროპულ ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვით;

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების უსაფრთხოების დონის ამაღლების ხელშეწყობა შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტების დახვეწით;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის სახელმწიფო ზედამხედველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების კონტროლით.

3.15 ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის

ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაციის უზრუნველყოფა, რაც ხორციელდება კერძო მესაკუთრეებისთვის ინდივიდუალურად საკომპენსაციო თანხის შეთავაზების მომზადებასთან და ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელებით;

სარკინიგზო მაგისტრალის თოვლით დანამქვრისაგან დამცავი დამატებითი ნაგებობების მშენებლობა.

4

განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

განათლება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. განვითარდება ისეთი საგანმანათლებლო სისტემა, რომელიც ბავშვების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვასა და მათთვის პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად უზრუნველყოფს ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების სიღრმისეულად გააზრებას, სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, რაც ქვეყნის ეკონომიკური გაძლიერებისა და საზოგადოების განვითარების საწინდარი იქნება. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლება განათლების სფეროში სისტემურ ცვლილებებს განახორციელებს, რათა განათლებისა და მეცნიერების სისტემა ქვეყნის დემოკრატიული, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მყარი საფუძველი გახდეს. უზრუნველყოფილი იქნება უწყვეტი განათლება. განათლების სისტემა ხარისხზე, ხელმისაწვდომობასა და ინკლუზიაზე იქნება ორიენტირებული. ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგმება იმისათვის, რომ საქართველოს განათლების სისტემამ რეგიონში ლიდერის პოზიცია დაიკავოს და ქვეყანა რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად იქცეს. გაგრძელდება სკოლამდელი განათლების დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ახალი დაწესებულებების დაფუძნება. მხარდაჭერილი იქნება წინასასკოლო ასაკის მოზარდებისგან შემდგარი სასკოლო მზაობის ჯგუფების ფუნქციონირება როგორც საბავშვო ბაღების, ისე სკოლების ბაზაზე. ზოგადი განათლების მაღალი ხარისხი და საყოველთაო ხელმისაწვდომობა კვლავ პრიორიტეტი იქნება. ამ მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება თანასწორი, უსაფრთხო, ინკლუზიური, მოსწავლის წარმატებაზე ორიენტირებული საგანმანათლებლო გარემოს განვითარება. განათლების ხარისხის მაღალი სტანდარტების მისაღწევად დაინერგება ავტორიზაციის ახალი, სწავლისა და სწავლების მაღალ შედეგებზე ორიენტირებული სტანდარტები. განათლების ხარისხის ასამაღლებლად შეიქმნება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული სასწავლო გეგმები, პროგრამები და სახელმძღვანელოები, რომელთა დანერგვა I-VI კლასებში უკვე 2017-2018 სასწავლო წელს დაიწყო და რომლებიც შემდგომ ეტაპობრივად დაინერგება ზოგადი განათლების სამივე საფეხურზე. სკოლებში დაინერგება დიფერენცირებული მიდგომები ტექნიკური, საბუნებისმეტყველო, საზოგადოებრივი მეცნიერებების, სახელოვნებო, სახელობო საგნების გაძლიერებული სწავლების მიმართულებით. განვითარდება ერთიანი ეროვნული გამოცდების სისტემა. გამოცდების ჩატარების პროცესში გაიზრდება თანამედროვე ტექნოლოგიების როლი. საქართველოს ხელისუფლება იზრუნებს პედაგოგის პროფესიის პრესტიჟის ამაღლებაზე. სახელმწიფო უზრუნველყოფს მასწავლებლების კარიერული ზრდის ხელშეწყობას მათი უწყვეტი

პროფესიული განვითარებით. გაგრძელდება ანაზღაურების სისტემისა და სამოტივაციო პაკეტების განვითარება. სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გასაუმჯობესებლად 2017 წლიდან გაგრძელდა მასწავლებელთა და დირექტორთა პროფესიული განვითარების მასშტაბური პროგრამების განხორციელება. თავისუფალი გაკვეთილები, რომლებიც მოსწავლეთა ინტერესებზე იქნება მორგებული, სასკოლო ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი გახდება. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა მრავალფეროვან აქტივობებს და პროექტებს, რომლებიც მათ ანალიტიკური, შემოქმედებითი (კრეატიული) და ინოვაციური აზროვნების, გუნდური მუშაობის, ლიდერობისა და სამეწარმეო უნარების, აგრეთვე სამოქალაქო და სოციალური კომპეტენციების განვითარებაში დაეხმარება, წახალისებს ჯანსაღი ცხოვრების წესსა და სპორტულ აქტივობებს. სწავლა-სწავლების პროცესში გაძლიერდება თანამედროვე ტექნოლოგიების, აგრეთვე დისტანციური სწავლების როლი. მნიშვნელოვნად გაიზრდება სკოლების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური შესაძლებლობები. მომზადდება მრავალფეროვანი ელექტრონული რესურსები დამხმარე სასწავლო მასალისა და განმავითარებელი თამაშების სახით. შეიქმნება ელექტრონული სწავლების პლატფორმა, რომლის საშუალებითაც დიასპორის წარმომადგენლებისათვის ქართული ენის, საქართველოს გეოგრაფიისა და ისტორიის დისტანციური სწავლების გაკვეთილები დაინერგება. მნიშვნელოვანი ინვესტიციები ჩაიდება უახლესი სტანდარტების შესაბამისად სასკოლო ინფრასტრუქტურის განვითარებაში, მათ შორის, ახალი სკოლების მშენებლობაში. 2017 წლიდან, სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული პროგრამების პარალელურად, გაგრძელდა „ათასწლეულის გამოწვევის“ კომპაქტის დაფინანსებით შერჩეული 100-მდე საჯარო სკოლის სრული რეაბილიტაცია და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით უზრუნველყოფა, რაც საქართველოს რეგიონებში მცხოვრებ 37 ათასზე მეტ მოსწავლეს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამის სკოლებში სწავლის საშუალებას მისცემს. ევროკავშირისა და ევროსაბჭოს განვითარების ბანკის მიერ დაფინანსებული პროგრამის ფარგლებში თბილისის ზოგიერთ სკოლაში ჩატარდება სარეაბილიტაციო და ენერგოეფექტურობის გაზრდისკენ მიმართული სამუშაოები. სახელმწიფო უზრუნველყოფს მცირეკონტინგენტიანი, მაღალმთიანი რეგიონების და სოფლის სკოლების გაძლიერების პროგრამების ამოქმედებას. პროფესიული განათლების სისტემაში დაინერგება დუალური მიდგომა, ანუ სამუშაოზე დაფუძნებული სწავლება საჯარო-კერძო პარტნიორობით. ამ მიდგომით კვალიფიციური კადრების მოსამზადებლად სასწავლებელი და დამსაქმებელი გაინაწილებენ პროგრამით გათვალისწინებულ კომპეტენციებს. შესაბამისად, სტუდენტები თეორიულ ცოდნას სასწავლებელში, პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს კი – პარალელურად, რეალურ სამუშაო გარემოში დამსაქმებლისგან მიიღებენ. პარალელურად გაგრძელდება მოქნილი მოდულური სწავლების დანერგვა. ეს მიდგომა ახალგაზრდებს სრული მოდულური პროგრამის, ხოლო ზრდასრულებს – ცალკეული მოდულების შედარებით მოკლე დროში გავლის შესაძლებლობას სთავაზობს, სწავლის დასრულების შემდეგ კი გაძლიერებულ საწარმოო პრაქტიკას გულისხმობს. ამის შედეგად გაიზრდება სტუდენტებისა და მომავალი დასაქმებულების კონკურენტუნარიანობა და შრომის ბაზრისათვის მზაობის ხარისხი. შრომის ბაზრის კვლევის საფუძველზე სახელმწიფო განსაზღვრავს პროფესიული განათლების ცალკეულ პრიორიტეტულ მიმართულებებს და უზრუნველყოფს დამსაქმებლების სრულფასოვან ჩართვას პროფესიული პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების, აგრეთვე სტუდენტების შერჩევისა და შეფასების პროცესებში. პროფესიული განათლება ფოკუსირებული იქნება როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებებზე. კერძო სექტორთან თანამშრომლობით შეიქმნება ზრდასრულთა განათლების სისტემა. ამოქმედდება პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების მრავალფეროვანი პროგრამები. ამასთანავე, შეიქმნება პროფესიული განათლებიდან უმაღლეს განათლებაზე გადასვლის მოქნილი მექანიზმები. განათლების სისტემა გახდება

უფრო ღია და ინკლუზიური. დასაქმებისათვის საჭირო უნარების განვითარების პარალელურად, სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირებისა და კერძო სექტორის გაძლიერებისათვის პრიორიტეტული იქნება სამეწარმეო განათლება. პროფესიის დაუფლებასთან ერთად სტუდენტები ისწავლიან მეწარმეობას. ამგვარად, მომზადდება მცოდნე კადრი, რომელიც, დასაქმების გარდა, შეძლებს მონაწილეობა მიიღოს სახელმწიფოს და ბიზნესსექტორის მიერ განხორციელებულ სამეწარმეო საქმიანობის მხარდამჭერ ღონისძიებებში (კონკურსები, დაფინანსებები, „სტარტაპების“ წახალისება) და ბიზნესი დაიწყოს საკუთარი პროფესიით. ამოქმედდება ევროპული მიდგომების შესაბამისად მომზადებული ხარისხის უზრუნველყოფის მოდელი და ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩო, რაც ხელს შეუწყობს სტუდენტთა და დასაქმებულთა მობილობას და უწყვეტი განათლების სისტემის ჩამოყალიბებას. პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს ხელი შეეწყობათ, რომ განახორციელონ ერთობლივი პროგრამები ევროპულ და სხვა წარმატებულ სასწავლებლებთან თანამშრომლობით და მოამზადონ კადრები საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. განვითარდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფორმატში გაფართოვდება არსებული დაწესებულებების გეოგრაფიული ქსელი. პროფესიული განათლების მქონე მასწავლებლებისათვის ამოქმედდება პროფესიული განვითარების მწყობრი სისტემა. წახალისებული იქნება მათი სასწავლო ვიზიტები საზღვარგარეთ. სახელფასო პოლიტიკა დაეფუძნება ცოდნის, გამოცდილებისა და მიღწეული შედეგების ანალიზს. დაინერგება უმაღლესი განათლების დაფინანსების ახალი, ეფექტიანი მოდელები, რომლებიც ორიენტირებული იქნება იმ მიმართულებებისა და სპეციალობების გაძლიერებაზე, რომლებიც ქვეყნის განვითარების საჭიროებებთან, საზოგადოებრივი ცხოვრებისა და ეკონომიკის გაძლიერებასთან არის დაკავშირებული და შრომის ბაზრის ანალიზის საფუძველზე იქნება იდენტიფიცირებული. დაინერგება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი უმაღლესი განათლების ხარისხის მართვის ეფექტიანი მოდელები. ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის ახალი, შედეგებსა და განვითარებაზე ორიენტირებული სტანდარტები და პროცედურები მიმართული იქნება ხარისხის მაღალი სტანდარტების უზრუნველყოფისკენ. პრიორიტეტი მიენიჭება სწავლისა და მეცნიერული კვლევის ინტეგრაციას. დაინერგება ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა მასწავლებელთა მომზადების სისტემის გაუმჯობესებისთვის. უმაღლესი განათლების მქონე პირთათვის სახელმწიფო და კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ამოქმედდება მასწავლებლის მომზადების აკრედიტებული, 60-კრედიტიანი საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებსაც სახელმწიფო დააფინანსებს და რომლებიც ხელს შეუწყობს ყოველწლიურად სკოლებში ახალი კადრების დასაქმებას. მხარდამჭერი იქნება სპეციალური პროგრამები საქართველოში და საზღვარგარეთ სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებსა და უნივერსიტეტებში წარმატებით მოღვაწე, წამყვანი ქართველი მეცნიერების უმაღლესი განათლების სისტემაში რეინტეგრაციისათვის. სახელმწიფო განსაკუთრებულად შეუწყობს ხელს უმაღლესი განათლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების როლისა და მნიშვნელობის ზრდას, მათ შორის, დისტანციური განათლების კომპონენტის გაძლიერებას. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს უმაღლესი განათლების ინტერნაციონალიზაციას და საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებას. საქართველოს რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად წარმოსაჩინად განხორციელდება უცხოელი სტუდენტების საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოზიდვის მასშტაბური პროექტი – „ისწავლე საქართველოში“. ქვეყნის ეკონომიკის, სტრატეგიული განვითარების მოთხოვნებისა და საზოგადოების საჭიროებების გათვალისწინებით მოხდება პრიორიტეტული სამეცნიერო მიმართულებების იდენტიფიცირება და მათი გაძლიერების მხარდამჭერა. ხელი შეეწყობა საზღვარგარეთ სამეცნიერო ცენტრებსა და უნივერსიტეტებთან სამეცნიერო თანამშრომლობას და ერთობლივი პროექტების განხორციელებას, უცხოელი

მეცნიერების სამეცნიერო კვლევებს საქართველოში და ქართველი მეცნიერებისას – მსოფლიო მნიშვნელობის სამეცნიერო ცენტრებში, აგრეთვე ქართველი მეცნიერებისა და უცხოელი მკვლევრების ერთობლივი კვლევითი პროგრამების განხორციელებას. უზრუნველყოფილი იქნება მეცნიერებაში ახალგაზრდების მონაწილეობის ხელშეწყობა მიზნობრივი პროგრამების დანერგვით.

4.1 სკოლამდელი და ზოგადი განათლება (პროგრამული კოდი 32 02)

ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო საგანმანათლებლო სტანდარტების განვითარება და მათი დანერგვის ხელშეწყობა საერთაშორისო გამოცდილებისა და ადგილობრივი ვითარების გათვალისწინებით;

ხარისხიანი და ყველასათვის თანაბრად ხელმისაწვდომი ზოგადი განათლების უზრუნველყოფა;

სწავლა-სწავლების პროცესში თანამედროვე მეთოდოლოგიის გამოყენების ხელშეწყობა;

არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, სასკოლო ინიციატივებისა და სხვა აქტივობების წახალისება;

მასწავლებლებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში დასაქმებული სხვა პერსონალის მუდმივი პროფესიული განვითარება;

სკოლებში უსაფრთხო და ძალადობისგან თავისუფალი საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფისკენ მიმართული სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეებისა და მათი ოჯახის წევრების კვალიფიციური ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;

სკოლამდელი და ზოგადი განათლების საფეხურებზე სახელმწიფო ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საჯარო სკოლების ყველა კლასის მოსწავლეებისა და კერძო სკოლების იმ მოსწავლეების, რომლებიც სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებიდან არიან, აგრეთვე საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სხვა

იმ მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, აგრეთვე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები;

განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული და წარჩინებული მოსწავლეების ხელშეწყობა.

4.1.1 ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (პროგრამული კოდი 32 02 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების/სკოლების დაფინანსების უზრუნველყოფა ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივისა და მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩერის, ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული მოსწავლეთა რაოდენობის, მასწავლებელთა საათობრივი დატვირთვის, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე მასწავლებლების დანამატის, ადმინისტრაციული, სკოლის მოვლა-შენახვისა და სკოლის განვითარებისათვის საჭირო და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით, რაც სკოლებს შესაძლებლობას აძლევს, სრულად შეასრულონ თავიანთი ფუნქცია-მოვალეობები და ზოგადი განათლება ხარისხიანი და ყველასათვის თანაბრად ხელმისაწვდომი გახადონ.

4.1.2 მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 02)

სკოლამდელი განათლების დაწესებულებების აღმზრდელ-პედაგოგთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში დასაქმებული პირების, აგრეთვე პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მასწავლებლების პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ხარისხის გაუმჯობესება; ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საგნების სწავლა-სწავლების თანამედროვე მიდგომების დანერგვის, ხელმისაწვდომობისა და გავრცელების ხელშეწყობა.

4.1.3 უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 03)

საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღების ტარების, ალკოჰოლისა

და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების/გამოყენების პრევენცია და აღმოფხვრა;

ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისათვის ზოგადი განათლების მიღების და განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, ჯანსაღი და უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნა;

კრიზისული ინტერვენციის ჯგუფის შექმნა საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის გადაუდებელი ფსიქოლოგიური დახმარების მომსახურების მისაწოდებლად;

ქცევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეების ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა.

4.1.4 წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება (პროგრამული კოდი 32 02 04)

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული საგნების სწავლების, ახალგაზრდების შესაძლებლობების თანაბრად კონკურენტულ გარემოში რეალიზების ხელშეწყობისა და მათი საერთაშორისო დონეზე წარმოჩენისათვის ეროვნული და საერთაშორისო ოლიმპიადების ორგანიზება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ სრული ზოგადი განათლების საფეხურის წარჩინებულ კურსდამთავრებულთა გამოვლენა და ოქროს ან ვერცხლის მედლით დაჯილდოება.

4.1.5 განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 05)

განსაკუთრებული მათემატიკური ნიჭით დაჯილდოებული რესურსსკოლის მოსწავლეების ხარისხიანი საკვებით, საჭირო საყოფაცხოვრებო ნივთებით, მედიკამენტებითა და აღმზრდელების მომსახურებით უზრუნველყოფა.

4.1.6 მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 06)

საჯარო სკოლების ყველა კლასის მოსწავლეების, კერძო სკოლების იმ მოსწავლეების, რომლებიც სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებიდან არიან, აგრეთვე საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა.

4.1.7 დავისგენოთ და ვისწავლოთ ერთად (პროგრამული კოდი 32 02 07)

აქტიური დასვენებისა და განათლების პროცესის შერწყმით მოსწავლეთა სოციალური და აკადემიური უნარებისა და სხვადასხვა სახის განვითარების ხელშეწყობა;

ჯანსაღი ცხოვრების წესის, როგორც ფასეულობის, განმტკიცება და შესაბამისი უნარ-ჩვევების გამომუშავება;

შრომით საქმიანობასთან დაკავშირებული ცოდნისა და უნარ-ჩვევების განვითარების, შესაბამისი ფასეულობებისა და დამოკიდებულებების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

ადაპტაციის, დამოუკიდებელი მუშაობისა და სოციალური უნარ-ჩვევების განვითარების ხელშეწყობა;

მოსწავლეთა შემოქმედებით საქმიანობაში ჩაბმის ხელშეწყობა და შესაბამისი უნარ-ჩვევების განვითარება.

4.1.8 ოკუპირებული რეგიონების მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (პროგრამული კოდი 32 02 08)

გალის რაიონისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონში ფუნქციონირებადი სკოლების მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა.

4.1.9 ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 02 09)

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში ბრალდებული და მსჯავრდებული მოსწავლეებისთვის ზოგადი განათლების თანაბარი ხელმისაწვდომობა განათლების უწყვეტობის უზრუნველყოფით; პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებული და მსჯავრდებული მოსწავლეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობა.

4.1.10 ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 10)

ზოგადი განათლების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკისა და ადგილობრივი გამოწვევების გათვალისწინებით ეროვნული სასწავლო გეგმის რევიზია, განვითარება და ამ პროცესების მხარდასაჭერად მათთან დაკავშირებული სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის მონიტორინგის ხელშეწყობა;

ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის მხარდაჭერა.

4.1.11 საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 11)

ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, მოსწავლეების სკოლებში ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა.

4.1.12 პროგრამა „ჩემი პირველი კომპიუტერი“ (პროგრამული კოდი 32 02 12)

საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების პორტატიული კომპიუტერებით („ნოუტბუკებით“) უზრუნველყოფა;

წარჩინებული მოსწავლეების კომპიუტერული ტექნიკით წახალისება.

4.1.13 ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 13)

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსწავლეებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სრული ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის გაზრდა, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა;

შესაბამისი სასწავლო წლისთვის საკლასო ჟურნალით ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების უზრუნველყოფა;

საქართველოში თავშესაფრის მაძიებელთათვის და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიგრაციის დეპარტამენტის დროებითი განთავსების ცენტრში მოთავსებულ არასრულწლოვანთათვის ქართული ენის სწავლება, ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს ეროვნული ინტელექტუალური მემკვიდრეობის ხელშეწყობა;

მოსწავლეებისთვის სხვადასხვა ფორმატისა და შინაარსის კონკურსების შეთავაზება;

კონკურსებში წარმატებული მოსწავლეების წახალისება;

მოსწავლეებისათვის უსაფრთხო, ძალადობისაგან თავისუფალი და პოზიტიური საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ძალადობის მიზეზებისა და ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის გზების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

მოსწავლეებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციისა და დამკვიდრების ხელშეწყობა, მოსწავლე ახალგაზრდობის ფიზიკური აქტივობისა და სპორტში მასობრივი ჩართვის სტიმულირება, სასკოლო სპორტის განვითარება.

4.1.14 **ზოგადი განათლების რეფორმის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 14)**

უნარ-ჩვევების განვითარება განათლების მომდევნო საფეხურებზე წარმატების მისაღწევად;

სკოლამდელი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

ბავშვის განვითარების ყველა ასაკობრივ ჯგუფში განათლების სტანდარტის დანერგვა;

სკოლამდელი განათლების შესაძლებლობის შესახებ მშობლების ინფორმირებულობის გაზრდა;

სკოლამდელი და ზოგადი განათლების სისტემაში ელექტრონული რესურსებისა და საგანმანათლებლო ინოვაციების დანერგვა;

სკოლებში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და უკაბელო ინტერნეტკავშირის (Wi-Fi) განვითარება;

ერთიან საგანმანათლებლო ქსელში ჩართული დაწესებულებების ინტერნეტკავშირით უზრუნველყოფა და მისი სიჩქარის გაუმჯობესება.

4.2 **უმაღლესი განათლება (პროგრამული კოდი 32 04)**

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის

სკოლის გამოსაშვები გამოცდების, ერთიანი ეროვნული გამოცდების, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის გამოცდების ჩატარება;

უმადლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების და საერთო სამაგისტრო გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოს და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით და სასწავლო სამაგისტრო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად წარმოსაჩენად უცხოელი სტუდენტების საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოზიდვის მასშტაბური პროექტის – „ისწავლე საქართველოში“ განხორციელება;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორების გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამასა და კურსზე მომზადებით, კვალიფიკაციის ამაღლებით;

უმადლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

4.2.1

გამოცდების ორგანიზება (პროგრამული კოდი 32 04 01)

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები გამოცდების, ერთიანი ეროვნული გამოცდების, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის გამოცდების ჩატარება, აგრეთვე მათი პროფესიული ტესტირება;

სტუდენტთა საგრანტო კონკურსის ჩატარება, რომელიც გულისხმობს გრანტის ნაწილობრივი ოდენობის მფლობელი სტუდენტის მიერ საგრანტო კონკურსის შედეგად მეტი ოდენობის გრანტის მოპოვების ხელშეწყობას;

4.2.2 სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება (პროგრამული კოდი 32 04 02)

პროცენტების ინტერესებისა და შესაძლებლობების შესატყვისი უმაღლესი განათლების მიღების, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების მოთხოვნათა დაკმაყოფილება;

სასწავლო პროცესში სტუდენტთა აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა და წახალისება;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

მასწავლებლობის მსურველთა პროფესიული საქმიანობისათვის მომზადება;

ამერიკული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა და საქართველოს სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების გაძლიერება;

ახალგაზრდების ხელშეწყობა განათლების სფეროში სწავლის გასაგრძელებლად.

4.2.3 უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 03)

საქართველოს სახელმწიფო ენის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობის პროგრამების (მათ შორის, ლექსიკოგრაფიული პროგრამების) შემუშავება, განხორციელება და მათი შესრულების კონტროლი; ქართულის, როგორც უცხოური ენის, სწავლების პროგრამის – „ირბახის“ განხორციელება;

ვებგვერდის – www.geofl.ge ახალი სასწავლო-მეთოდური მასალით მუდმივი შევსება და განახლება;

უცხოეთში ქართული ენის პოპულარიზაცია და ქართული ენის შესწავლით დაინტერესების ხელშეწყობა;

ავტორიზებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტებისთვის სტუდენტის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობის საფუძველზე ზოგიერთი საწარმოს/ორგანიზაციის მიერ პირადი მოხმარების საქონელსა და მომსახურებაზე ფასდაკლების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, სტუდენტური ცხოვრების კვლევა.

4.2.4 საზღვარგარეთ განათლების მიღების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 04)

საქართველოს ავტორიზებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის მნიშვნელოვანი აკადემიური, სამეცნიერო ან/და ადმინისტრაციული ინიციატივების განხორციელება და ადმინისტრაციული კადრების გადამზადება;

უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ, უცხო ქვეყნის სხვადასხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამებზე განათლების მიღების ხელშეწყობა;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორების გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამასა და კურსზე მომზადებით, კვალიფიკაციის ამაღლებით;

საქართველოს ახალგაზრდების საერთაშორისო აკადემიურ და ახალგაზრდულ პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურზე ხარისხის მიღების ხელშეწყობა საერთაშორისო ხელშეკრულების ფარგლებში;

საზღვარგარეთ მიღებული ცოდნის სახელმწიფოში რეალიზება და მაღალკვალიფიციური საკადრო რესურსების ზრდა.

4.2.5 ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის მიერ უმაღლესი განათლების მიღების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 05)

სამშვიდობო ინიციატივის „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ ფარგლებში იმ ღონისძიებების ხელშეწყობა, რომლებიც უზრუნველყოფს საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის მიერ უმაღლესი განათლების მიღების უფლების რეალიზებას.

4.2.6 უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 06)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მართვის სისტემის ხელშეწყობა.

4.3 ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07)

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, ტერიტორიული ორგანოების, საგანმანათლებლო, სამეცნიერო-კვლევითი, სპორტული და სახელოვნებო დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, მათი ინვენტარითა და ტექნიკით აღჭურვა;

სახანძრო უსაფრთხოების სათანადო მოწყობილობების დამონტაჟება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

4.3.1 ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 01)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

4.3.2 პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02)

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების, მათ შორის, გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბაზაზე ფუნქციონირებადი კოლეჯების, მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და მათი შესაბამისი ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

4.3.3 სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 03)

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების მშენებლობა და რეაბილიტაცია;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების სხვადასხვა ინვენტარითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

4.3.4 უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 04)

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების დაფინანსება სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებისა და სხვადასხვა ინვენტარით აღჭურვის უზრუნველყოფის მიზნით.

4.3.5 საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 05)

საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;

საჯარო სკოლების მოვლა-პატრონობისთვის პასუხისმგებელი მხარეების შესაძლებლობების განვითარება;

ინვენტარიზაციის ჩატარება და ინვენტარიზაციასთან დაკავშირებულ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება.

4.3.6 კულტურაში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 32 07 06)

კულტურის სფეროში ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და განვითარება.

4.3.7 სპორტში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 32 07 07)

სპორტის სფეროში ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და განვითარება;

სპორტული ფედერაციებისა და რეგიონული სპორტული ორგანიზაციებისთვის გადასაცემად სპორტული ინვენტარისა და ეკიპირების შეძენა.

4.4 მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05)

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

აკადემიური პერსონალის მობილობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის, სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, აგრეთვე მეცნიერთა და ახალგაზრდა მკვლევართა კვლევითი პროექტების ხელშეწყობა და საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისება;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო-ტექნოლოგიური კვლევების, საინოვაციო პოლიტიკის და საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერებების სფეროში კვლევების ხელშეწყობა;

პროგრამა „ჰორიზონტი 2020“-ის სრულყოფილებიანი ასოცირებული წევრობა.

4.4.1 სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 01)

სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის მიზანია, კონკურსის წესით, ღია, გამჭვირვალე და თავისუფალი კონკურენციის პრინციპების შესაბამისად, სახელმწიფო გრანტებით დაფინანსდეს გამორჩეული ხარისხის სამეცნიერო კვლევები, უზრუნველყოფილ იქნეს ქვეყნის მატერიალური, კულტურული და სულიერი მემკვიდრეობის დაცვა და პოპულარიზაცია, აგრეთვე ხელი შეეწყოს საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერებებისა და ქვეყანაში არსებული სამეცნიერო-კვლევითი ინფრასტრუქტურის განვითარებას, საერთაშორისო სამეცნიერო თანამშრომლობის გაღრმავებას, ქართული მეცნიერების პოპულარიზაციას, ახალგაზრდა მეცნიერთა (პოსტდოქტორანტების, დოქტორანტების, მაგისტრანტების) კვლევებსა და კარიერულ განვითარებას.

4.4.2 სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (პროგრამული კოდი 32 05 02)

ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების განხორციელება, სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განახლება, ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;

სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება;

საერთაშორისო და ადგილობრივი სამეცნიერო ფორუმების, კონგრესების, კონფერენციებისა და სემინარების გამართვა;

სამეცნიერო და პოპულარული გამოცემების უზრუნველყოფა;

ფუნდამენტური კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური, წყაროთმცოდნეობითი და ხელოვნებათმცოდნეობითი სამეცნიერო კვლევების განხორციელება; ბიბლიოგრაფიულ-საენციკლოპედიო, საგამოფენო-საგანმანათლებლო მიმართულებების განვითარება;

საარქივო, საფონდო, სამუზეუმო და საბიბლიოთეკო საქმისწარმოება;

ხელნაწერთა რესტავრაცია-კონსერვაცია;

ფონდების დიგიტალიზაცია;

ბაქტერიოფაგიაში, მიკრობიოლოგიასა და ვირუსოლოგიაში ფუნდამენტური გამოკვლევების ჩატარება;

ადამიანებისა და ცხოველების, აგრეთვე მცენარეების სხვადასხვა ბაქტერიული ინფექციის, მათ შორის, ანტიბიოტიკების მიმართ რეზისტენტული ბაქტერიული შტამებით გამოწვეული ინფექციების, ეტიოლოგიური სტრუქტურის შესწავლა;

ბაქტერიული შტამების გამომწვევების კვლევა, ამ შტამების საწინააღმდეგოდ სპეციფიკური ფაგების გამოყოფა, მათი დეტალური შესწავლა და ფაგური პრეპარატების შექმნა.

4.4.3 საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 03)

აგროსასურსათო სექტორში გამოყენებითი და ფუნდამენტური კვლევების ხელშეწყობა;

აგრონომიის, აგროინჟინერიის, სასურსათო ტექნოლოგიების, სურსათის უვნებლობის, მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, ეკონომიკისა და სატყეო

საქმის სფეროებში სამეცნიერო შეხვედრების გამართვა;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, კვლევითი საქმიანობისა და სწავლების ერთობლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა, საერთაშორისო და სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავება.

4.4.4 სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 04)

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების/ერთეულების ხელშეწყობის მიზნით სამეცნიერო კვლევების პრიორიტეტული მიმართულებების გამოკვეთა, სამეცნიერო პერსონალისთვის თანამედროვე სამეცნიერო მიღწევებზე დამყარებული უნარ-ჩვევების გამომუშავება;

სამეცნიერო პერსონალის საქმიანობის, მათ შორის, სამეცნიერო საქმიანობისათვის საჭირო ტექნიკური მხარდაჭერის, უზრუნველყოფა და მისთვის შესაფერისი პირობების შექმნა;

კვლევის პროცესში ინოვაციების გამოკვეთა.

4.4.5 მეცნიერების პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 32 05 05)

საქართველოში მეცნიერების პოპულარიზაციის ხელშეწყობისათვის ყოველწლიური მეცნიერებისა და ინოვაციების ფესტივალის ჩატარება, რომელიც მიზნად ისახავს სამეცნიერო კვლევებისა და ინოვაციების პოპულარიზაციას, ქვეყნის სამეცნიერო და ინოვაციური პოტენციალის წარმოჩენას, ფართო საზოგადოებისათვის ქართველ და უცხოელ მკვლევართა მიღწევების გაცნობას, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროების დაახლოებას.

4.5 პროფესიული განათლება (პროგრამული კოდი 32 03)

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად საქართველოს მოქალაქეების ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა პროფესიული და ზოგადი უნარების განვითარებით;

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება, რაც ხელს შეუწყობს მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლას და შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი, ხარისხიანი პროფესიული განათლების თანაბარ ხელმისაწვდომობას;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების ერთიანი სტრატეგიის (2017–2021), პროფესიული განათლების რეფორმის სტრატეგიის (2013–2020 წლები) და შესაბამისი სამოქმედო გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა;

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და ადგილობრივ დონეზე სახელმწიფო ადმინისტრირების მიმართულებით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ და სხვა დაინტერესებულ პირთა პროფესიული ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესება.

4.5.1 პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 03 01)

პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ქსელის ფუნქციონირების, განვითარებისა და გაფართოების ხელშეწყობა;

შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი, მოდულური და დუალური პროგრამების დანერგვის ხელშეწყობა; პროფესიულ სტუდენტთა სწავლების სახელმწიფო დაფინანსების უზრუნველყოფა;

პროფესიულ განათლებაში სოციალური პარტნიორობის განვითარებისა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლების ხარისხის განვითარების ხელშეწყობა – ინოვაციური სასწავლო გარემოს, სამეწარმეო განათლების, სასწავლო ინფრასტრუქტურის განვითარება;

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ახალი მოდელისა და ხარისხის უზრუნველყოფის გაუმჯობესებული მექანიზმების დანერგვა;

ინკლუზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და მოწყვლადი ჯგუფებისათვის მათი საჭიროებისთვის მორგებული საგანმანათლებლო სერვისების მიწოდება;

სკოლის მოსწავლეებისათვის პროფორიენტაციული სერვისის მიწოდება და პროფესიული განათლების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ზოგადი განათლების სასწავლო შედეგების პროფესიულ პროგრამებში ინტეგრირების ხელშეწყობა;

ზრდასრულთათვის პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამების განვითარება და არაფორმალური განათლების აღიარების მექანიზმების შექმნა.

4.5.2 მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 03 02)

პროფესიული მომზადების პროგრამების მეშვეობით სასჯელის მოხდის პერიოდში მსჯავრდებულთა (თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში განთავსებული მსჯავრდებული, თავისუფლებაშეზღუდული, პირობით ვადამდე გათავისუფლებული, პირობით მსჯავრდებული) მიერ სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა;

ყოფილ პატიმართა, მათი ოჯახის წევრთა, დანაშაულის ჩადენის რისკის ქვეშ მყოფ არასრულწლოვანთა ან/და განრიდებისა და მედიაციის პროგრამაში ჩართულ არასრულწლოვანთა მიერ სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა;

ბენეფიციართა რესოციალიზაციის ხელშეწყობა მათი პროფესიული მომზადებით.

4.5.3 ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (პროგრამული კოდი 32 03 03)

საქართველოს რეგიონებში სახელმწიფო და ადგილობრივი მართვის სფეროში არსებული საკადრო დეფიციტის აღმოფხვრა;

საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებსა და ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში მცხოვრებ მოქალაქეთა ერთიან სახელმწიფოებრივ სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

ნებისმიერი დაინტერესებული პირისთვის სახელმწიფო ენის სწავლება.

4.6 ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს – მეორე პროექტი (პროგრამული კოდი 32 14)

საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურის განვითარება და მათი თანამედროვე საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით აღჭურვა;

საჯარო სკოლების საბუნებისმეტყველო საგნების, მათემატიკის, ინგლისური ენის პედაგოგების, დირექტორებისა და პროფესიული განვითარების ფასილიტატორების ინტენსიური გადამზადება;

ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების ხელშეწყობა კვლევების საფუძველზე, სანდო მონაცემების შეგროვება, ანალიზი, რეკომენდაციების მომზადება და შესაბამისი პოლიტიკის კურსის შემუშავება;

პროფესიული განათლების ხელშეწყობით შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი კადრების მომზადება;

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში, ტექნოლოგიურ და საინჟინრო დარგებში ამერიკული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა და საქართველოს სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების გაძლიერება.

4.7

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 32 01)

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა; სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა;

საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, კულტურისა და სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;

საქართველოს განათლების სისტემაში თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარება;

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემებისა და მონაცემთა ბაზების ჩამოყალიბება საგანმანათლებლო სისტემაში ბიზნესპროცესების ეფექტიანი მართვისა და ინფორმაციული უზრუნველყოფისათვის;

სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დანერგვის ხელშეწყობა, სკოლამდელი განათლების მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა;

საზოგადოებრივ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ახალგაზრდების აქტიური მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ახალგაზრდების მიერ შესაბამისი, მაღალი ხარისხის განათლების მიღების, მათი დასაქმებისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის პოლიტიკის და მისი აღსრულების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავების, მონიტორინგის „კარგი მმართველობის“ პრინციპით უზრუნველყოფა;

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვისა და ახალგაზრდებისადმი კეთილგანწყობილი გარემოს შექმნა.

4.8 ინკლუზიური განათლება (პროგრამული კოდი 32 06)

ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირთა იდენტიფიცირება, მათი განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა და სათანადო სერვისების შეთავაზება; ინდივიდუალური საჭიროებებისთვის მორგებული, ეფექტიანი საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტების, სოციალური ფაქტორებით გამოწვეული საჭიროების მქონე, დევნილი, რეპატრიირებული და ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელი, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე და საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების/სტუდენტების/პირების ინტეგრაცია და სოციალიზაცია, სათემო აქტივობების დაგეგმვა და განხორციელება;

სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა სწავლების ხელშეწყობისთვის საჯარო სკოლების დამატებითი დაფინანსება;

რესურსსკოლების მოსწავლეების სრული სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების აკადემიური, ფუნქციური და სოციალური უნარების განვითარება;

ინკლუზიური განათლების მხარდაჭერისათვის ადამიანური რესურსების განვითარება;

სოციალური მუშაკების პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა.

4.9 საბიბლიოთეკო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 02)

საბიბლიოთეკო ფონდების ორგანიზება, სისტემატური შევსება, დაცვა და მათი საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემთა ბაზების შექმნა და საზღვარგარეთის საბიბლიოთეკო ფონდების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზება ბიბლიოთეკატმცოდნეობის, წიგნთმცოდნეობის და ბიბლიოგრაფიის დარგებში;

საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საბიბლიოთეკო დარგში ინოვაციური პროცესების მართვის ხელშეწყობა;

საბიბლიოთეკო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს ეროვნული ელექტრონული ბიბლიოთეკისა და ციფრული მემკვიდრეობის არქივის შექმნა;

საბიბლიოთეკო პროცესებსა და მკითხველთა მომსახურებაში ინტერნეტის გამოყენება;

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ოფიციალური ვებგვერდის სრულყოფა და მხარდაჭერა.

4.10 **სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიגיტიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება (პროგრამული კოდი 30 04)**

პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების მომზადება და გადამზადება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს არქივში განთავსებული, საქართველოს უახლესი ისტორიის ამსახველი, უმნიშვნელოვანესი მასალების დაცვა როგორც მომავალი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისთვის, ისე პიროვნების იდენტიფიცირებისა და მნიშვნელოვანი მოვლენების აღდგენისათვის;

ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია.

4.11 **სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 09)**

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების – სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით;

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების მდგრადი განვითარებისა და ხარისხიანი სწავლების უზრუნველყოფის მიზნით საფეხურებრივი განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველსაყოფად ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისათვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარებისა და პროფესიული შესაძლებლობების გაზრდის ხელშეწყობა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის შემოქმედებით და სპორტულ უნარებზე მორგებული, მოქნილი დაფინანსების მოდელის შემუშავებით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი ხელოვნებისა და სპორტის დარგების სპეციალისტების აღზრდა;

თანამედროვე სასწავლო ინფრასტრუქტურის განვითარება; ხარისხიანი სწავლების პროცესის უზრუნველსაყოფად საგანმანათლებლო დაწესებულებების სწავლებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა;

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (კონცერტები, გამოფენები, სპექტაკლები, კონკურს-ფესტივალები, მასტერკლასები, სპორტული ღონისძიებები);

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების პოპულარიზაცია და მხარდაჭერა.

4.12 სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია (პროგრამული კოდი 48 00)

მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება და სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებების მომზადება;

ეკონომიკური და სოციალური პროექტების მეცნიერული შეფასება და რეკომენდაციების წარდგენა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის წლიური შედეგების საექსპერტო შეფასება და რეკომენდაციების წარდგენა;

მეცნიერული მონაპოვრის წარმოებაში დანერგვის ხელშეწყობა;

სამეცნიერო ნაშრომების, სამეცნიერო ჟურნალების, ენციკლოპედიების და ლექსიკონების გამოცემა;

საერთაშორისო სამეცნიერო კონგრესებისა და კონფერენციების გამართვა.

4.13 საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, ტრენინგების სრული ციკლის (ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზი, ტრენინგების დაგეგმვა, განხორციელება და შეფასება) მართვით, აგრეთვე საკონკურსო და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზებით;

საქართველოში მიმდინარე სამართლებრივი რეფორმის და ქართული სამართლის საერთაშორისო სამართლის სტანდარტებსა და ევროპულ სამართალთან ჰარმონიზაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელებით;

კერძო სექტორის, აგრეთვე საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულების, სასწავლო კურსებისა და პროგრამების შექმნა და მუდმივი განახლება, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შექმნით;

სპეციფიკითა და შინაარსით ტრენინგების როგორც საჯარო მოხელეების, ისე სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კერძო პირების საჭიროებებისთვის მორგება, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებასა და პიროვნული სამუშაო კომპეტენციების განვითარებას არა მხოლოდ საჯარო სტრუქტურებში, არამედ ფართო საზოგადოებრივ წრეებშიც;

პენიტენციური და პრობაციის სისტემების პერსონალის პროფესიული მომზადებითა და გადამზადებით ქვეყანაში სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემაში მიმდინარე რეფორმების, პენიტენციურ სიტემაში ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების მოთხოვნათა დანერგვისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის ხელშეწყობა.

4.14 მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 09 02)

იუსტიციის მსმენელების (მოსამართლეობის კანდიდატების) პროფესიული სასწავლო კურსის რეგულარული განხორციელება;

მოქმედი მოსამართლეების, მოსამართლეთა თანაშემწეების, სასამართლოს მენეჯერების და სასამართლოს სისტემის სხვა მოხელეების პროფესიული გადამზადება რეგულარული სასწავლო აქტივობების – ტრენინგების საშუალებით;

4.15 საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამული კოდი 23 05)

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზის განხორციელების ხელშეწყობითა და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების განხორციელებით, აგრეთვე პროფესიული განვითარებისკენ მიმართული პროგრამების ორგანიზებით;

ახალი კადრების შერჩევაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის, აგრეთვე სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების ხელშეწყობა პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზებით;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული რეფორმების ხელშეწყობა მათ დანერგვასთან დაკავშირებული ტრენინგების ორგანიზებით;

კერძო სექტორის განვითარებისკენ, აგრეთვე საბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო-შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება;

პროფესიული ცოდნის დონის ასამაღლებლად საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდის სამეფოს ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.

4.16 მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (პროგრამული კოდი 28 02)

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა უწყებების საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

დიპლომატიური სასწავლო და კვლევითი ინსტიტუტის სრულყოფა (თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებული პროგრამების დახვეწა);

განხორციელება;

მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან, აკადემიებთან და ადგილობრივ პარტნიორებთან მჭიდრო ურთიერთობების დამყარება გამოცდილების გაზიარებისთვის;

დიპლომატიური სასწავლო და კვლევითი ინსტიტუტის ბიბლიოთეკის გამდიდრება.

4.17 **ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება (პროგრამული კოდი 01 03)**

ქვეყანაში ჰერალდიკური ნიშნებისა და სიმბოლოების მოწესრიგება და დამკვიდრება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სახელმწიფო ცერემონიების, ოფიციალური ღონისძიებების და სამხედრო აღლუმების ჩატარებისას საჭირო სახელმწიფო სიმბოლოების და სხვა ჰერალდიკური ნიშნების, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებათა ჰერალდიკური ნიშნების, საქართველოს სახელმწიფო სამხედრო და სპეციალურ უწყებათა სპეციალური ფორმის ტანსაცმლის (უნიფორმების) და ემბლემების შექმნასა და გამოყენების წესების დადგენაში მონაწილეობა, სათანადო რეკომენდაციებისა და დასკვნების გაცემა;

საქართველოს ტერიტორიული ჰერალდიკის სისტემური განვითარების უზრუნველყოფა;

ჰერალდიკის საკითხებზე სამოქალაქო განათლების გავრცელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკის და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;

ჰერალდიკის საკითხებზე ისტორიული მასალების (წყაროების) მოძიება (საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ) და ანალიზი;

სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზის, აგრეთვე მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ დასკვნების მომზადება.

საერთაშორისო და საქართველოს საგანმანათლებლო და საზღვაო კანონმდებლობის შესაბამისად საზღვაო და მომიჯნავე დარგების უმაღლესი ხარისხის, კვალიფიციური კადრების მომზადება;

სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა;

სტუდენტებისთვის მართვისა და კვლევისათვის აუცილებელი ანალიზის უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება.

5 მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარება უნდა ეფუძნებოდეს თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს, რომელიც ძლიერი კერძო სექტორის წინაპირობაა. შესაბამისად, თავისუფალი ბაზრის პრინციპებზე დაყრდნობით, საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა, ერთი მხრივ, მიმართული იქნება ქვეყანაში კერძო სექტორის განვითარებისა და კერძო სექტორში არსებული პრობლემების გადაჭრისკენ, რაც ხელს შეუწყობს კერძო სექტორის გაძლიერებასა და სამუშაო ადგილების შექმნას, ხოლო, მეორე მხრივ, ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების სასურველი დონის მიღწევამდე უზრუნველყოფს მოსახლეობის იმ ფენების მხარდაჭერას, რომლებიც ამას ყველაზე მეტად საჭიროებენ.

ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდა საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის პრიორიტეტია. საქართველოს მთავრობა მიზნად ისახავს ისეთი მოდელის დანერგვას, რომელიც, ეკონომიკური ზრდის პარალელურად, შეამცირებს მოსახლეობის სიღარიბესა და უმუშევრობას. საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა, ეკონომიკური ეფექტიანობის პრინციპთან ერთად, იხელმძღვანელებს სოციალური უსაფრთხოებისა და სამართლიანობის პრინციპებით.

გრძელვადიანი, სწრაფი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მიზანია ქვეყნის განვითარებაში ეკონომიკის ფაქტორების მაქსიმალური ჩართვა. საქართველოს მთავრობის მიერ შემუშავებული 4-პუნქტიანი გეგმა მიმართულია ბიზნესის, როგორც ეკონომიკური ზრდის მთავარი მამოძრავებლის, განვითარებისკენ, ქვეყნის განვითარებაში ადამიანური რესურსების პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენებისკენ, ინფრასტრუქტურის სწრაფი განვითარებისა და ღია მმართველობის პრინციპების დანერგვისკენ.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა – საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის, როგორც ეკონომიკური განვითარების ფუნდამენტის, პრინციპების ერთგულლებას.

ფისკალური დისციპლინა, უმუშევრობის დაბალი დონე და ფასების სტაბილურობა, მონეტარული პოლიტიკის დამოუკიდებლობა, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის თანდათანობით შემცირება და ფინანსური სექტორის სტაბილურობის შენარჩუნება გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

საქართველო არის მცირე, ღია ეკონომიკის ქვეყანა. შესაბამისად, ის ვერ იქნება

იზოლირებული რეგიონსა და მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე მოვლენებისაგან. თუმცა სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო მნიშვნელოვანია ნეგატიური საგარეო შოკების ზემოქმედების შერბილებისათვის.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და საბიუჯეტო პროცესის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით:

- გაგრძელება ხარჯების ოპტიმიზაციის უწყვეტი პროცესი, რომელიც მიმართული იქნება სახსრების გამოთავისუფლებისა და პრიორიტეტული მიმართულებებით გადანაწილებისკენ. ამასთანავე, შემცირდება ადმინისტრაციული ხარჯები და მომავალში შეიზღუდება მათი ზრდა;
- უზრუნველყოფილი იქნება პროგრამული ბიუჯეტის პრინციპების სრულყოფა;
- გაიზრდება ბიუჯეტის გამჭვირვალობა;
- სახელმწიფო ვალი მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით შენარჩუნდება იმ დონეზე, რომელიც ქვეყნის სტაბილურ საკრედიტო რეიტინგსა და დადებით საინვესტიციო იმიჯს უზრუნველყოფს;
- უზრუნველყოფილი იქნება ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანი კოორდინაცია;
- ქვეყნის განვითარებისათვის აუცილებელი მასშტაბური პროექტების დასაფინანსებლად საქართველოს ბიუჯეტის შემოსავლების მობილიზებისთვის გამოყენებული იქნება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დროებითი ღონისძიებები;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის დამოუკიდებლობა ხელშეუხებელი იქნება;
- ხელი შეეწყობა ლარით დაკრედიტების ზრდას.

საქართველოს მთავრობის 4-პუნქტიანი გეგმის შესაბამისად გაუმჯობესდება საგადასახადო ადმინისტრირება. სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე ბიზნესის ანგარიშებს ყადაღა ვეღარ დაედება. კომპანიების საგადასახადო შემოწმების ვადა რეგლამენტირებული იქნება და გაუქმდება ეკონომიკური დანაშაულისთვის წინასწარი პატიმრობის გამოყენება, განსაკუთრებული შემთხვევების გარდა. აღნიშნული ნაბიჯები ბიზნესს მისცემს მეტ თავისუფლებას და ეკონომიკის განვითარების დამატებით პოტენციალს გააჩენს.

საქართველოს ხელისუფლების მნიშვნელოვანი მონაპოვარია ბიზნესის დაწყების ხელშეწყობა. ქართულ სინამდვილეში უპრეცედენტო ფაქტი მოხდა, როდესაც ქვეყანაში გაჩნდა „სტარტაპების“ დაფინანსების ინსტრუმენტი. „სტარტაპების“ დაფინანსება სწრაფი განვითარებისკენ მიმართული 4-პუნქტიანი გეგმის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება იქნება.

ფინანსების ხელმისაწვდომობის გასაუმჯობესებლად გაგრძელდება მეწარმეობის ხელშეწყობის არსებული პროგრამები, მოხდება მათი ოპტიმიზაცია ეფექტიანობის გაზრდისათვის.

სახელმწიფოსა და ბიზნესს შორის ეფექტიანი ურთიერთობების ხელშეწყობისთვის შეიქმნება ერთიანი სივრცე – „ბიზნესსახლი“, სადაც ყველა შესაბამისი სახელმწიფო უწყება კერძო ბიზნესს ერთი ფანჯრის პრინციპით

მოემსახურება. ამის შედეგად ბიზნესს შეუმცირდება სახელმწიფოსგან შესაბამისი მომსახურების მიღებისთვის საჭირო დრო და რესურსები.

ფართოდ დაინერგება რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) ინსტრუმენტი, რაც შექმნის საშუალებას, თითოეული გადაწყვეტილების ბიზნესზე გავლენა წინასწარ იყოს გაანალიზებული, რითაც ბიზნესი დაცული იქნება შესაძლო ნეგატიური გავლენებისგან.

კონკურენტული ბიზნესგარემოს ხელშეწყობისთვის სახელმწიფო ეტაპობრივად გამოვა ქვეყნის ეკონომიკის იმ დარგებიდან, რომლებსაც აქვს დამოუკიდებლად ფუნქციონირებისა და განვითარების პოტენციალი. გაძლიერდება კონკურენტუნარიანი დარგების სახელმწიფო მხარდაჭერა როგორც ადგილობრივი წარმოების ზრდის, ისე საექსპორტო პოტენციალის გაფართოების მიზნით.

საქართველოში ეკონომიკური ზრდის სტიმულირებისთვის, ზოგადად ბიზნესგარემოს გაუმჯობესების გარდა, საქართველოს მთავრობა მასშტაბურ რეფორმებს განახორციელებს.

კაპიტალის ბაზრის რეფორმა – ქვეყანაში განვითარებული კაპიტალის ბაზრის არსებობა გულისხმობს, საბანკო დაკრედიტების პარალელურად, კომპანიებისათვის გრძელვადიანი ფინანსური რესურსების მოზიდვის ეფექტიანი შესაძლებლობის შექმნას. ამით კაპიტალის ბაზარი ქმნის კონკურენტულ გარემოს არა მხოლოდ დაკრედიტებისთვის, არამედ დანაზოგების ეფექტიანად გადანაწილებისთვისაც. მეტიც, თუ რაიმე მიზეზით საბანკო დაკრედიტება იზღუდება, ობლიგაციების ბაზარი შესაძლოა დამბალანსებლის როლს ასრულებდეს. კაპიტალის ბაზრის ფუნქცია არ არის მხოლოდ ბიზნესისათვის ფინანსური რესურსების მიწოდება. განვითარებული ბაზარი ქვეყნის მოსახლეობის დანაზოგების განთავსების დამატებითი ინსტრუმენტია. ამის შედეგად განვითარებული და გამჭვირვალე კაპიტალის ბაზარი ხელს უწყობს სტაბილურ ეკონომიკურ ზრდას და მოსახლეობის კეთილდღეობის ამაღლებას.

საპენსიო რეფორმა – სახელმწიფო განახორციელებს საპენსიო რეფორმას, რომლის მიზანია კერძო დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლა. აღნიშნული რეფორმა კაპიტალის ბაზრის უფრო ფართო რეფორმის კომპონენტია, რადგან იგი ხელს უწყობს გრძელვადიანი ფინანსური რესურსების წარმოქმნას.

მიწის რეფორმა – განხორციელდება სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაცია, რაც გულისხმობს ქვეყნის მასშტაბით სახელმწიფო ქონების აღრიცხვასა და ერთიან ბაზაში თავმოყრას. ეს ხელს შეუწყობს სახელმწიფო აქტივების მართვა-განკარგვის პროცესს, გამოუყენებელი აქტივების ბრუნვაში ჩართვას, ქვეყანაში მიწის კადასტრის სრულყოფას და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაზრდას.

საჯარო-კერძო პარტნიორობის სისტემის განვითარება – ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისა და ინვესტიციების მოზიდვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია საჯარო-კერძო პარტნიორობა. ბოლო 4 წლის განმავლობაში სახელმწიფოს და ბიზნესის თანამშრომლობით არაერთი მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა. საჯარო-კერძო პარტნიორობის სისტემის კიდევ უფრო გასაძლიერებლად აუცილებელია შესაბამისი კანონმდებლობის დახვეწა.

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების, კერძოდ, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA), გაფორმებით ეკონომიკაში შეიქმნა მნიშვნელოვანი შესაძლებლობები ექსპორტის გაზრდისთვის, ინვესტიციების მოზიდვისა და პროდუქტიულობის ზრდისთვის.

ხელი მოეწერა შეთანხმებას ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციასთან (EFTA), დასრულდა თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებები ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან. ამჟამად თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებები მიმდინარეობს ჰონგ-კონგთან, ხოლო თურქეთის რესპუბლიკასთან მოლაპარაკებები წარიმართება არსებული თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გაფართოებისათვის.

გაგრძელდება მუშაობა პრიორიტეტულ ქვეყნებთან ლიბერალური სავაჭრო რეჟიმების განვითარებისათვის. ამის შედეგად გაიზრდება ქართული პროდუქციის საექსპორტო პოტენციალი და საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირებულობა.

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია საქართველოსა და უცხო ქვეყნების რეგიონებს შორის საქმიანი კავშირების დამყარებისა და თანამშრომლობის გაფართოების პროცესის ხელშეწყობა ქვეყნის მსოფლიოს ლიბერალურ ბაზრებთან ინტეგრაციისათვის. ამ კუთხით საქართველოს მთავრობის პოლიტიკა მიმართული იქნება საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების ეკონომიკური კომპონენტის გაძლიერებისა და კომერციული ატაშეების სისტემის დანერგვისკენ.

5.1 მეწარმეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 07)

კერძო სექტორის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, ჩამოყალიბებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მეწარმეობის (მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის) განვითარება, კერძო სექტორისათვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა;

საკრედიტო-საგარანტიო მექანიზმის გამოყენებით მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, რაც უზრუნველყოფს ისეთი სიცოცხლისუნარიანი მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსებას, რომლებსაც არსებული საკრედიტო პოლიტიკის ფარგლებში არ გააჩნიათ საკმარისი უზრუნველყოფა სესხის ასაღებად;

საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, DCFTA-ს მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების გაზრდა;

ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების და მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი

უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა;

თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვა და მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური განვითარების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობას;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის ქართული კომპანიების უცხოურ ბაზრებზე წარდგენა და მათი საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა, რაც მნიშვნელოვანია უცხოელ იმპორტიორებთან ურთიერთობების დამყარებისათვის; კომპანიებისთვის დახმარების გაწევა ბაზრის კვლევების კუთხით, რომლებიც მათ ხელს უწყობს ექსპორტის დაგეგმვასა და მიზანმიმართულ განვითარებაში; ექსპორტზე ორიენტირებულ კომპანიებთან რეგულარული კომუნიკაცია და მათთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დასაგეგმად საჭირო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებით;

საქართველოს საწარმოო პოტენციალის პოპულარიზაცია მასშტაბური საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიების წარმოებით და პროდუქციის/მომსახურების წარმოჩენით; მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის;

საქართველოს საინვესტიციო პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის გარეთ; მიზნობრივი ბაზრების იდენტიფიცირება, პოტენციურ ინვესტორ კომპანიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა და ინვესტიციების განხორციელებაში დახმარების გაწევა.

5.2 შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 23 02)

გადამხდელთა კმაყოფილების ხარისხის ასამაღლებლად ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება, მომსახურების ოფისების თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობა;

გადამხდელთა მაღალი საგადასახადო კულტურის ჩამოსაყალიბებლად საგადასახადო სფეროში სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება;

შემოწმების პროცედურების ელექტრონული კონტროლის გამარტივებისათვის აუდიტის პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვა;

აუდიტორთა ოპტიმალური რაოდენობის უზრუნველყოფა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლება;

გადასახადის გადამხდელთა მიერ გადასახადის ნებაყოფლობით გადახდის მაჩვენებლის გაზრდისა და საგადასახადო ადმინისტრირების პროცესის გამარტივების მიზნით საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა და ერთიანი მეთოდოლოგიის შემუშავება;

საქონლის გაფორმებასთან და საზღვრის კვეთასთან დაკავშირებულ ვალდებულებათა შესრულების გამარტივება;

პროგრამული მოდულების დახვეწა და ახალი პროდუქტების შექმნა, რომლებიც უზრუნველყოფს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – შემოსავლების სამსახურის ძირითადი ფუნქციების მხარდაჭერას, ინსტიტუციურ განვითარებასა და მდგრადობას;

საბაჟო კონტროლის ეფექტიანობის გაზრდა, საბაჟო პროცედურების გამარტივება, საბაჟო ადმინისტრირების გაუმჯობესება/სრულყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის პროცესში მონაწილეობა, საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების დღის წესრიგით და მისი განხორციელების ეროვნული სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულება.

5.3 სახელმწიფო ქონების მართვა (პროგრამული კოდი 24 06)

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ მომხმარებელზე ორიენტირებული, ხარისხიანი სერვისების შეთავაზებით სახელმწიფო ქონების ეფექტიანი მართვა-განკარგვა;

სახელმწიფო საწარმოთა მართვა;

გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებისათვის პროექტის „სოფლიდან გაუსვლელად“ განხორციელება;

სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაციის სრულმასშტაბიანი პროექტის განხორციელება და სახელმწიფო ქონების ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობისა და დაცვის უზრუნველყოფა;

სვანეთში, გუდაურსა და ბაკურიანში საბაგირო გზებისა და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ტურისტული სეზონის გახანგრძლივებას, ქვეყნის კულტურული ცხოვრების ხელშეწყობას, რეგიონში მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის ეკონომიკური ფონის გაუმჯობესებას;

შავი ზღვის ტურიზმის ხელშეწყობა.

5.4 ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 01)

საქართველოს ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობისათვის ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის დაგეგმვის პროცესის წარმართვა, ანალიზი, პოლიტიკის კოორდინაცია, მისი განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით, ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება;

სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება;

ეკონომიკაში მიმდინარე ტენდენციების ანალიზი, შესაბამისი ანგარიშების მომზადება, ეკონომიკურ ზრდაზე ორიენტირებული რეფორმების შემუშავება და განხორციელება, რაც გულისხმობს თანამიმდევრული ნაბიჯების გადადგმას საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და კერძო სექტორის განვითარებისთვის;

ეფექტიანი კოორდინაციით 2016–2020 წლებისთვის საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიითა და სტრატეგიის 2018–2020 წლების სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისათვის საჯარო-კერძო დიალოგის პლატფორმის ფარგლებში კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა, აგრეთვე კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობისა და სახელმწიფო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების/შენარჩუნების/ხელშეწყობის მიზნით შესაბამისი სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

შრომის ბაზრის ტენდენციების შესწავლა და ანალიზი, შესაბამისი კვლევების განხორციელება და შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარება;

გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისთვის საქართველოს, როგორც საერთაშორისო საინვესტიციო, საკომუნიკაციო, სატრანსპორტო, ლოჯისტიკური, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, ტურისტული და საფინანსო კვანძის, პოპულარიზაცია, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის სატრანსპორტო-სატრანზიტო პოტენციალის სრულყოფილ გამოყენებას, ეროვნული წარმოების განვითარებას, ექსპორტის გაზრდას, უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას, თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების დანერგვას და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვანი მონაწილეობის ხელშეწყობას;

საკენსიო სისტემის მოდიფიცირება და დაგროვებითი საკენსიო სისტემის შემოღება;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო და თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების, ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესების დაჩქარება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების, მეწარმეობისა და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა; ევროპასა და აზიას შორის ფართოზოლოვანი, გლობალური ინტერნეტინფრასტრუქტურის განვითარება;

ფოსტის სფეროს და საფოსტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ფოსტის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების მსოფლიოს საფოსტო სტანდარტების შესაბამისი, უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა; დანიშნული საფოსტო ოპერატორისთვის ერთიანი საფოსტო წესების დადგენა;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება;

მშენებლობის, მრეწველობისა და ტრანსპორტის სფეროებში ენერგოეფექტურობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და რესურსდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა, რაც უზრუნველყოფს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ფარგლებში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტებთან და საერთაშორისო სამართლებრივ ინსტრუმენტებთან დაახლოებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება (2018 წლის 31 დეკემბრიდან – 2010 წლის 19 მაისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2010/30/EU დირექტივის მოთხოვნების შესრულების ვალდებულების შესრულება), აგრეთვე დანიის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან (Danish International Development Agency) ერთად პროექტზე „ენერგოეფექტურობისა და მდგრადი ენერგეტიკის მხარდაჭერა საქართველოში“ მუშაობა, რომელიც ევროკავშირის დირექტივების შესაბამისად ითვალისწინებს საყოფაცხოვრებო მოწყობილობების მიერ ენერჯის მოხმარების აღმნიშვნელი მარკირების სისტემის შემუშავებასა და დანერგვას;

ქვეყნებს შორის ერთიანი სატრანსპორტო სისტემების შექმნის, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების, კონკურენტუნარიანი გადაზიდვის ტარიფების დაწესებისა და საბაჟო პროცედურების გამარტივების ხელშეწყობა;

ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისათვის სამშენებლო სექტორის განვითარების ხელშეწყობა, რაც უზრუნველყოფს ინვესტიციების მოზიდვას, დასაქმების ზრდას და მოსახლეობის ადგილებზე შენარჩუნებას.

5.5 სახელმწიფო ფინანსების მართვა (პროგრამული კოდი 23 01)

მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების გასაუმჯობესებლად მეთოდოლოგიის დახვეწა და მისი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მაკროეკონომიკური განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართვისა და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება;

ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტიანად განაწილებისათვის;

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მისაღწევად, საერთაშორისოდ აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;

საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების ჯეროვანი შესრულება;

მუნიციპალიტეტების, საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების ანგარიშების სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში და ბიუჯეტის მართვის ერთიან ელექტრონულ სისტემაში სრულად მოქცევა;

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების შემდგომი ეტაპების დაგეგმვა საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების განვითარებისათვის (მათ შორის, პროგრამული ბიუჯეტის და საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმების მომზადების კოორდინაცია, საინვესტიციო პროექტების მომზადება/განხორციელების მეთოდოლოგიის პილოტირება/სრულად დანერგვის კოორდინაცია);

საინვესტიციო პროექტების შეფასება და მათ შერჩევაში მონაწილეობა საინვესტიციო პროექტების მართვის გზამკვლევისა და მეთოდოლოგიის შესაბამისად;

სახელმწიფო ბიუჯეტის მხარჯავ დაწესებულებებში, ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და მუნიციპალიტეტებში საინვესტიციო პროექტების მართვის სისტემის დანერგვის კოორდინაცია;

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის, საჯარო ფინანსების მართვის გაუმჯობესების და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების მიზნით საქართველოს მთავრობის მიერ დაგეგმილი სტრუქტურული რეფორმების განხორციელებასა და შესაბამისი სტრატეგიული და სამართლებრივი დოკუმენტების შემუშავებაში მონაწილეობა;

ფისკალური რისკების შეფასებისა და ანალიზის სისტემის დანერგვა, ბიუჯეტის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების იდენტიფიცირება, იდენტიფიცირებული ფისკალური რისკების შემცირებისა და მართვის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება, ფისკალური რისკების შესახებ ანალიტიკური დოკუმენტის მომზადება და მისი საჯაროობის უზრუნველყოფა;

საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა, მათ შორის, საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესების და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან

ჰარმონიზაციის მიზნით გადასახადის გადამხდელებს შორის საგადასახადო ტვირთის უკეთესი განაწილება, მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება, საგადასახადო შემოსავლების სახით ბიუჯეტში სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა.

5.6 ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 23 04)

ელექტრონული სახელმწიფო ფინანსების მართვის სისტემის (PFMS) და სხვა საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მდგრადობის, უსაფრთხოებისა და საიმედო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა (მათ შორის, ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება; სახელმწიფო ხაზინის მომსახურების ელექტრონული სისტემის მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება; საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში სახელმწიფო ვალის და საინვესტიციო პროექტების მართვის სისტემის დანერგვა; ადამიანური რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზაცია, ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა; უძრავ-მოდრავი ქონების გაყიდვის ელექტრონული აუქციონის სისტემის მოდერნიზაცია და ფუნქციური განახლება; საქმისწარმოების ავტომატიზებული სისტემის მოდერნიზაცია, ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა; ბუნებრივი რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზაცია, ფუნქციური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა; ვებგვერდებისა და სხვა საინფორმაციო სისტემების შემუშავება, დანერგვა და მხარდაჭერა);

საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება, ბიზნესუწყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის და სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციებისთვის მნიშვნელოვანი IT-პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და სხვა მომსახურების კვლევა/ანალიზი/დანერგვა;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოების ხელშეწყობა.

5.7 სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 47 01)

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევების დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება;

მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება;

დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და საინფორმაციო-ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა.

5.8 სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა (პროგრამული კოდი 47 02)

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობის (საქონლისა და მომსახურების ექსპორტ-იმპორტის) და ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაანგარიშება;

სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება;

ბიზნესსექტორში, აგრეთვე არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი;

ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ სტატისტიკური კვლევის ჩატარება და საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის შემუშავება;

არაფინანსური კორპორაციების ფინანსური მაჩვენებლების გაანგარიშება;

სამაცივრო, სასაკლავო მეურნეობებისა და ელევატორების საქმიანობის გამოკვლევა;

შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება;

მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;

საქართველოს შინამეურნეობების შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, მოსახლეობის სიღარიბისა და უთანაბრობის მაჩვენებლები და სხვა) მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

საქართველოს რეზიდენტი და უცხოელი ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების შესახებ მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

შინამეურნეობებსა და ბიზნესში საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება;

საწარმოთა ინოვაციური აქტივობების გამოკვლევა.

5.9 ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 24 18)

საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის გაფორმებული „ენერჯეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ შეთანხმებისა და „სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და „TURKISH ELECTRICITY TRADING AND CONTRACTING CO.“-ს შორის გასაფორმებელი ოქმის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 27 აპრილის №923 განკარგულების საფუძველზე, სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და თურქეთის ელექტროენერჯით ვაჭრობისა და ხელშემკვრელ კომპანიას (TETAS) შორის გაფორმებული ოქმის საფუძველზე, თურქეთის რესპუბლიკის მიმართ საქართველოს მთავრობის მიერ აღიარებული ელექტროენერჯის დავალიანების (1 000 000 000 კვტ.სთ ელექტროენერჯის) (2019 წლიდან მომდევნო 17 წლის განმავლობაში ყოველწლიურად 50 მლნ კვტ.სთ ელექტროენერჯის) დაბრუნება.

5.10 სსიპ – კონკურენციის სააგენტო (პროგრამული კოდი 43 00)

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;

ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობისათვის სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაწესების დაუშვებლობა;

ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რაც ითვალისწინებს: დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას; კონკურენციის შემზღვევადი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას; სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღვევადი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობას; კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობას;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა.

5.11 სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური (პროგრამული კოდი 38 00)

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსების და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საქართველოს კანონმდებლობის საერთაშორისო – ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) – სტანდარტებთან და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება.

5.12 საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (პროგრამული კოდი 49 00)

მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და ექსპორტ-იმპორტის ხელშეწყობა რეგიონალურ და საერთაშორისო ბაზრებში მათი ინტეგრაციისათვის;

სხვადასხვა ქვეყნის სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა, პარტნიორის მოძიება და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის საერთაშორისო ბიზნესგაერთიანებებში ინტეგრაცია რეგიონალური/საერთაშორისო ფინანსური, ადამიანური და ბუნებრივი რესურსების ხელმისაწვდომობისათვის;

ორმხრივი ეკონომიკური მთავრობათაშორისი კომისიების მუშაობაში მონაწილეობა;

საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და შრომის ბაზრის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა;

მეწარმე სუბიექტების ინტერესების გათვალისწინებით, არსებული სერვისების გაუმჯობესება/ახალი სერვისების შემუშავება და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ვებგვერდის მეშვეობით ელექტრონული სერვისების დანერგვა;

მეწარმე სუბიექტების ბიზნესკატალოგის შექმნა;

საქართველოს ბიზნესსუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით სამთავრობო კომისიების, ინვესტორთა საბჭოს, დავების განხილვის საბჭოს და სამინისტროებთან არსებული საკონსულტაციო საბჭოების საქმიანობაში მონაწილეობა;

ერთი ფანჯრის პრინციპზე დაფუძნებული DCFTA-ს საინფორმაციო ცენტრების სრულფასოვანი ამოქმედება, რომლის მიზანია DCFTA-თი გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებთან დაკავშირებით საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება, ევროკავშირში საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრაციისა და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების ხელშეწყობა, აგრეთვე კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობა და საკანონმდებლო ცვლილებებთან ადაპტაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონების ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვა, აგრეთვე კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემური საკითხების გაცნობის მიზნით;

კომერციული და საინვესტიციო ხასიათის საერთაშორისო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება;

დუალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვისა და

განვითარების ხელშეწყობა;

ქვეყნის ფარგლების გარეთ ქართული კულტურის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;

სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებაზე საქართველოს კულტურული ფასეულობების წარდგენა და მათში ხელოვანთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

იმ ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც ხელს შეუწყობს ქართული ხელოვნებისა და კულტურის შესახებ საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლებას;

ქართული კულტურის მოღვაწეთა და ქართული კულტურის განვითარებისთვის უცხო ქვეყნის კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეთა დამსახურებების სხვადასხვა ფორმით აღნიშვნა და წახალისება;

კულტურასა და ბიზნესს შორის პარტნიორული ურთიერთობების გამყარება;

ხელოვნების დარგების წარმომადგენელთა მიერ კავშირების დამყარება ინსტიტუციურ და კერძო ინვესტორებთან, ბიზნესმენებთან, რომლებიც დაინტერესებული არიან კულტურის სფეროში საინვესტიციო პროექტებით;

სხვადასხვა ქვეყნის კულტურის პალატებთან და შოუბიზნესის წარმომადგენლებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა.

5.13 ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 23 06)

აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ამაღლებისათვის აუდიტის ზედამხედველობის ეფექტიანი სისტემის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან და ევროკავშირის სათანადო დირექტივასთან შესაბამისობას;

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის შექმნა „გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების,

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების შესახებ“ 2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივასთან დაახლოების (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და მმართველობითი ინფორმაციის სანდოობის ამაღლება სწორი ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღების) მიზნით.

5.14 სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (პროგრამული კოდი 24 03)

გაზომვათა ერთიანობის უზრუნველყოფის სფეროს სრულყოფისთვის ნორმატიული ბაზის შემუშავება; გაზომვის ერთეულების აღწარმოება ეტალონების საშუალებით – გაზომვათა ერთიანობის სისტემის განვითარება;

ყოვლისმომცველი ინსტიტუციური განვითარების (CIB) პროგრამის III ეტაპის („საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მხარდაჭერა საქართველოსა და ევროკავშირს შორის DCFTA-ს ვალდებულებების შემდგომი დანერგვისათვის“) ფარგლებში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტში ISO 9001 სტანდარტის შესაბამისად ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ზოგადი პრინციპების დანერგვა და ქვეყნის ეკონომიკური პრიორიტეტების შესაბამისად სტანდარტიზაციის სფეროში ტექნიკური კომიტეტების ჩამოყალიბება;

საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების საქართველოს სტანდარტებად მიღება;

მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) და მისი ნაწილის „ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში“ (TBT) მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

5.15 ნავთობის და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა (პროგრამული კოდი 24 09)

ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის გენერალური ლიცენზიის მოსაპოვებლად შავი ზღვის შელფზე (შავი ზღვის პროექტი) და ხმელეთის თავისუფალ ბლოკებზე ღია საერთაშორისო ტენდერის გამოცხადება;

ნავთობის გადამუშავების ლიცენზიის, ბუნებრივი გაზის დამუშავების ლიცენზიის, ნავთობის ტრანსპორტირების ლიცენზიის ან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ლიცენზიის (საქმიანობის ლიცენზია) გაცემა;

ნავთობისა და გაზის სფეროში სტანდარტების შემუშავება;

ნავთობისა და გაზის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა და მართვა;

„წვერი სახელმწიფოებისთვის ნედლი ნავთობის ან/და ნავთობპროდუქტების მინიმალური სარეზერვო მარაგების უზრუნველყოფის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საბჭოს 2009 წლის 14 სექტემბრის 2009/119/EC დირექტივის შესრულება.

5.16 აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (პროგრამული კოდი 24 04)

შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების კანონით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად წარმართვა – შესაბამისობის შეფასების ბაზარზე აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების შეთავაზება;

აკრედიტაციის რეგიონალური ორგანიზაციის – ევროპის აკრედიტაციის (EA) მიერ აკრედიტაციის საერთაშორისოდ აღიარებული სფეროების შენარჩუნება და აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების აღიარება; აკრედიტაციის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში აღიარებისთვის დასკვნითი ღონისძიებების განხორციელება;

ავტოსატრანსპორტო საშუალებების პერიოდული ტექნიკური ინსპექტირების სრულად ჩატარებისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

6 ინსტიტუციური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონმა შექმნა სათანადო სამართლებრივი საფუძველი საჯარო სამსახურის რეფორმის განსახორციელებლად და „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასანერგად. ეტაპობრივად ჩამოყალიბდება საჯარო სამსახურის კარიერული მოდელი, რომელიც მოხელეთა სამსახურში აყვანისა და კარიერული წინსვლის ობიექტური კრიტერიუმების შესაბამისად განხორციელებას უზრუნველყოფს.

გაგრძელდება პოლიტიკის დაგეგმვისა და მონიტორინგის ერთიანი სისტემის დანერგვა ქვეყნის მასშტაბით, რომელიც ეფუძნება გამჭვირვალე, შედეგზე ორიენტირებული, საზოგადოების ჩართულობის პრინციპსა და ანგარიშვალდებულებაზე დამყარებული სისტემის ჩამოყალიბების იდეას. პოლიტიკის დაგეგმვისა და მონიტორინგის ერთიანი სისტემა საფუძვლად დაედება გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნების ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაციას და ეროვნული დაგეგმვის დოკუმენტებში ინტეგრაციას.

საჯარო მმართველობის რეფორმის ფარგლებში გაგრძელდება აქტიური მუშაობა საჯარო ფინანსების მართვის, ანგარიშვალდებულებისა და მუნიციპალიტეტების მმართველობითი შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით, ამ რეფორმის სრულმასშტაბიანი, წარმატებული განხორციელებისათვის. საქართველოს მთავრობა მუდმივად გააუმჯობესებს ადამიანის უფლებების დაცვის სტანდარტებს საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგიის (2014–2020 წლებისთვის) პრინციპების შესაბამისად.

სისხლის სამართლის პოლიტიკის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად გაგრძელდება სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა სამოქალაქო სექტორის მონაწილეობით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარებით.

სახელმწიფო კვლავ უზრუნველყოფს საკუთრების უფლების განუხრელ დაცვას. გაგრძელდება სამართლიანობის აღდგენის პროცესი. საქართველოს კონსტიტუციის ფარგლებში და საერთაშორისო ვალდებულებების შესაბამისად ქვეყნის ხელისუფლება გამოიყენებს ყველა სამართლებრივ მექანიზმს, რათა თითოეულ ადამიანს აღუდგეს წინა ხელისუფლების მიერ დარღვეული უფლება.

უზრუნველყოფილი იქნება კორუფციასთან ბრძოლის კუთხით გადადგმული ნაბიჯების ქმედითი კოორდინაცია, სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობა, ამ კუთხით განათლების დონის ამაღლება და საზოგადოების ინფორმირებულობის გაზრდა, ანტიკორუფციული მექანიზმების დანერგვა და გაძლიერება. დაინერგება ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემა, რაც ხელს შეუწყობს მონიტორინგის სრულყოფას, კერძოდ, დეკლარაციებში წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორის დადგენას.

დაიხვეწება და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გახდება პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა და ზედამხედველობის სისტემა. გაგრძელდება შიდა და გარე კონტროლის მექანიზმების განვითარება, რომლებიც ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებათა განხორციელებისას პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის უფრო მაღალი სტანდარტით დაცვას უზრუნველყოფს. აღნიშნული ცვლილებები ისე განხორციელდება, რომ დაცული იყოს გონივრული ბალანსი პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და ქვეყნისა და ადამიანის უსაფრთხოების ინტერესებს შორის. განხორციელდება ქმედითი ღონისძიებები პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებლად.

ასევე განხორციელდება ქმედითი ღონისძიებები თანასწორობის უფლების რეალიზებისათვის და ადამიანების ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის თავიდან ასაცილებლად და აღსაკვეთად.

საქართველო, როგორც კორუფციასთან ბრძოლის კუთხით რეგიონის აღიარებული ლიდერი და ღია მმართველობის პარტნიორობის (OGP) თანათავმჯდომარე ქვეყანა, გააგრძელებს მუშაობას იმისათვის, რომ კორუფციასთან ბრძოლის სფეროში თავისი მიღწევები კიდევ უფრო შთამბეჭდავი გახადოს. ამ მიზნით იგი კვლავ მჭიდროდ ითანამშრომლებს ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციასთან (OECD), GRECO-სთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

დაიხვეწება საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მარეგულირებელი ნორმები და შემუშავდება ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ კანონის პროექტი, რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს კანონმდებლობისა და

პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტებსა და სხვა ქვეყნების საუკეთესო პრაქტიკასთან შესაბამისობას, ინფორმაციის თავისუფლების თაობაზე ცალკეულ აქტებში გაბნეული ნორმების ერთ საკანონმდებლო აქტში გაერთიანებას და საკანონმდებლო ხარვეზების აღმოფხვრას. კიდევ უფრო მოწესრიგდება საჯარო ინფორმაციის გაცემის არსებული პრაქტიკა.

6.1 საკანონმდებლო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01)

საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

კონსტიტუციური პრინციპების შესაბამისად, ქვეყნის სრული პოლიტიკური სისტემის სტაბილურობა, მის მართვა-გამგეობაში პოლიტიკური ძალების ფართოდ წარმოდგენა;

მოქალაქეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების, ქვეყნის მდგრადი განვითარების და ცხოვრების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა;

საპარლამენტო საქმიანობის ღიაობა, ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა;

მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა, ანგარიშვალდებულება;

თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო ინფორმაციის მიწოდების უზრუნველყოფა.

6.1.1 საკანონმდებლო, წარმომადგენლობითი და საზედამხედველო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01 01)

საქართველოს მოსახლეობის მიერ საქართველოს პარლამენტისათვის მინდობილი ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფა;

კანონშემოქმედებითი საქმიანობის უზრუნველყოფა;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე. წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკით და საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით ქვეყნის დეოკუპაციის მისაღწევად შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებების რატიფიცირება და მათთან შეერთება;

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონის მიღება და მისი შესრულების საპარლამენტო კონტროლი;

საქართველოს პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოების ყოველწლიური ანგარიშების მოსმენა და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება;

საერთაშორისო საპარლამენტაშორისო ორგანიზაციებთან და სხვა სახელმწიფოთა პარლამენტების წევრებთან აქტიური თანამშრომლობა;

საქართველოს ევროკავშირსა და ნატოში გაწევრებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, ევროკავშირსა და ნატოსთან ინტეგრაციის პროცესების გაღრმავება და მათ დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიებისა და გენდერული

6.1.2 საპარლამენტო ფრაქციების და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01 02)

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, საქართველოს პარლამენტის ფრაქციების და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობის ხელშეწყობისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, აგრეთვე მათი ხელშეწყობა საქართველოს პარლამენტისა და მისი ორგანოების საქმიანობაში მონაწილეობის მისაღებად, კანონშემოქმედებითი და მაკონტროლებელი (საზედამხედველო) საქმიანობის განსახორციელებლად.

6.1.3 საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრაციული მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 01 01 03)

საქართველოს პარლამენტის ბიუროს, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარისა და მისი მოადგილეების, საქართველოს პარლამენტის წევრების, კომიტეტების, ფრაქციების, უმრავლესობისა და უმცირესობის, საგამომიებო და სხვა დროებითი კომისიების საქმიანობის ორგანიზაციული, სამართლებრივი, დოკუმენტური, საინფორმაციო, საფინანსო, მატერიალურ-ტექნიკური და სოციალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების უზრუნველყოფა;

საქართველოს პარლამენტის პლენარული სხდომების მომზადება, კანონპროექტებით უზრუნველყოფა და საკითხების განხილვისას გამოთქმული წინადადებებისა და შენიშვნების აღრიცხვა;

საქართველოს პარლამენტის წევრების მიერ უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა;

საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით გაშუქება და დოკუმენტების გამოქვეყნება;

საქართველოს პარლამენტისა და მისი აპარატის საქმიანობის თანამედროვე ინფორმაციული ინფრასტრუქტურის შექმნის, გამართული მუშაობისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

საქართველოს პარლამენტის ვებგვერდის მართვა, განვითარება და ტექნიკური უზრუნველყოფა;

საქართველოს კანონმდებლობით საქართველოს პარლამენტის გამგებლობისთვის მიკუთვნებული სხვა საკითხების გადაწყვეტის ხელშეწყობა.

საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად წარმართავს და საზოგადოების მაღალი ნდობით სარგებლობს;

უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე, სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული შესაძლებლობების გაზრდა აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით;

გარე აუდიტის შესაძლებლობებისა და საკანონმდებლო მანდატის გაძლიერება;

მაღალი ხარისხის აუდიტორული საქმიანობის შედეგად საჯარო ფინანსების მართვის თვისებრივი გაუმჯობესება, კერძოდ, სახელმწიფო სახსრების, სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების, მიზნობრიობის დაცვის და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;

აუდიტორული საქმიანობისას გაცემული რეკომენდაციების შედეგად მიღებული სარგებლის ზრდა;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების (IT), სისტემების აუდიტის გაძლიერება;

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამშრომელთა ანალიტიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება, მათ შორის, დიდ მონაცემთა ანალიზის შესაძლებლობის გაძლიერება;

საქართველოს პარლამენტთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

შიდა კონტროლის სისტემისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო და დონორ პარტნიორ ორგანიზაციებთან პროფესიული თანამშრომლობის გაღრმავება;

წლიური აუდიტორული გეგმის ჩამოყალიბებისას მოქალაქეთა ჩართულობის გაძლიერება;

სექტორის აუდიტორთა სერტიფიცირების სისტემის სრულყოფა, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი (მათ შორის, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი) სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

6.4 პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 06 03)

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

6.5 საარჩევნო გარემოს განვითარება (პროგრამული კოდი 06 01)

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და საარჩევნო პროცესებში ჩართულმა სხვა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება, დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში სამოქალაქო ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდის და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

6.6 სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება (პროგრამული კოდი 26 01)

ეფექტიანი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება, ეროვნულ, საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა; სახელმწიფოს და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტთან დაკავშირებული) ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზა და ეფექტიანი უწყებათაშორისი კოორდინაცია;

სამართლის ცალკეული დარგების განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარებისათვის საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის სამართალთან დაახლოებისთვის მომზადებული სახელმძღვანელოს ბოლო რედაქციის დამუშავება და საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

არბიტრაჟებსა და უცხო ქვეყნების სასამართლოებში კომერციულ და საინვესტიციო დავებზე, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაეროს სახელმწიფოებო ორგანოებში სახელმწიფოთაშორის ან/და ინდივიდუალურ დავებზე სახელმწიფო წარმომადგენლობა; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა; საქართველოს სასამართლოში საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წინააღმდეგ შეტანილ სარჩელებზე სამინისტროს ინტერესების დაცვა, სახელისუფლებო დაწესებულებების წინააღმდეგ დავებში მონაწილეობა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კომპეტენციის გათვალისწინებით, საერთაშორისო ორგანიზაციებში წარმომადგენლობა;

სახელმწიფოს და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტთან დაკავშირებული) ხელშეკრულებების პროექტების სამართლებრივი შეფასება/ექსპერტიზა; ხელშეკრულების პროექტის სამართლებრივი შეფასება მასში არსებული სამართლებრივი რისკების კუთხით და შესაბამისი დასკვნის პროექტის მომზადება;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განმახორციელებელი უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება,

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება, წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში შესატანი ცვლილებების პროექტების შემუშავება; საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და განხორციელების პროცესში უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია, ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის ორ წელიწადში ერთხელ განახლება, პროგრესის შესახებ და შესრულების შეფასების ანგარიშების მომზადება; ეროვნულ დონეზე ღია მმართველობის პარტნიორობის საკოორდინაციო-საკონსულტაციო მექანიზმის – ღია მმართველობა – საქართველოს ფორუმის საქმიანობის ხელშეწყობა;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული პოლიტიკის გაძლიერებაზე ზრუნვა; გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფის, ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის აღმოფხვრის, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა; ადამიანის წამების, არაადამიანური, სასტიკი ან პატივისა და ღირსების შემლახავი მოპყრობის ან დასჯის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლის პოლიტიკის განსაზღვრა, მისი განხორციელების ხელშეწყობა და მონიტორინგი; ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული, დაბალანსებული ნარკოპოლიტიკის შემუშავება; გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს რეზოლუციების შესრულების საკითხებზე მომუშავე სამთავრობო კომისიის საქმიანობის ორგანიზება.

6.7

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 03)

ეროვნული საარქივო ფონდის მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანილი დოკუმენტებით შევსება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის შექმნა და მუდმივი განახლება, დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა, ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებას და ეროვნული მეხსიერების დაცულობას, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობას; ადგილობრივ არქივებში დაცული დოკუმენტების რეგიონული არქივების გარემონტებულ შენობებში გადატანა/განთავსება, სადაც საარქივო დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობებია შექმნილი; შიდა ქართლის რეგიონული არქივის ახალი შენობის მშენებლობა და აღჭურვა;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და საარქივო დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის განახლება, გენეალოგიური მონაცემების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემისა და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური დოკუმენტები,

ფოტოფონოვიდეოდოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად ეროვნული საარქივო ფონდის დამაკომპლექტებელი ორგანიზაციებიდან და ეროვნული საარქივო ფონდისათვის მიკუთვნებული დოკუმენტების მფლობელი სხვა პირებიდან მიღებული ელექტრონული დოკუმენტების აღწერის, აღრიცხვისა და დაარქივების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა.

6.8 საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი (პროგრამული კოდი 41 00)

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციისათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადებების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი გაზრდა;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის, სოციალური რეკლამის დამზადება და მასმედით გავრცელება;

სამიზნე აუდიტორიისთვის საგანმანათლებლო აქტივობების

განხორციელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის საინფორმაციო ბიულეტენის ყოველთვიურად გამოცემა;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე საჯარო დებატების გამართვა, კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარების და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა; ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისათვის წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა დაცვის სამთავრობო სამოქმედო გეგმის (2018–2020 წლებისთვის) და სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიის 2015–2020 წწ. სამოქმედო გეგმის მონიტორინგის განხორციელება რელიგიათა საბჭოს და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოს მონაწილეობით;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა ცენტრსა და რეგიონებში;

არასრულწლოვანთა პენიტენციური დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სკოლამდელი დაწესებულებების მონიტორინგი;

24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნების სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობისა და გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტერესების ადვოკატირება;

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციის“ მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი;

ე. წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგი.

6.9 სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური (პროგრამული კოდი 36 00)

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, სამოქალაქო სამართლის და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე, იურიდიული დახმარების გაწევა;

მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისათვის ინფრასტრუქტურის განვითარება და ახალი ოფისის გახსნა;

იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გაფართოების და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა;

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

6.10 იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 26 07)

სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და შემდგომი გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისთვის მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობა და ადმინისტრაციული პროცედურებისთვის დახარჯული დროის შემცირება; დამატებით რამდენიმე კერძო და სახელმწიფო სერვისის (სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტოს, სსიპ – დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის, სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს, ენერგოკომპანიების, კერძო სექტორის, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სერვისების) ინტეგრაცია; იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის გაზრდა და იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;

ინფრასტრუქტურული ხარვეზების აღმოფხვრა, რაც ხელს შეუწყობს იუსტიციის სახლის მომხმარებლებისთვის მომსახურების შეუფერხებელ მიწოდებას;

დიდ ადმინისტრაციულ ტერიტორიულ ერთეულებში (ბოლნისი, ხაშური, ქარელი) იუსტიციის სახლის ფილიალების გახსნა.

6.11 სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური (პროგრამული კოდი 51 00)

პერსონალური მონაცემების დაცვის მარეგულირებელი კანონმდებლობის საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებთან, ევროპის კავშირისა და ევროპის საბჭოს სამართლებრივ აქტებთან ჰარმონიზაციის ხელშეწყობა; კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულებაში მონაწილეობა; სხვა უწყებებთან, საერთაშორისო და ადგილობრივ ორგანიზაციებთან, სხვა სახელმწიფოების მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანოებთან თანამშრომლობა;

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საგამომიებო მოქმედებების და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი;

მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება, აგრეთვე საჯარო და კერძო დაწესებულებებისთვის, ფიზიკური პირებისთვის მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციების გაწევა, მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება);

სახელმწიფო ინსპექტორის გადაწყვეტილებების აღსრულების კონტროლი;

სხვა სახელმწიფოში ან/და საერთაშორისო ორგანიზაციაში პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სათანადო გარანტიების არსებობის შეფასება და მონაცემთა გადაცემაზე ნებართვის გაცემა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად;

პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის, პერსონალური მონაცემების დამუშავებისა და დაცვის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება, მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის თემაზე ტრენინგების, საჯარო შეხვედრებისა და სემინარების ორგანიზება;

სამართალშემოქმედებით პროცესში მონაწილეობა მონაცემთა დამუშავების კანონმდებლობის სრულყოფის მიზნით, მათ შორის, მონაცემთა დამუშავებასთან დაკავშირებულ ნორმატიულ აქტებზე დასკვნების მომზადება.

6.12 ელექტრონული მმართველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 05)

სახელმწიფო და არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის, კერძო სექტორისა და მოქალაქეებისათვის ელექტრონული სერვისების მიწოდების და მონაცემთა გაცვლის ეფექტიანად და უსაფრთხოდ უზრუნველყოფა ერთი ფანჯრის პრინციპით;

ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტის განხორციელება; ინფორმაციული უსაფრთხოების შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირება; კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენისთვის გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა; კიბერუსაფრთხოების საკითხების რეგულირება; კომპიუტერულ ინციდენტებზე დახმარების ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების პრევენცია, გამოვლენა და შედეგების მართვა;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის გამოყენება, რომლის კომპონენტიცაა სამი სახის აპარატურულ-პროგრამული მიმართულება/ინსტრუმენტი: „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ – ელექტრონული სერვისების მეშვეობით, უსაფრთხო გარემოში სხვადასხვა ინფორმაციის გაცვლა; „მოქალაქის პორტალი“ – სახელმწიფოს და ბიზნესსექტორის მიერ მისაწოდებელი სხვადასხვა ელექტრონული სერვისის ყველა დაინტერესებული პირისთვის უსაფრთხო ხელმისაწვდომობა ერთი ფანჯრის პრინციპით; „საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემა“ – ამ ეტაპზე ინტეგრირებულია საკონტინერო გადაზიდვები, სახმელეთო და საჰაერო გადაზიდვები კი ეტაპობრივად დაემატება; ეროვნული სისტემის

მსგავსი პროფილის საერთაშორისო სისტემებთან ინტეგრირება;

ვებგვერდის – data.gov.ge სრული მხარდაჭერა, რომელზედაც სამოქალაქო სექტორისა და ბიზნესსექტორისთვის მეტად მნიშვნელოვანი საჯარო, სტრუქტურირებული ინფორმაცია ქვეყნდება;

ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის – „რეესტრთა რეესტრის პორტალის“ ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა; რეესტრის სუბიექტის მონაცემთა ბაზების, რეესტრების, მომსახურებისა და ინფორმაციული სისტემების წარმოების ერთიანი სტანდარტების დადგენისა და შესრულების კოორდინაცია; რეესტრის სუბიექტის მიერ მომსახურების შექმნის, გაუმჯობესებისა და ოპტიმიზაციის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება და წარდგენა, პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება, პირველადი მხარდაჭერის ქსელის შექმნა და სახელმწიფო დაწესებულებების ტრენინგმოდულებით მხარდაჭერა.

6.13 მიწის ბაზრის განვითარება (WB) (პროგრამული კოდი 26 08)

საქართველოს მთავრობის მიერ შერჩეულ 12 საპილოტე არეალში საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ პროაქტიულად მოპოვებული ინფორმაციის საფუძველზე მიწაზე უფლებათა რეგისტრაციის დასრულება;

რეგისტრირებული მონაცემების ხარისხის კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად განხორციელება;

მიწაზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაციის არსებული პოლიტიკისა და პროცედურების ეფექტიანობის შეფასება;

მიწაზე უფლებათა რეგისტრაციის მარეგულირებელი ნორმების სამართლებრივი ანალიზი და ხარვეზების გამოვლენა;

მიწის რეგისტრაციის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის დანერგვა და ამოქმედება;

მიწის რეგისტრაციის ელექტრონული პორტალის დანერგვა და ამოქმედება;

საპილოტე პროექტის შედეგების ანალიზისა და შეფასების საფუძველზე მიწაზე უფლებათა სისტემური რეგისტრაციის ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება.

6.14 **სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო (პროგრამული კოდი 35 00)**

საჯარო სამსახურში ადამიანური რესურსების მართვის და ადამიანური რესურსების წლიური გეგმის შემუშავების პროცესების კოორდინაცია, საჯარო სამსახურის ინსტიტუციური მოწყობის სრულყოფა, მოხელისა და მის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების და მოხელეთა სწავლების ერთიანი სისტემის, აგრეთვე მოხელეთა კლასიფიკაციისა და ანაზღაურების ერთიანი სისტემის დანერგვა;

თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების კანონით გათვალისწინებული სავალდებულო რაოდენობის მონიტორინგი;

საჯარო სამსახურის ბიუროს თანამშრომელთა გადამზადება.

6.15 **საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 06 02)**

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება არჩევნებში ჩართული მხარეებისათვის;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

6.16 **სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციები (პროგრამული კოდები 11 00–19 00)**

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციების მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით თვითმმართველი ერთეულების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება;

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარების და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება;

სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობის

6.17 სსიპ – სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი (პროგრამული კოდი 52 00)

სახელმწიფო ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა;

ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენა და დამკვიდრება;

სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

ქართველური ენების ენობრივი მრავალფეროვნების დაცვა, შენახვა, სისტემური კვლევა და განვითარება;

საქართველოში და საერთაშორისო ასპარეზზე ქართული ენის, როგორც უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის, დაცვა და წარმოჩენა.

7 იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა

ხელისუფლება გააგრძელებს დევნილთა საცხოვრებელი ფართობებით უზრუნველყოფის ეფექტიან პოლიტიკას. გაგრძელდება დევნილი ოჯახებისათვის მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა. მოხდება ბინების შესყიდვა მენაშენეებისგან თბილისსა და სხვა დიდ ქალაქებში, აგრეთვე პროექტის „სოფლად სახლის“ ფარგლებში – დევნილი ოჯახებისთვის საცხოვრებელი სახლების შექმნა. 24 000-ზე მეტ დევნილ ოჯახს, რომელთაც საკუთრებაში აქვთ გადაცემული საცხოვრებელი ფართობები, აგრეთვე მათ მიერ შექმნილ ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობებს საკუთრებაში გადაეცემათ საერთო სარგებლობის ფართობებიც (სხვენები, სარდაფები და სხვა). გაგრძელდება კერძო მესაკუთრეებისგან იმ საცხოვრებელი ფართობების გამოსყიდვა, რომლებიც დევნილებს აქვთ დაკავებული. ამასთანავე, მიმდინარეობს მუშაობა, ერთი მხრივ, დონორებთან, ხოლო, მეორე მხრივ, ინვესტორებთან, რათა საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფარგლებში აშენდეს ახალი საცხოვრებლები დევნილებისთვის როგორც ქალაქებში, ისე სოფლად. მნიშვნელოვნად გაძლიერდება მცირე მეწარმეობის და დევნილთა კოოპერაციის სახელმწიფო ხელშეწყობა.

გაგრძელდება ეკომიგრანტი ოჯახებისთვის საცხოვრებელი სახლებისა და მიწის ნაკვეთების დაკანონების პროცესი. მოხდება ქვეყნის მასშტაბით 1000-მდე ეკომიგრანტი ოჯახისთვის სახლების შექმნა.

დემოგრაფიული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად გაძლიერდება სხვადასხვა სოციალური პროგრამა. გაძლიერდება ხანდაზმულთა პოლიტიკის სხვადასხვა მიმართულება. პრობლემების მქონე ოჯახებთან მიმართებით გაიზრდება სოციალური მუშაკის როლი.

7.1 იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 27 06)

საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარებით უზრუნველყოფა;

ეკომიგრანტების საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა გრძელვადიანი განსახლება;

დევნილთათვის სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

მესაკუთრეთა უფლებების აღდგენის ხელშესაწყობად სხვადასხვა ღონისძიების განხორციელება.

7.1.1 სარეინტეგრაციო დახმარება საქართველოში დაბრუნებული მიგრანტებისათვის (პროგრამული კოდი 27 06 01)

ევროკავშირის ქვეყნებიდან და სხვა ადგილებიდან დაბრუნებული მიგრანტების სოციალურ-ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა.

7.1.2 ეკომიგრანტთა მიგრაციის მართვა (პროგრამული კოდი 27 06 02)

სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული ეკომიგრაციული პროცესების ეფექტიანი მართვა, დაზარალებული ოჯახებისთვის შესაბამისი სამინისტროს მიერ 2012 წლამდე შესყიდული სახლების კერძო საკუთრებაში გადაცემა; ეკომიგრანტებისათვის საცხოვრებელი სახლების შექმნა.

7.1.3 განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 27 06 03)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის განხორციელება;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის სოციალური და საცხოვრებელი პირობების შექმნა, რაც ითვალისწინებს:

სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა ყოფილი კომპაქტურად განსახლების ობიექტების შესწავლასა და რეაბილიტაციას;

ქართველი მენაშენებისაგან ბინების (კორპუსების) შესყიდვას ქვეყნის მასშტაბით;

სახლების შესყიდვას და დევნილი ოჯახებისათვის სულადობის მიხედვით საკუთრებაში გადაცემას;

ობიექტების (კერძო საკუთრებაში მყოფი კოლექტიური ცენტრების იდენტიფიცირება, რომლებიც დევნილთა გრძელვადიანი განსახლებისათვის მისაღებია) კერძო მესაკუთრეებისაგან გამოსყიდვას და დევნილებისათვის საკუთრებაში გადაცემას;

იმ დევნილი ოჯახებისათვის ფულადი დახმარების გაწევას, რომლებმაც საცხოვრებელი იპოთეკური სესხის საშუალებით შეიძინეს და აქვთ იპოთეკური ვალდებულება;

დევნილთა ყოფილი ორგანიზებულად განსახლების ობიექტების ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსებას;

საცხოვრებელი ფართობების დაქირავების მიზნით დევნილთა ოჯახებისთვის ყოველთვიურად სოციალური და ფულადი დახმარებების გაწევას;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსებას და მათ მიერ შექმნილი ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების ხელშეწყობას.

7.2 იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 25 06)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება, ხანგრძლივი საცხოვრებელი პირობების შექმნა და საზოგადოებაში მათი ეკონომიკური და სოციალური ინტეგრაცია.

7.3 შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 22 00)

შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის განხორციელება და კოორდინაცია, ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის – „ჩართულობა თანამშრომლობის გზით“ და ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება, სამშვიდობო ინიციატივის „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ განხორციელების კოორდინაცია, ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიზნით სამთავრობო კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და მისი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, ე. წ. გამყოფი ხაზების გასწვრივ ვაჭრობის წახალისება, საქართველოს მიერ კონტროლირებულ ტერიტორიაზე რეგისტრაციის და სამეწარმეო საქმიანობაში ჩართვის ახალი, სტატუსნეიტრალური მექანიზმის შექმნის, გამყოფი ხაზების გასწვრივ მომსახურების და ინფრასტრუქტურის განვითარების, ახალი სერვისების დანერგვისა და ამოქმედების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარემოს დაცვის ხელშეწყობა; ოკუპირებული ტერიტორიების მოსახლეობისათვის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალისა და ტექნიკის, მცენარეთა მოვლის საშუალებების მიწოდების და სხვადასხვა პარაზიტთან/მწერთან ბრძოლაში დახმარების გაწევის ხელშეწყობა; საკოორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოს მიერ კონტროლირებულ ტერიტორიაზე განათლების ყველა საფეხურის ხელმისაწვდომობის გამარტივების, განათლების სისტემაში ჩართვის ახალი, სტატუსნეიტრალური მექანიზმის შექმნის ხელშეწყობა; საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და საქართველოში მოქმედ საერთაშორისო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ჩარიცხვის გამარტივების და ახალი შესაძლებლობების შექმნის, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიღებული განათლების აღიარების გამარტივების, პროფესიული განათლების სისტემაში ჩართვის ხელშეწყობა, აფხაზური ენის დაცვისა და განვითარების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე განათლების მშობლიურ ენაზე მიღებისა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის სახელმწიფო პროგრამებისა და სერვისების ხელმისაწვდომობის გამარტივება და გაუმჯობესება, ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობის შესაძლებლობების გაზრდა, მათთვის სხვადასხვა მედიკამენტისა და სამედიცინო ტექნიკის მიწოდება; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირებისთვის საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან, მათ შორის, ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებიდან, და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლიდან გამომდინარე ყველა სარგებლისა და შესაძლებლობის შეთავაზება/გაზიარება, ევროინტეგრაციის საკითხებზე ცნობიერების ამაღლება; ოკუპირებული ტერიტორიების მოსახლეობისათვის საქართველოს მოქალაქის პასპორტის ხელმისაწვდომობის და სამოქალაქო აქტების გაცემის გამარტივების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრების ორგანიზება; ჟენევის დისკუსიების მეორე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელობა;

გალსა და ერგნეთში გამართული ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის (IPRM) შეხვედრებში მონაწილეობა; საქართველოში და საზღვარგარეთ გამართულ ღონისძიებებში, საერთაშორისო ფორუმებსა და ფორმატებში მონაწილეობა, პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა; შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, ფინანსური დახმარების მობილიზება;

გამყოფ ხაზებთან მცხოვრები მოსახლეობის დახმარების სახელმწიფო კომისიის თანათავმჯდომარეობა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიისა და 2015–2020 წწ. სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია; სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის ეფექტიანად განხორციელების მიზნით შექმნილი უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის კოორდინაცია; უწყებათაშორისი კომისიის ფარგლებში არსებული თემატური ჯგუფების მუშაობის წარმართვა;

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიისა და 2015–2020 წწ. სამოქმედო გეგმის შუალედური შეფასების მომზადება და წარდგენა;

სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობის პროცესში აქტიური კომუნიკაცია/თანამშრომლობა როგორც ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებთან, ისე ეთნიკურ უმრავლესობასთან;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა საქართველოს სახელმწიფო ენის ცოდნის გაუმჯობესება და ამ მიზნით სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამების განხორციელების ხელშეწყობა;

ეთნიკური უმცირესობებისთვის მედიისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება და არაქართულენოვანი ბეჭდვითი მედიის ხელშეწყობა;

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისა და პოპულარიზაციის, კულტურული მრავალფეროვნების წახალისების და თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა; კონკრეტული კულტურულ-საგანმანათლებლო და ინტერკულტურული პროექტების, პროგრამებისა და ღონისძიებების ხელშეწყობა/განხორციელება;

ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამისა და სერვისის შესახებ

რეპატრიანტის სტატუსის მქონე, ყოფილი სსრკ-ის მიერ XX საუკუნის 40-იან წლებში საქართველოს სსრ-იდან იძულებით გადასახლებულ პირთა ფაქტობრივი რეპატრიაციის შემდეგ მიმდინარე პროცესების რეგულირება;

კონფლიქტით დაშორიშორებულ მოსახლეობას შორის დიალოგისა და კონტაქტების, შერიგების ხელშეწყობის მიზნით ნდობის აღდგენისა და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული პროექტებისა და ინიციატივების განხორციელების ხელშეწყობა;

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების უზრუნველსაყოფად კონფლიქტის შედეგად წარმოქმნილ არასწორ/უარყოფით სტერეოტიპებთან და პროპაგანდასთან გამკლავების, მავთულხლართებისა და სხვა ბარიერების, აგრეთვე ხელოვნური დაშორიშორების შედეგად ადამიანთა შორის ჩამოყალიბებული გაუცხოების აღმოფხვრა, გამყოფი ხაზების ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობის საერთო ინტერესების გარშემო გაერთიანება;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საოჯახო მეურნეობების განვითარებისათვის მატერიალური დახმარების გაცემა;

ეთნიკური უმცირესობების მიმართ ეფექტიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, მათი უფლებების დაცვის ხელშეწყობა, საზოგადოებაში სრულფასოვანი ინტეგრაცია, მედიისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება; „ეროვნულ უმცირესობათა დაცვის შესახებ“ ჩარჩო კონვენციით საქართველოს მიერ აღებული ვალდებულების შესრულების ხელშეწყობა; სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიითა და 2015–2020 წწ. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული არაქართულენოვანი მედიასაშუალებების, კერძოდ, სომხურენოვანი გაზეთის – შპს „ვრასტანის“ და აზერბაიჯანულენოვანი გაზეთის – შპს „გურჯისტანის“ მხარდაჭერა;

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს და წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტს შორის გაფორმებული მემორანდუმით ნაკისრი ვალდებულების შესრულება; 1992–1993 წლების შეიარაღებულ კონფლიქტთან დაკავშირებული, აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკასა და დანარჩენ საქართველოში არსებული სამარხებიდან ექსპუმირებული ნეშტების ამოცნობის პროცესის ხელშეწყობა და მათი გადმოსვენების ღონისძიებების ორგანიზება.

კულტურის განვითარებისათვის სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი დაფინანსება ყოველწლიურად იზრდება. საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ შეიმუშავა და საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა „კულტურის სტრატეგია 2025“, რომელიც განსაზღვრავს კულტურის სფეროში სახელმწიფოს ხედვას, მიზნებსა და ამოცანებს. საქართველო „ადმოსავლეთ პარტნიორობის“ ქვეყნებს შორის პირველია, რომელიც ევროკავშირის პროგრამის – „შემოქმედებითი ევროპის“ წევრი გახდა.

დაიხვეწება კულტურასა და ძეგლთა დაცვასთან დაკავშირებული კანონმდებლობა; შემუშავდება კულტურული მემკვიდრეობის კოდექსი, რომელიც კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სათანადო საკანონმდებლო საფუძველს შექმნის; გაგრძელდება ალტერნატიული გზების ძიება კულტურის სფეროს დაფინანსების მოძიებისა და დივერსიფიკაციისთვის.

გაიზრდება კულტურის ხელმისაწვდომობა ფართო საზოგადოებისათვის, განსაკუთრებით – რეგიონების მოსახლეობისათვის, ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისათვის; განხორციელდება ინფრასტრუქტურული პროექტები კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში მემკვიდრეობის შესანარჩუნებლად; მოხდება კულტურის პოპულარიზაცია მოსახლეობის ფართო ფენებში; ხელი შეეწყობა მედიისა და მაუწყებლის პოტენციალის კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორის პოპულარიზაციისა და განვითარებისათვის გამოყენებას.

ხელი შეეწყობა ქართული კულტურის ინტერნაციონალიზაციას და ქვეყნის პოპულარიზაციისათვის ქართველი ხელოვანების მნიშვნელოვან საერთაშორისო ღონისძიებებში მონაწილეობას; ასევე ხელი შეეწყობა კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავებას და თანამშრომლობის პროექტებს ინსტიტუციურ, ორგანიზაციულ და ინდივიდუალურ დონეებზე.

გაგრძელდება სახელოვნებო განათლების განვითარების ხელშეწყობა, სპეციალისტების კვალიფიკაციის ამაღლება.

უზრუნველყოფილი იქნება ხელოვნების სხვადასხვა დარგის პოპულარიზაცია ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფეხბურთისა და რაგბის კომბინირებული მოედნები.

რეგიონების ცენტრებში აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ახალი სპორტის სასახლეები; შეიქმნება სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ეფექტიანი მოდელი, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორების თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული.

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში გაგრძელდება საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე სხვადასხვა დონის კლუბებისა და პროგრამების ხელშეწყობა; ხელი შეეწყობა საფეხბურთო გუნდების კერძო საკუთრებაში გადაცემას, ბავშვთა და ქალთა ფეხბურთის, აგრეთვე ასაკობრივი გუნდების (მათ შორის, ნაკრების) განვითარებას.

ეროვნულ სპორტულ ფედერაციებთან კოორდინაციით შემუშავდება სპორტული ტურიზმის განვითარების სტრატეგია, რაც ქვეყნის პოპულარიზაციასთან ერთად არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის ეფექტიან გამოყენებას უზრუნველყოფს.

გაგრძელდება ახალგაზრდული საქმიანობის სახელმწიფო მხარდაჭერა, მათ შორის, არაფორმალური საგანმანათლებლო პროგრამების, ჰობი-განათლებისა და რეკრეაციული პროექტების დაფინანსება; გაიზრდება ახალგაზრდული პოლიტიკის სფეროში მუნიციპალიტეტების როლი.

8.1 მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 32 12)

საქართველოს ნაკრები გუნდების საერთაშორისო სპორტული ღონისძიებებისათვის (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, საერთაშორისო ტურნირები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებები) მომზადება და მათში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება; სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა;

მასობრივი სპორტისა და ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა; მოძრაობის „სპორტი ყველასათვის“ განვითარება; მასობრივი სპორტული ღონისძიებების გამართვა;

ოლიმპიური, პარაოლიმპიური, სურდლიმპიური, სპეციალური ოლიმპიური და სხვა მოძრაობების განვითარების ხელშეწყობა;

სპორტულ ორგანიზაციებში „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასაწერად დაგეგმვის ეტაპზე მონაწილეობა და სპორტული ორგანიზაციების საქმიანობის მონიტორინგის განხორციელება;

საქართველოში სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო შეჯიბრებების მასპინძლობა და მასობრივი სპორტული ღონისძიებების მაღალ დონეზე ორგანიზება; ქვეყნის ცნობადობის გაზრდა და იმიჯის ამაღლება საერთაშორისო მასშტაბით, სპორტული ტურიზმის განვითარება;

საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატის მონაწილე კლუბების საბაზისო დაფინანსება, ფინანსური სტიმულირება და საპრიზო და საპრემიო ფონდის განკარგვა;

მასობრივი საფეხბურთო ღონისძიებებისა და საფეხბურთო განათლების ხელშეწყობის პროგრამების განხორციელება.

ხელოვნების დარგების განვითარების, სახელოვნებო ტრადიციების შენარჩუნების, ხელოვნებაში უახლესი ტექნოლოგიების, შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარების, ინოვაციური პროექტების მხარდაჭერა;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი სახელოვნებო ორგანიზაციების პროგრამების მხარდაჭერა;

კულტურული დიპლომატიის ფარგლებში ქართული კულტურისა და ხელოვნების ცნობადობის გაზრდის ხელშეწყობა და მათი საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ინტეგრაცია;

ევროკავშირის წევრ და სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობით საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მონაწილეობის მხარდაჭერა;

სახელოვნებო და შემოქმედებითი განათლების პოპულარიზაცია, მოსწავლეებისა და სტუდენტების სწავლების ინოვაციური მეთოდების წახალისება და დანერგვა;

ცენტრსა და რეგიონებში კულტურული პროგრამებისა და პროექტების მხარდაჭერა; ადგილობრივი კულტურული მარშრუტების განვითარება, ახალი თემატური კულტურული მარშრუტების ინიცირება და მათი ევროპის საბჭოს კულტურული მარშრუტების პროგრამაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ღონისძიებების ხელშეწყობა, მისი პოპულარიზაცია.

8.3 მათწყებლობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 42 00)

საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინებით გადაცემების, მათ შორის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების, ფილმებისა და სპორტული ღონისძიებების მომზადება და მათი გაშუქების უზრუნველყოფა.

8.4 კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაჯიისა და ხელშეწყობის

ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 32 13)

საქართველოში მცხოვრები ოლიმპიური ჩემპიონებისთვის, საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრებების წევრებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალისა და პერსპექტიული სპორტსმენებისთვის ყოველთვიური სტიპენდიის გაცემა;

ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკებისთვის ყოველთვიური და ერთჯერადი სოციალური დახმარებების გაცემა;

მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელებისთვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაცემა;

სახალხო არტისტებისთვის, სახალხო მხატვრებისთვის, რუსთაველის პრემიის ლაურეატებისა და ხელოვნების მუშაკებისთვის სოციალური დახმარების გაცემა, მათი დაცვა.

8.5

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (პროგრამული კოდი 32 11)

„კულტურის სტრატეგია 2025“-ის შესაბამისი სამოქმედო გეგმის ფარგლებში საქართველოს სამუზეუმო სისტემის საერთაშორისო სამუზეუმო სივრცეში ინტეგრაციის, თანამედროვე სტანდარტებთან დაახლოების და არსებული პრობლემების გადაჭრის უზრუნველყოფა;

ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოსაჩენად შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს მუზეუმების სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, მუზეუმების დაცვა და პოპულარიზაცია, მათი ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, მუზეუმებში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისთვის პრევენციული ზომების მიღება, სამუზეუმო ფონდების სისტემატიზაციისა და ხელმისაწვდომობისათვის საქართველოს მუზეუმების კოლექციების საინფორმაციო სისტემის (egmc.gov.ge) წარმოება და ადმინისტრირება, მუზეუმების პოპულარიზაციის ღონისძიებების განხორციელება, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება;

მუზეუმებში ვიზიტორთა რაოდენობისა და შემოსავლების ზრდა;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების, კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა, საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარების და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

იუნესკოს წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება, მათ შორის, საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად;

მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მენეჯმენტის გეგმის მომზადება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა;

კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი მონაცემთა ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა;

კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნის ხელშეწყობა.

8.6 სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი (პროგრამული კოდი 45 01)

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდისათვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (მათ შორის, მაღალმთიან რეგიონებში) საქართველოს საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები) დაფინანსება.

8.7 ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 32 08)

სახელმწიფოს ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა;

სხვადასხვა ქვეყნის ახალგაზრდულ სახელმწიფო სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფო მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობით ახალგაზრდებში სხვადასხვა უნარისა და კომპეტენციის განვითარება, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, ახალგაზრდების ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდების სოციალურ მეწარმეობაში ჩართვით ახალგაზრდული კავშირების გაძლიერების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების მხარდაჭერა, ახალგაზრდული სფეროს მუშაკების გადამზადება და სერტიფიცირება, ახალგაზრდებში მოხალისეობრივი უნარ-ჩვევების განვითარება, მოხალისეობის კულტურის პოპულარიზაცია;

ბავშვებისა და ახალგაზრდების გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე ზრუნვა, ეთნიკური/ეროვნული უმცირესობებისა და სხვადასხვა მოწყვლადი ჯგუფის მოზარდებსა და ახალგაზრდებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბებისა და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა, ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემეცნებით-შემოქმედებითი და დასვენება-გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება;

კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ახალგაზრდების სხვადასხვა ღონისძიებაში ჩართვა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;

სხვადასხვა ახალგაზრდულ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან და საერთაშორისო დონორთან ურთიერთობების გაღრმავება;

ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენების უზრუნველყოფა;

ბანაკების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება.

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებებისათვის საბჭოთა, ტოტალიტარული რეჟიმის დროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

9 საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია

მშვიდობიანი და მდგრადი განვითარების საფუძველი უსაფრთხოების, სტაბილურობისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფაა. საქართველოს ხელისუფლების მიზანია თანამედროვე, სტაბილური, განვითარებული დემოკრატიის ევროპული სახელმწიფოს აღმშენებლობის პროცესის გაგრძელება და მისი ხარისხის ამაღლება. ამ მიზნის მიღწევის საუკეთესო გზა ქვეყნის ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციაა.

საქართველოს მთავრობის უმთავრესი საგარეო-პოლიტიკური პრიორიტეტია საქართველოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებული საზღვრების ურღვევობისა და სუვერენიტეტის განმტკიცება, ქვეყნის დეოკუპაცია და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, რაც მხოლოდ მშვიდობიანი გზით არის შესაძლებელი.

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დარღვევის პრევენციისათვის, აგრეთვე მათი დაცვის უზრუნველსაყოფად მოხდება საერთაშორისო ძალისხმევის კონსოლიდაცია. გაგრძელდება მუშაობა საქართველოში არსებული ერთადერთი საერთაშორისო მექანიზმის – ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის მანდატის საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე სრულად განხორციელების ხელშესაწყობად. საქართველოს მთავრობა საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე. წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის ფარგლებში უზრუნველყოფს საერთაშორისო თანამეგობრობისათვის ამ რეგიონებში არსებული მდგომარეობის შესახებ ობიექტური ინფორმაციის მიწოდებას და აღიარების შესაძლო რისკების თავიდან აცილებას.

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის ფარგლებში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ომითა და საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილი მოსახლეობის შერიგებას და მათ შორის ნდობის აღდგენას ომით დაშორებულ საზოგადოებებს შორის პირდაპირი დიალოგის, შერიგების პროცესის წახალისების, ნდობის აღდგენისკენ მიმართული კონკრეტული პროექტების, კონფლიქტით დაზარალებული მოსახლეობის ჰუმანიტარულ საჭიროებებზე რეაგირების, სახალხო დიპლომატიის და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული თანამშრომლობის ხელშეწყობით.

საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტია საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს სტაბილურ, უსაფრთხო ქვეყნად, დემოკრატიული განვითარებისა და წარმატებული რეფორმების სფეროში რეგიონის ლიდერად წარმოჩენა. მსოფლიოში ქვეყნის პოზიტიური იმიჯის შესაქმნელად მოხდება საქართველოში

განხორციელებული რეფორმებისა და მიღწევების საზღვარგარეთ აქტიური პოპულარიზაცია და უცხო ქვეყნებისთვის შესაბამისი გამოცდილების გაზიარება.

საქართველოს უძველესი ისტორიისა და მრავალფეროვანი კულტურის მქონე ქვეყნად წარმოჩენისათვის საჭიროა აქტიური კულტურული დიპლომატიის წარმოება. საქართველოს მთავრობის პოლიტიკა მიმართული იქნება საერთაშორისო კულტურულ ცხოვრებაში საქართველოს მეტი ჩართულობის ხელშეწყობისაკენ. უზრუნველყოფილი იქნება ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში საერთაშორისო კულტურული და ჰუმანიტარული თანამშრომლობის განვითარებისა და ერთობლივი საერთაშორისო პროექტების ხელშეწყობა.

გაგრძელდება საქართველოსა და უცხო ქვეყნების ქალაქებსა და რეგიონებს შორის კონტაქტების დამყარებისა და გაღრმავების ხელშეწყობა. გაგრძელდება იუნესკოსთან აქტიური თანამშრომლობით საქართველოს კულტურული და ინტელექტუალური პოტენციალის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების, როგორც ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების ხელშემწყობი ერთ-ერთი ფაქტორის, პოპულარიზაცია და ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა. ასევე გაგრძელდება იუნესკოსთან თანამშრომლობა საქართველოში არსებულ მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობისათვის.

ქვეყნისათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია საზღვარგარეთ ქართული დიასპორის ეროვნული იდენტობისა და კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს მსოფლიოში ქვეყნის პოპულარიზაციას და საქართველოს პოზიტიური იმიჯის განმტკიცებაში დიასპორის ჩართულობას.

საქართველოს მთავრობა აქტიურად იქნება ჩართული იმ ცალკეული სოციალური პრობლემების გადაჭრის პროცესში, რომლებიც აწუხებს ქართულ დიასპორას. მაქსიმალურად იქნება უზრუნველყოფილი დიასპორის წარმომადგენლებისთვის ეფექტიანი იურიდიული და საკონსულტაციო მექანიზმის შეთავაზება და ადგილზე დახმარების გაწევა.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს სტრატეგიულ თანამშრომლობას ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან.

საქართველოს მთავარი საგარეო-პოლიტიკური ამოცანების განსახორციელებლად უმნიშვნელოვანესი იქნება ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და სტრატეგიულ პარტნიორობაზე ორიენტაცია. საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას საქართველოში განხორციელებული რეფორმების შედეგების ევროპის ქვეყნებში სრულფასოვნად წარმოჩენისა და საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობის გაზრდის უზრუნველსაყოფად.

აღმოსავლეთის ქვეყნებთან სავაჭრო-ეკონომიკურ, ტრანსპორტისა და ენერგეტიკის სფეროებში მჭიდრო თანამშრომლობას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის, როგორც ისტორიულად ჩამოყალიბებული „აბრეშუმის გზის“ და ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი სატრანზიტო ფუნქციის მქონე ქვეყნისთვის.

მრავალმხრივი დიპლომატია – საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და მათ ფარგლებში არსებულ ინსტიტუტებთან აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის, ქვეყანაში მიმდინარე დემოკრატიული რეფორმების წარმატების უზრუნველყოფის, ადამიანის უფლებათა განმტკიცების, რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების როლის გაზრდის, ომით გაყოფილ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და საქართველოს

ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმების შექმნის მიზნით.

სტრატეგიული კომუნიკაცია – საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტების მისაღწევად აუცილებელია აქტიური სტრატეგიული კომუნიკაცია საქართველოს მთავრობის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებთან დაკავშირებით, რათა შენარჩუნდეს ქვეყნის საგარეო კურსის მიმართ მოსახლეობის მტკიცე მხარდაჭერა.

ციფრული დიპლომატიის მეშვეობით გაგრძელდება მოქალაქეებთან პირდაპირი და უშუალო კონტაქტის დამყარება და საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული საქმიანობის შესახებ ქვეყნის შიდა და გარე აუდიტორიის პროაქტიული ინფორმირება.

გაგრძელდება სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობა, რაც შესაძლებელს გახდის საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების წარმატებით განხორციელებას, ქვეყანაში ევროინტეგრაციის საკითხზე საზოგადოებრივი აზრის კონსოლიდაციას, აგრეთვე არსებული ცოდნისა და გამოცდილების მობილიზებას.

9.1 საგარეო პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 28 01)

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და მისი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობა; საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის განხორციელება;

ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციისათვის ევროკავშირთან თანამშრომლობის ყველა არსებული მექანიზმის გამოყენება;

ნატოში გაწევრებისათვის მოსამზადებლად არსებული პოლიტიკური და პრაქტიკული ინსტრუმენტების გამოყენება;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ორმხრივი ურთიერთობების გაღრმავება სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის კომისიის, აგრეთვე ვაჭრობისა და ინვესტიციების შესახებ მაღალი დონის დიალოგის და არსებული მრავალმხრივი ფორმატების ფარგლებში;

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის, ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური მისწრაფებების მხარდაჭერის პროცესში და ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებაში ამერიკის შეერთებული შტატების როლის გაზრდა;

ევროპის ქვეყნებთან ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის განვითარება და ახალ საფეხურზე აყვანა;

რეგიონალური სტაბილურობის ხელშეწყობა და დაბალანსებული რეგიონალური პოლიტიკის განხორციელება;

აზიის, ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთის, აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის რეგიონის ქვეყნებთან თანამშრომლობის განვითარება ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში;

საერთაშორისო ორგანიზაციებში (გაერო, ევროპის საბჭო, ეუთო) აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის განხორციელება/პოზიციონირება;

პარტნიორ ქვეყნებთან სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება, ქართული პროდუქციის ექსპორტის და საქართველოში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა, ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება, საქართველოს ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია, მსოფლიო ეკონომიკურ პროცესებში მონაწილეობით მრავალმხრივ ფორმატებში ქვეყნის ეკონომიკური ინტერესების დაცვა;

საზღვარგარეთ საქართველოს პოზიტიური იმიჯის პოპულარიზაციისა და ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

ქართული დიასპორის ერთიანობის, სიძლიერისა და სამშობლოსთან მჭიდრო კავშირის განვითარების უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტიანი მომსახურება და კრიზისულ სიტუაციებში მათთვის შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის გაუმჯობესება.

9.1.1 საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 28 01 01)

რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში საერთაშორისო საზოგადოების მხარდაჭერისა და ქმედითი ჩართულობის ხელშეწყობა; საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში არსებული ვითარებისა და რუსეთის უკანონო ნაბიჯების შესახებ მუდმივი ინფორმირება;

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის უზრუნველსაყოფად საერთაშორისო საზოგადოების ძალისხმევის მობილიზება;

რუსეთის მიერ ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების შესრულების მიზნით საერთაშორისო თანამეგობრობასთან აქტიური თანამშრომლობა;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნების ხელშეწყობა;

ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების დღის წესრიგის მთავარ საკითხებზე საგნობრივი დისკუსიებისა და პროგრესის მიღწევის ხელშეწყობა;

ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიასთან თანამშრომლობა ადგილზე ვითარების ესკალაციის თავიდან აცილებისა და მოსახლეობის პირობების გაუმჯობესების მიზნით;

ომითა და საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ურთიერთობების გაღრმავების პროცესში საერთაშორისო საზოგადოების ჩართულობის ხელშეწყობა;

საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე. წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება;

გაეროს დარჩენილ წევრ ქვეყნებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დასამყარებლად კონსულტაციების გამართვა, არსებული საელჩოებიდან დიპლომატიური გადაფარვის გაგრძელება და გაფართოება;

საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის საგზაო რუკის (Roadmap2EU) შემუშავების დასრულება და მისი განხორციელების დაწყება;

ევროკავშირთან პოლიტიკური დიალოგის ეფექტიანი წარმართვა და გაღრმავება;

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის (2017–2020) ეფექტიანი განხორციელების კოორდინაცია;

ევროკავშირის ინიციატივის – „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში თანამშრომლობის განვითარება;

უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებული საკითხების მონიტორინგის პროცესის გაგრძელება და ევროკომისიასა და ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა;

ევროკავშირის დახმარების პროგრამების ეფექტიანი დაგეგმვა და განხორციელება;

ევროკავშირის ე. წ. თანამეგობრობის პროგრამებში საქართველოს მონაწილეობის ეფექტიანობის გაზრდა და ევროკავშირის სპეციალიზებულ სააგენტოებთან მაქსიმალური ინტეგრაცია;

საქართველოს ნატოში ინტეგრაციის პროცესში ნატოსთან პრაქტიკული და პოლიტიკური თანამშრომლობის გაღრმავება;

2019 წლის ნატოს სამიტზე მოკავშირეების მხრიდან საქართველოს მიერ ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციის გზაზე მიღწეული პროგრესის დაფიქსირება;

წლიური ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების სათანადოდ წარმოჩენა;

ნატო-საქართველოს „არსებით ღონისძიებათა პაკეტის“ განხორციელების ხელშეწყობა; ნატოს წევრ ქვეყნებთან აქტიური პოლიტიკური კონსულტაციების წარმოება;

ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციასთან უმაღლესი და მაღალი დონის პოლიტიკური დიალოგისა და სტრატეგიული პარტნიორობის ყველა მიმართულებით, მათ შორის, სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში, ორმხრივი ურთიერთობების კიდევ უფრო გაღრმავება; ამერიკის შეერთებული შტატების მხარდაჭერისა და დახმარების ზრდა; ამერიკის შეერთებული შტატების მხარდაჭერის გაძლიერება თანამშრომლობის მრავალმხრივ ფორმატებში;

მაღალი დონის სავაჭრო და საინვესტიციო დიალოგის ფარგლებში მუშაობის გაგრძელება, მათ შორის, მომავალში თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გასაფორმებლად;

ამერიკის შეერთებული შტატების საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლებების წარმომადგენლებთან, ბიზნესწრეებთან, მასმედიასთან, არასამთავრობო სექტორთან და კვლევით ორგანიზაციებთან მჭიდრო და ქმედითი თანამშრომლობა;

ევროპის ქვეყნებთან ურთიერთობების გაღრმავება პოლიტიკურ, სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერჯეტიკის, ტრანსპორტის, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში;

თურქეთთან და აზერბაიჯანთან სტრატეგიული პარტნიორობის გაღრმავება, სომხეთთან კეთილმეზობლური და მეგობრული ურთიერთობების განმტკიცება; საქართველო-აზერბაიჯანის და საქართველო-სომხეთის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაციის საკითხზე მოლაპარაკებების წარმართვა პროცესის განახლების მიზნით;

რაციონალური და დეესკალაციის პოლიტიკის ფარგლებში რუსეთის ფედერაციასთან სავაჭრო-ეკონომიკური, კულტურული და ხალხთაშორისი კონტაქტების ხელშეწყობა; რუსეთის ფედერაციიდან მომდინარე საფრთხეებზე დროული რეაგირება და, შესაძლებლობების ფარგლებში, მათი თავიდან აცილება;

აზიის, ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთის, აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის რეგიონის ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში, მათ შორის, რეგიონულ ორგანიზაციებთან; საქართველოს მიმართ პოლიტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ტრადიციულ პარტნიორებთან ურთიერთობების განმტკიცება, სხვადასხვა სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავებისა და გაფართოების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების (გაერო, ეუთო, ევროპის საბჭო) ფარგლებში თანამშრომლობის გაღრმავება საქართველოში დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის განმტკიცების, აგრეთვე კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში მათი როლის გაზრდის მიზნით; საერთაშორისო ორგანიზაციების მუშაობაში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა და წარმომადგენლობის გასაზრდელად შესაბამისი საარჩევნო კამპანიების წარმოება;

საქართველოს მიერ ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარეობისათვის (2019 წლის ნოემბერი–2020 წლის მაისი) მომზადება და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა; ევროპის საბჭოს 2016–2019 წლების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება;

შეიარაღების კონტროლის, გაუვრცელებლობის და განიარაღების საერთაშორისო ფორმატებში დიპლომატიური ურთიერთობების გაღრმავება; თანამედროვე გამოწვევებთან ბრძოლის მიმართულებით პარტნიორ სახელმწიფოებთან და ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის უფრო მეტად გააქტიურება;

უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და ფინანსურ ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

ტრანსპორტისა და ენერჯეტიკის სფეროებში მრავალმხრივი თანამშრომლობა, ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის, ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება;

საქართველოს ცნობადობის გასაზრდელად საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში სხვადასხვა ღონისძიების გამართვა; საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს წარმოჩენის ხელშეწყობა;

ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში, მათ შორის, გაერთიანებული ერების განათლების, კულტურისა და მეცნიერების ორგანიზაციასთან – იუნესკოსთან (UNESCO), ფრანკოფონიასთან, CPLP-სა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან საერთაშორისო კულტურული და ჰუმანიტარული თანამშრომლობის განვითარება და ერთობლივი საერთაშორისო პროექტების, აგრეთვე ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა; საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის საკითხებში მათი აქტიურად ჩართვა;

საზღვარგარეთ არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვის, მათი რესტავრაციის/კონსერვაციის მიზნით ერთობლივი პროექტების შემუშავების ხელშეწყობა;

საზღვარგარეთ საკონსულო სამსახურების გამართული და ეფექტიანი ფუნქციონირება, თანამედროვე ტექნოლოგიების და ახალი მექანიზმების დანერგვა/გაუმჯობესება;

საჭიროების შემთხვევაში, ახალი საკონსულო დაწესებულებების გახსნა და საპატიო კონსულების ქსელის გაფართოება;

საკონსულო სფეროში სამართლებრივი ბაზის დახვეწა და ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოს მოქალაქეთათვის საზღვარგარეთ თავისუფალი გადაადგილების არეალის გაფართოებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

9.1.2 **საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 28 01 02)**

საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტიური წევრობა ქვეყნის ეროვნული ინტერესების დაცვის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით.

9.1.3 **საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება (პროგრამული კოდი 28 01 03)**

საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების თარგმნა/დამოწმება;

სათარგმნი მასალის რაოდენობის და სხვადასხვა ოფიციალური შეხვედრის სინქრონული თარგმნით მომსახურების გაზრდა; გასაფორმებელი კონტრაქტების რაოდენობის გაზრდა;

თარჯიმანთა კვალიფიკაციისა და გამოცდილების დონის ამაღლება;

მთარგმნელებისთვის პერიოდულად პრაქტიკული სემინარების და ტრენინგების ჩატარება;

მაღალი ხარისხის თანამედროვე, სინქრონული და ციფრული აპარატურის შეძენა;

საქართველოს სამინისტროებისა და სხვა სახელმწიფო უწყებებისაგან, აგრეთვე საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფებისაგან ინფორმაციის მიღება იმ ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების შესახებ, რომლებიც შესაძლოა/უნდა იქნეს დადებული, აგრეთვე კონვენციებთან და სხვა საერთაშორისო დოკუმენტებთან შეერთების თაობაზე, სავარაუდო დროისა და მოცულობის მითითებით, შესაბამისი ბიუროს მუშაობის კოორდინაციისა და ძალების უკეთესად განაწილების მიზნით.

9.1.4 **დიასპორული პოლიტიკა (პროგრამული კოდი 28 01 04)**

თანამემამულეებისა და დიასპორული ორგანიზაციების ერთობლივი ინტერესების განხორციელება;

თანამემამულეებისათვის სახელმწიფო პროგრამებისა და პროექტების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, დიასპორასთან დაკავშირებული საკითხების, წინადადებებისა და პროექტების შემუშავებაში მათი მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოსა და დიასპორას შორის ორმხრივ სარგებლიანობაზე დაფუძნებული, მდგრადი კავშირის ხელშეწყობა;

დიასპორისათვის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

თანამემამულეებისა და დიასპორული ორგანიზაციების შესახებ პერიოდულად განახლებადი ელექტრონული ბაზის შექმნა და სრულყოფა;

დიასპორულ ორგანიზაციებთან და დიასპორის წარმომადგენლებთან ეფექტიანი ურთიერთობის დამყარება;

დიასპორული ორგანიზაციების მატერიალურ-ტექნიკური მხარდაჭერა.

9.1.5

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება (პროგრამული კოდი 28 01 05)

საქართველოს ევროკავშირსა და ნატოში გაწევრების უპირატესობის, სარგებლისა და შესაძლებლობის წარმოჩენა ქვეყნის მოსახლეობისთვის მარტივად გასაგები, ობიექტური ინფორმაციის რეგულარული მიწოდებით და მისი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით;

საერთო დასავლური ღირებულებების შესახებ საქართველოს მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა;

სახელმწიფოს მიერ მოსახლეობისთვის ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციის პროცესში განხორციელებული, მიმდინარე და დაგეგმილი რეფორმების შესახებ ობიექტური და ამომწურავი ინფორმაციის მიწოდება;

მოსახლეობაზე ანტიდასავლური პროპაგანდის ზეგავლენის თავიდან აცილებისა და შემცირების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საზოგადოებაში ევროკავშირსა და ნატოში გაწევრებასთან დაკავშირებული მოლოდინის მართვა;

დასახული მიზნების განხორციელებისთვის სხვადასხვა სამთავრობო და არასამთავრობო უწყებასთან, დიპლომატიურ კორპუსთან და მედიასთან აქტიური თანამშრომლობა;

ინფორმაციის გამავრცელებელ ჯგუფებთან, მოსწავლეებთან/სტუდენტებთან, მასწავლებლებთან, საჯარო მოხელეებთან/ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, სასულიერო პირებთან, მასმედიასთან, ეთნიკურ უმცირესობებთან, გამყოფ ხაზებთან ახლოს მდებარე სოფლების მოსახლეობასთან, სამხედრო მოსამსახურეებთან, ფერმერებთან/მეწარმეებთან და სხვა პირებთან აქტიური კომუნიკაციის გაგრძელება საჯარო დისკუსიების, სემინარების, სამუშაო შეხვედრების, საზაფხულო სკოლების, სასწავლო ვიზიტების და საინფორმაციო კამპანიების მეშვეობით.

10 სოფლის მეურნეობა

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ აგროპოლიტიკას, რომლის მიზანი იქნება მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაყრდნობით აგროსასურსათო სექტორში კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, მაღალი ხარისხის პროდუქციის წარმოების სტაბილური ზრდა, სურსათის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, უვნებლობა და სოფლის განვითარება.

სოფლის მეურნეობის დარგში საქართველოს მთავრობის აგროპოლიტიკის სტრატეგიული მიმართულება იქნება კოოპერაციის განვითარების მხარდაჭერა. მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების შესაძლებლობების განვითარებაზე ორიენტირებული ღონისძიებების განხორციელებას.

სასოფლო-სამეურნეო მიწის ფონდის რაციონალური მართვის, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ბაზრის განვითარებისა და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების მიზნობრივი გამოყენების ხელშეწყობისათვის შეიქმნება ფერმერთა რეესტრი და მიწათსარგებლობის გეოინფორმაციული სისტემა. მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა დეგრადირებული ნიადაგების გამოკვლევას და მათი ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების ღონისძიებებს.

შემუშავდება სოფლის განვითარების ერთიანი პოლიტიკა, რომელიც ორიენტირებული იქნება სოფლად ცხოვრების ღონის ამაღლებასა და ეკონომიკური აქტივობის ზრდაზე.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მოსავლის აღების შემდგომ საჭირო ტექნოლოგიების დანერგვას – შემნახველი, დამხარისხებელი, შემფუთავი, გადამამუშავებელი და სადისტრიბუციო სექტორების განვითარებას, რაც უზრუნველყოფს დამატებითი ღირებულების შემქმნელი სრული ციკლის კომპონენტების ინტეგრაციას.

დაიხვეწება აგროდაზღვევის პროექტი, რაც ფერმერთა ინტერესების დაცვას შეუწყობს ხელს.

გაიზრდება მელიორირებული (წყალურუნველყოფილი და დრენირებული) მიწების ფართობები. გაუმჯობესდება და განვითარდება სარწყავი (საირიგაციო) და დამშრობი (სადრენაჟო) სისტემები. დამტკიცდება სატარიფო მეთოდოლოგია. ხელი შეეწყობა მორწყვის თანამედროვე სისტემების დანერგვას და წყალმომხმარებელთა გაერთიანებების ჩამოყალიბებას.

მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა დარგში დასაქმებულთა ცოდნის დონის ამაღლებას, აგრობიზნესზე ორიენტირებული სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განვითარებას და შესაბამისი ექსტენციის პაკეტების შემუშავებას. ჩამოყალიბდება თანამედროვე ექსტენციის მოქნილი სისტემა.

გაგრძელდება მუშაობა ფერმერებისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად.

მნიშვნელოვანი პროექტები განხორციელდება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად. ქვეყანაში სურსათის უსაფრთხოების მონიტორინგის უზრუნველსაყოფად განისაზღვრება ძირითადი ინდიკატორები და შემუშავდება შესაბამისი მეთოდოლოგია.

გაგრძელდება სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში სახელმწიფო კონტროლის ეფექტიანი, მოქნილი სისტემის ჩამოყალიბება და სრულყოფა.

სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და ფიტოსანიტარიის სფეროები დაუახლოვდება DCFTA-თი გათვალისწინებულ ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობას საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით განსაზღვრულ ვადებში, რაც უზრუნველყოფს ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, მომხმარებელთა ინტერესების, ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის, აგრეთვე მცენარეთა სიჯანსაღის დაცვას, საქართველოს ბაზარზე ევროპული სტანდარტების დამკვიდრებას და აგროსასურსათო პროდუქციის საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას. ეს მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ეკონომიკის განვითარებაში და ქვეყნის, როგორც საიმედო სავაჭრო პარტნიორის, იმიჯის დამკვიდრებაში.

ქვეყანაში ბიოაგრომეურნეობების განვითარების, აგრეთვე კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის პრაქტიკის დამკვიდრების მიზნით განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები.

გაუმჯობესდება მონაცემთა შეგროვების, გავრცელებისა და გამოყენების კოორდინირებული სტატისტიკური სისტემა. დაიხვეწება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ბაზრის საინფორმაციო სისტემა.

მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციას საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრებზე.

10.1 ერთიანი აგროპროექტი (პროგრამული კოდი 31 05)

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის რგოლების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;

აგრარულ სექტორში დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გაველურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია;

სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსება.

10.1.1 სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა (პროგრამული კოდი 31 05 01)

ერთიანი აგროპროექტის პროგრამით დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტების მართვა და ეფექტიანი განხორციელება.

10.1.2 შეღავათიანი აგროკრედიტები (პროგრამული კოდი 31 05 02)

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავებისა და შენახვა-რეალიზაციის რგოლების (საწარმოების) იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა. ბენეფიციარებზე სესხები (ან ლიზინგი) გაიცემა პროექტში მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ხოლო არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო განხორციელებს ამ სესხების (ლიზინგის) საპროცენტო სარგებლის თანადაფინანსებას და ზოგ შემთხვევაში მონაწილეობას მიიღებს როგორც სესხების უზრუნველყოფაში, ისე უზრუნველყოფის სახით წარდგენილი მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვაში. პროექტის ბენეფიციარი შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე ფიზიკური პირი და საქართველოს კანონმდებლობით რეგისტრირებული იურიდიული პირი. სესხის (ლიზინგის) მიზანია სოფლის მეურნეობის პირველადი და გადამამუშავებელი წარმოებების საბრუნავი და ძირითადი საშუალებების დაფინანსება.

10.1.3 აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 05 03)

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა;

მოხდება სადაზღვევო კომპანიების მიერ ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნება და რისკების შემცირების მიზნით სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაზღვევა, ხოლო არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო განხორციელებს სადაზღვევო პრემიების თანადაფინანსებას საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.4 დანერგე მომავალი (პროგრამული კოდი 31 05 04)

სანერგე მეურნეობების განვითარების და ბაღების ინტენსიური გაშენების ხელშეწყობა;

მრავალწლიანი კულტურების გაშენების (ბაღების) კომპონენტი: შესაძენი ნერგების ღირებულების 70%-ის და წვეთოვანი სარწყავი სისტემის შეძენისა და მონტაჟის ღირებულების 50%-ის დაფინანსება, მაგრამ არაუმეტეს 100 000 ლარისა ერთ ბენეფიციარზე;

სანერგე მეურნეობების თანადაფინანსების კომპონენტი: სანერგე მეურნეობის მოწყობის პროექტის (ბიზნესგეგმა) ღირებულების 50%-ის დაფინანსება, მაგრამ არაუმეტეს 150 000 ლარისა ერთ ბენეფიციარზე.

10.1.5 ქართული ჩაი (პროგრამული კოდი 31 05 05)

საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტიანი კოოპერაციის ხელშეწყობა, მაღალი ხარისხის ჩაის (მათ შორის, ბიოჩაის) წარმოების ხელშეწყობა;

კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის ხარჯის თანადაფინანსება კომპანიებისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის;

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების ეფექტიანი გამოყენების ხელშეწყობა მათი ბიზნესოპერატორებისთვის იჯარით გადაცემით;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის ჩაის გადამამუშავებელი დანადგარების თანადაფინანსება საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.1.6 სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების თანადაფინანსება (პროგრამული კოდი 31 05 06)

იმპორტის ჩამანაცვლებელი პროდუქციის წარმოების, აგრეთვე ადგილობრივი სანედლეულო ბაზის განვითარების მიზნით სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი ინფრასტრუქტურის შექმნა და თანამედროვე საწარმოო ხაზით/ტექნოლოგიებით აღჭურვა.

10.1.7 ფერმათა/ფერმერთა რეგისტრაციის პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 07)

ფერმათა/ფერმერთა ერთიანი რეესტრის სისტემის მოსაწესრიგებლად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობით დაკავებული პირების ერთიანი ელექტრონული ბაზის შექმნა. ამით სახელმწიფოს ექნება სტატისტიკური ინფორმაცია სამიზნე ჯგუფების სწორად შესარჩევად და მათთვის სხვადასხვა მასტიმულირებელი პროექტის/პროგრამის საჭიროებისამებრ დასაგეგმად და განსახორციელებლად.

10.1.8 იმერეთის აგროზონა (პროგრამული კოდი 31 05 08)

იმერეთის რეგიონში 125 ჰა მიწის ნაკვეთზე შეიქმნება სასათბურე კლასტერი. სასათბურე კლასტერის ტერიტორიაზე გაშენდება სხვადასხვა ტიპის სასათბურე მეურნეობები 70–80 ჰა საერთო ფართობით, სადაც ძირითადად მწვანილი და სასათბურე ბოსტნეული იქნება მოყვანილი. იმერეთის აგროზონის ტერიტორიაზე დამოუკიდებელი სუბიექტი იქნება საექსპორტო/კონსოლიდატორი კომპანია, რომელიც სასათბურე კლასტერის ტერიტორიაზე მიღებული მოსავლის შესყიდვასა და საექსპორტოდ გამზადებას უზრუნველყოფს. სახელმწიფო უზრუნველყოფს იმერეთის აგროზონის ტერიტორიის კეთილმოწყობას და ტერიტორიაზე ყველა საჭირო კომუნიკაციის (დენი, გაზი, წყალი, კანალიზაცია) მიყვანას. ამით მოხდება საქართველოში არსებული მწვანილის საექსპორტო ბაზრის დივერსიფიკაცია.

10.1.9 მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 09)

პროგრამის მიზანია საქართველოში არსებული (მათ შორის, სახელმწიფო პროგრამების საშუალებით გაშენებული) სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლის ეფექტიანად აღება. პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება: აგროტექნიკური ღონისძიებების შესაბამისი აგროვადების დაცვით ჩატარება; სოფლის მეურნეობაში სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის (მოსავლის ამღების) მიმართულებით ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა. პროგრამა ითვალისწინებს ქვეყანაში სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობის გაზრდას სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის (მოსავლის ამღების) შესყიდვის საგრანტო თანადაფინანსების მეშვეობით. შესაბამისი სააგენტოს საგრანტო თანადაფინანსება შეადგენს სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის (მოსავლის ამღების) ღირებულების არაუმეტეს 50%-ს და არაუმეტეს 150 000 ლარისა. პროგრამის პოტენციური ბენეფიციარია საქართველოს მოქალაქე ფიზიკური პირი ან ინდივიდუალური მეწარმე ან კანონის შესაბამისად რეგისტრირებული კომერციული იურიდიული პირი (მათ შორის, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივი), რომელშიც სახელმწიფო არ ფლობს წილს/პაის/აქციას.

10.1.10 ტექნიკური დახმარების და მარკეტინგის პროექტი (პროგრამული კოდი 31 05 10)

ფინანსური დახმარებით ხარისხიანი მარკეტინგული სერვისების ხელმისაწვდომობა;

პროდუქტებისთვის USP-ის (Unique Sales Proposition) შექმნა;

საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრებზე შესვლასა და სათანადოდ წარმოჩენაში დახმარების გაწევა;

მარკეტინგული ინფორმაციის შექმნა და მისი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სურსათის უვნებლობის საერთაშორისო სისტემებისა და სტანდარტების დანერგვა.

10.2 **სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 31 07)**

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის მიზნით:

წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;

სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა და ფერმერების სწავლება;

პირველადი წარმოებისა და აგრობიზნესის განვითარებისათვის გრანტების გაცემა;

მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება.

10.2.1 **სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია და ტექნიკის შეძენა (პროგრამული კოდი 31 07 01)**

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;

შესაბამისი საინჟინრო კვლევების, დაპროექტების, ზედამხედველობისა და ექსპერტიზის განხორციელება;

სპეციალური ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებების, მანქანა-მექანიზმების, მოწყობილობებისა და დამხმარე საშუალებების შეძენა სამელიორაციო ობიექტებზე საექსპლუატაციო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად.

10.2.2 **სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია (პროგრამული კოდი 31 07 02)**

შპს „საქართველოს მელიორაციის“ სუბსიდირება, სარწყავი და დამშრობი სისტემების ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაციის ღონისძიებების, მექანიკური სატუმბი სადგურების ფუნქციონირებისათვის მოსახმარი ელექტროენერჯის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა

10.2.3 **ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB) (პროგრამული კოდი 31 07 03)**

ზედა რუს მაგისტრალური არხის, ტბისი-კუმისის მაგისტრალური არხისა და ქვემო სამგორის მარჯვენა მაგისტრალური არხის სრული რეაბილიტაცია (სათავე ნაგებობების, მაგისტრალური არხების, პირველი რიგის და მეორე რიგის გამანაწილებელი არხებისა და შიდა სამეურნეო ქსელების აღდგენა-რეაბილიტაცია);

შპს „საქართველოს მელიორაციის“ ინსტიტუციური გაძლიერება და თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვა.

10.2.4 **სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF) (პროგრამული კოდი 31 07 04)**

შერჩეული პროდუქტების (ვაშლი, ატამი/ნექტარინი, ხურმა, დაფნა, ბოსტნეული, კენკრა, თაფლი, ყვავილები, კაკალი) ღირებულებათა ჯაჭვების ხელშეწყობა;

შერჩეულ კულტურებთან დაკავშირებული საირიგაციო სისტემების შიდა სამეურნეო ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება;

მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება (ნაპირსამაგრები, ჯებირები, ხიდები და სხვა);

თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა;

ქვეყნის სოფლის მეურნეობის სექტორისათვის ეროვნული საადაპტაციო გეგმის მომზადება;

ორი სახის გრანტების გაცემა: მცირე გრანტებისა – პირველადი წარმოებისათვის (თანხის მაქსიმალური ოდენობა – 15 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში), რომლის მიზანია მოსავლიანობის ზრდა და პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესება ახალი ტექნოლოგიებისა და მიდგომების გამოყენებით; მსხვილი გრანტებისა – აგრობიზნესისათვის (თანხის მაქსიმალური ოდენობა – 100 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში), რომლის მიზანია მოქმედი საწარმოების განახლება-მოდერნიზაცია მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის ხარისხის გასაუმჯობესებლად და მოცულობის გასაზრდელად.

10.2.5 **ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია (ORIO) (პროგრამული კოდი 31 07 05)**

ლილო-მარტყოფის არხის, ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის ქვედა მაგისტრალური არხის მეორე და მესამე რიგების გამანაწილებლების, ზედა მაგისტრალური არხის, მეორე და მესამე რიგების გამანაწილებლების და სადრენაჟო ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია.

10.3

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა (პროგრამული კოდი 31 02)

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი;

ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური და იძულებითი ღონისძიებების განხორციელება და ლაბორატორიული კვლევა;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;

სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი მიმოქცევაში მყოფ ვეტერინარულ პრეპარატებსა და ცხოველებში არსებული ვეტპრეპარატების და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენების გამოსავლენად;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მავნებლის გამოჩენის და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შემცირებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

10.4

მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 31 03)

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მელვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისათვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრებზე;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიმუშების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა;

ვენახების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა და არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა წიპწების მოპოვებისათვის;

ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი პირობების შესაბამისად.

10.5

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება (პროგრამული კოდი 31 04)

თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ აგრარულ სფეროში დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლება;

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელებული გუნდების შექმნა;

ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა და კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა;

ერთწლიანი კულტურების პირველადი მეთესლეობის განვითარება;

თესლისა და სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

ბიოაგროწარმოების დანერგვის ხელშეწყობა;

სურსათის უვნებლობის სფეროში რისკის შეფასება;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისუნარიანობისა და ნედლად შენახვის ტექნოლოგიების კვლევა და შემუშავება;

ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების განხორციელება;

მელვინეობის სამეცნიერო-კვლევითი მარნის მშენებლობა.

10.6

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 06)

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების მიზნით:

მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების საწარმოო საშუალებებით (ფუტკრის სკები, საწურები და სხვა) უზრუნველყოფა;

რძის მწარმოებელი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის რძის საწარმოსთვის საჭირო თანამედროვე აღჭურვილობის გადაცემა;

ხორბლის მწარმოებელი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდაჭერა;

საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში ხორცის მწარმოებელი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარება, კარტოფილის შესანახი სასაწყობო მეურნეობის და ხილის საშრობების მოწყობა;

ადგილობრივ და საერთაშორისო გამოფენა-გაყიდვებში სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მონაწილეობის ხელშეწყობა;

საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ბრენდირება;

მეღვინეობის განვითარების ხელშეწყობა.

11 სასამართლო სისტემა

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში საქართველოში კიდევ უფრო გაძლიერდება ადამიანის უფლებათა დაცვის ინსტიტუციური მექანიზმები.

ძლიერი, კვალიფიციური და დამოუკიდებელი სასამართლო ქვეყნის განვითარების ქვაკუთხედაა. საქართველოს მთავრობის მოქმედებები მიმართული იქნება სასამართლო სისტემის მიმართ ნდობის ამაღლებისკენ. საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია ქართული მართლმსაჯულებისადმი თითოეული მოქალაქის და კერძო სექტორის რწმენის განმტკიცება.

გაგრძელდება და დასრულდება მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმის მესამე ტალღა, რომელიც უზრუნველყოფს სასამართლო სისტემის რეფორმას – როგორც ინსტიტუციურ დონეზე სასამართლოს დამოუკიდებლობას, ისე ცალკეული მოსამართლეების დამოუკიდებლობასა და მიუკერძოებლობას. სასამართლო სისტემის რეფორმის მესამე ეტაპის განხორციელების შედეგად დაიხვეწება მოსამართლეთა შერჩევა-დანაშინის წესი და დისციპლინური წარმოების პროცედურები. საქმეები შემთხვევითობის წესით, ელექტრონული ფორმით განაწილდება. განხორციელდება საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რეფორმა. მოსამართლეთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პროფესიული გადამზადების უზრუნველსაყოფად განხორციელდება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის რეფორმა. 2017 წლის პირველ ნახევარში საქართველოს ერთ-ერთ დიდ სასამართლოში საპილოტე წესით დაინერგა საქმეთა ელექტრონული განაწილების სისტემა. 2016 წლის ზაფხულში საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების საფუძველზე ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოების ტერიტორიული განსჯადობა მთელი ქვეყნის ტერიტორიაზე გავრცელდება.

საერთო სასამართლოების სისტემაში შეიქმნება კომერციული კოლეგიები და პალატები, რომლებიც სპეციალიზებული იქნება კომერციული და საგადასახადო საქმეების განხილვაზე. რეფორმის შედეგად მკვეთრად გაუმჯობესდება კომერციულ და საგადასახადო დავებზე მართლმსაჯულების ხარისხი და სისწრაფე, საკანონმდებლო და ინსტიტუციური მექანიზმებით ხელი შეეწყობა მედიაციის, როგორც დავების მოგვარების ალტერნატიული საშუალების,

დამკვიდრებასა და განვითარებას, რამაც, თავის მხრივ, ხელი უნდა შეუწყოს საინვესტიციო კლიმატის გაუმჯობესებას, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის ზრდას და ეკონომიკის წინსვლას.

11.1 სასამართლო სისტემა (პროგრამული კოდები 07 00–10 00)

სასამართლოთა შენობების სამშენებლო და სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა ხარჯის ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რომლებიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება.

11.2 სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო (პროგრამული კოდი 46 00)

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

საერთაშორისოდ აღიარებული სამედიცინო კვლევის მეთოდების გამოყენება და ხარისხის უზრუნველყოფის პროგრამის განხორციელება;

ექსპერტიზის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვა და აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება; სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მიწოდებული სერვისების სანდოობის მაღალი ხარისხის შენარჩუნება.

12 გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

ეკონომიკური განვითარების პარალელურად, გარემოს დაცვა, მისი მდგრადობის შენარჩუნება და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება მნიშვნელოვანი გამოწვევა და საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს რეფორმებს მდგრადი და ჯანსაღი გარემოს უზრუნველსაყოფად, კერძოდ:

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, გაგრძელება თანამედროვე გარემოსდაცვითი პრინციპებისა და სტანდარტების ეტაპობრივი დანერგვა. საქართველო გააგრძელებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და მდგრადი განვითარების მიზნების გარემოსდაცვითი მიმართულებების შესრულებას და მწვანე ეკონომიკის პრინციპების ხელშეწყობას;

თანამედროვე მიდგომების გათვალისწინებით გაუმჯობესდება გარემოსდაცვითი მმართველობა;

ჩამოყალიბდება გამჭვირვალე პროცედურებზე დაფუძნებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სისტემა. დაიხვეწება გარემოზე ზემოქმედების

შეფასებისადმი დაქვემდებარებული რისკების შემცველი საქმიანობების ჩამონათვალი. საპროექტო იდეის შემუშავების საწყის ეტაპზე შეფასდება დაგეგმილი საქმიანობის მიზანშეწონილობა, რაც ინვესტორს ფუჭი ფინანსური დანახარჯებისგან დაიცავს. გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობა უფრო ეფექტიანი გახდება. ქვეყნის სივრცითი მოწყობისა და ქალაქების განვითარების გეგმებს, აგრეთვე სხვადასხვა სექტორში მომზადებულ გეგმებსა და პროგრამებს ჩაუტარდება სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება, რაც ქვეყანას სხვადასხვა მნიშვნელოვანი სექტორის განვითარების დაგეგმვის პროცესში ჯანმრთელობის დაცვისა და გარემოს დაცვის ასპექტების გათვალისწინების საშუალებას მისცემს;

გარემოს დაზიანების პრევენციისა და აღმოფხვრის (კომპენსაციის) მიზნით ჩამოყალიბდება გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის ეფექტიანი სისტემა;

მოწესრიგდება სასარგებლო წიაღისეულის შესწავლისა და მოპოვების საკითხები ამ სფეროთი კერძო სექტორის მაქსიმალური დაინტერესების სტიმულირებისთვის. ლიცენზირების პროცესში გათვალისწინებული იქნება ეკოლოგიური ასპექტები. სახელმწიფო შეძლებს რესურსების ეფექტიან გამოყენება-ათვისებას;

დაინერგება ახალი მარეგულირებელი ნორმები ბიომრავალფეროვნების დაცვა-შენარჩუნებისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის მიზნით, მათ შორის, ნადირობისა და თევზჭერის სფეროებში;

სახელმწიფო უზრუნველყოფს დაცული ტერიტორიების გაფართოებასა და ეკოტურიზმის ხელშეწყობას;

ტყის მდგრადი მართვის პრაქტიკის დანერგვისა და ხელშეწყობისათვის დამკვიდრდება ტყეების მოვლის, დაცვისა და აღდგენის ეფექტიანი მექანიზმები, რაც ხელს შეუწყობს ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას;

კლიმატის ცვლილებით განპირობებული ბუნებრივი კატასტროფების საფრთხეების რისკების შესამცირებლად გაფართოვდება ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების ქსელი, გაძლიერდება მოდელირების შესაძლებლობები და დაინერგება ადრეული შეტყობინების ეროვნული სისტემა;

კლიმატის ცვლილების შესახებ პარიზის შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესაბამისად, გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები ქვეყანაში სათბურის ეფექტის მქონე აირების გაფრქვევების შესამცირებლად;

გაუმჯობესდება ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემა. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გასაუმჯობესებლად დადგინდება თხევადი საწვავის ხარისხობრივი ნორმები და დაიხვეწება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების აღრიცხვის სისტემა;

გაგრძელდება წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემაზე გადასვლა, რომელიც სააუზო მართვის ევროპულ პრინციპებს ეფუძნება;

გაუმჯობესდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების ხარისხი. შეიქმნება რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ახალი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს რადიაციის შესაძლო მავნე ზეგავლენისგან მოსახლეობისა და გარემოს დაცვას;

გაუმჯობესდება ქიმიური ნივთიერებების მართვისა და კონტროლის მექანიზმები;

გაგრძელდება და გაფართოვდება გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები.

12.1 გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 31 08)

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას;

კანონდარღვევათა შემაკავებელი ეფექტიანი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობით შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

„გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიღების შემთხვევაში მისი აღსრულების მიზნით განხორციელდება: რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსთვის მიყენებული ზიანის თავიდან ასაცილებლად განხორციელებული ღონისძიებების კონტროლი; გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ევროპულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავებული კრიტერიუმების მიხედვით შეფასება; გარემოს პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის ან სანაცვლო ღონისძიებების განხორციელების კონტროლი;

ხეტყის კონტროლის გაუმჯობესება – ხეტყის უკანონო ჭრისა და ტრანსპორტირების ფაქტების თავიდან აცილება.

12.2 გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 31 01)

ქვეყნის აგრარულ და გარემოს დაცვის სექტორებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;

აგრარული სექტორის და გარემოს დაცვის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მესამე ეროვნული პროგრამის (2017–2021 წწ.) განხორციელების შეფასება და გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის (2022–2026 წწ.) შემუშავება;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია;

ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში მცენარეთა და ცხოველთა (მათ შორის, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების) აღრიცხვისა და მათი მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

იმ ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, რომლებიც საქართველოს „წითელი ნუსხაში“ არ არის შეტანილი, სანადირო სახეობებად განსაზღვრა და ზოგ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

ლენტეხის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ცანას მიმდებარე ტერიტორიაზე

12.2.1 გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 01 01)

აგრარული სექტორის და გარემოს დაცვის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მესამე ეროვნული პროგრამის (2017–2021 წწ.) განხორციელების შეფასება და გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის (2022–2026 წწ.) შემუშავება;

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიის (2015–2020 წწ.) და საქართველოს სოფლის განვითარების სტრატეგიის (2017–2020) შესაბამისი სამოქმედო გეგმების შემუშავება;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება.

12.2.2 სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში (პროგრამული კოდი 31 01 02)

საქართველოს რეგიონებში სოფლის მეურნეობის განვითარების ერთიანი პოლიტიკის განხორციელებაში საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხელშეწყობა;

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს პროგრამების შესახებ მოსახლეობის სისტემატური ინფორმირება, დაინტერესებული პირებისათვის დარგის შესაბამის საკითხებზე კონსულტაციების გაწევა;

ტრენინგებისა და სწავლებების ორგანიზება.

12.2.3 ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 31 01 03)

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის გამოფენა-დეგუსტაციების მოწყობა როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე ქვეყნის გარეთ; აღნიშნული ღონისძიებების ფარგლებში სხვადასხვა წარმომადგენლობითი, კულტურული და სარეკლამო ღონისძიების ჩატარება.

12.2.4 ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 01 04)

თეთრყვავილას შერჩეული პოპულაციების შესახებ საბაზისო ინფორმაციის მოძიება რესურსის მოპოვების ზეგავლენის დადგენის მიზნით, მისი მდგრადი მოპოვების კვოტების დასადგენად;

შერჩეულ ცხოველთა სახეობების მონიტორინგი;

წყალმცურავი ფრინველების აღრიცხვა და მონაცემთა ანალიზი;

ეკონომიკური მნიშვნელობის მქონე მცენარეთა სახეობების რესურსის

წინასწარი შეფასება;

საქართველოში გავრცელებული უცხო, ინვაზიური სახეობებისა და ქვესახეობების პოპულაციების მდგომარეობის შესწავლა;

შეფასება და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავება, ზურმუხტის ქსელის შერჩეული ვებგვერდის მართვის გეგმების შემუშავება;

მტაცებლებისგან (მგელი, ტურა, დათვი) მოსახლეობის დაცვის ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა.

12.2.5 **ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 31 01 05)**

ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ლენტეხის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ცანას მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული დარიშხანშემცველი ნარჩენი მასალების გაუვნებლების ღონისძიებების განხორციელება, კერძოდ, სარკოვანების აშენება, არსებული ობიექტების რეაბილიტაცია და მათში დარიშხანშემცველი ნარჩენების განთავსება.

12.3 **სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 10)**

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბებისათვის სატყეო სექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და საქართველოს ეროვნული სატყეო კონცეფციით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

სატყეო სფეროს საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყის ეფექტიანი მართვის, ფიზიკური დაცვის და ეკოლოგიური მდგომარეობის შენარჩუნების მიზნით საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ეროვნული სატყეო სააგენტოს ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

ეროვნული სატყეო სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

სატყეო-სამეურნეო გზების რეაბილიტაცია ან/და ახალი გზების გაყვანა ახალი ტყეკაფების გამოყოფისა და ათვისებისათვის;

ტყის ჩახერგილობისაგან გაწმენდა, ძირნაყარის გამოტანა და ნარჩენების განთავსება დადგენილი წესით;

მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შემაზე) მოსახლეობის მოთხოვნების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

ეროვნული სატყეო სააგენტოს მომსახურების სახეების განვითარება, მათ შორის, მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების ხეტყით უზრუნველყოფის მიმართულებით;

ხეტყის დამზადებისათვის შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

პრიორიტეტების მიხედვით შერჩეულ სატყეო უბნების ტერიტორიებზე ტყის დროებითი სანერგეების მოწყობა, წინასწარ გამოვლენილ აღსადგენ ფართობებზე ტყის აღდგენისა და გაშენების ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის, სწრაფმზარდი სახეობების პლანტაციების გაშენება, რაც ეტაპობრივად უზრუნველყოფს ტყეზე ზეწოლის შემცირებას, წვრილმზომ სორტიმენტებსა და საშემე მერქანზე მოსახლეობის მოთხოვნების დაკმაყოფილებას;

ტყეების პათოლოგიური კვლევების ჩატარება და დასკვნების საფუძველზე მავნებლებსა და დაავადებებთან ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელება;

აქტიურად ხანძარსაშიში სატყეო უბნების იდენტიფიცირება და შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო, პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის, ხანძარსაწინააღმდეგო ბილიკებისა და მინერალიზებული ზოლების მოწყობა, საინფორმაციო დაფების და სპეციალური ნიშნების მომზადება, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლსაქრობი საშუალებებისა და შესაბამისი აღჭურვილობის შეძენა;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება, ტყის მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვა;

ტყის აღრიცხვის მატერიალური ბაზის გაუმჯობესება და ინფორმაციის დამუშავების თანამედროვე პროგრამული საშუალებებით უზრუნველყოფა, ტყის გარე კონტურების დაზუსტება და შესაბამისი კარტოგრაფიული მასალის მომზადება ტყის ფონდის ფრაგმენტაციის თავიდან ასაცილებლად.

12.4 **დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 09)**

დაცული ტერიტორიების გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წონასწორობის შესანარჩუნებლად;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლისათვის შესაბამისი პრეპარატების შეძენა;

დაცულ ტერიტორიებზე საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით ხანძრის გავრცელების საშიშროების აღკვეთა;

ტყის ინვენტარიზაცია ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვის მიზნით;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვისა და დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღდგენისა და შენარჩუნებისათვის.

12.5 **გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 31 12)**

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა;

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა სათანადო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებით;

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფის ცნობიერების ამაღლება გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სფეროებში;

„გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის“ – საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

მომზადების, გადამზადების, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სერტიფიცირებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზების უზრუნველყოფა;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მეპაიეთა კვალიფიკაციის ამაღლება და მათთვის ტრენინგების ჩატარება;

მონაცემების სისტემატიზაციის, მათი ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და გამარტივების მიზნით ერთიანი მონაცემთა სისტემის შექმნა და განვითარება, გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და ანალიტიკური ანგარიშების მომზადებისა და დაინტერესებული საზოგადოებისთვის მიწოდების მოქნილი მექანიზმის უზრუნველყოფა.

12.6

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია (პროგრამული კოდი 31 14)

საქართველოს ტერიტორიაზე სტანდარტული და სპეციალიზებული ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების ქსელების გაფართოება: რადარული და აეროლოგიური დაკვირვებების აღდგენა, ჰიდრომეტეოროლოგიურ მონაცემთა ბაზების სრულყოფა;

ამინდის და ჰიდროლოგიური პროგნოზების ხარისხის გაუმჯობესება, მოსალოდნელი სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ დროული და ეფექტიანი გაფრთხილებების მომზადება და გავრცელება;

გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხულსა და შემოდგომაზე) და ფორსმაჟორულ სიტუაციაში სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასების ანალიზისა და განზოგადების საფუძველზე საინფორმაციო ბიულეტენის შედგენა; თბილისის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების (მეწყერი, ღვარცოფი და სხვა) ზონირების რუკის შედგენა, რომელიც მომავალში ქალაქის დაგეგმარების და მდგრადი მართვის ერთ-ერთი საფუძველი იქნება; მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგი; გეოლოგიური აგეგმვა;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს და შიდა წყალსატევების იქთიოლოგიური შეფასება და პროგნოზირება, ბიოლოგიური მონიტორინგი, წყალსატევების გარემოსდაცვითი სტატუსის განსაზღვრა;

ჰიდრობიონტებისა და წყლის ჰაბიტატების დაცვის, აღდგენისა და გონივრული მართვის წინადადებების შემუშავება; თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების კონსერვაციული სტატუსის შეფასება;

აკვაკულტურის, მარიკულტურის და მდგრადი მეთევზეობის დანერგვის

ხელშეწყობა;

გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების გამომწვევი ობიექტების შესახებ სტატისტიკური მონაცემების დამუშავება;

გარემოზე ზემოქმედების კუთხით წინასწარი და მოსალოდნელი რისკების კომპლექსურად დადგენა;

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაინტერესებული მხარეებისა და შესაბამისი უწყებების მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში შესაბამისი საქმიანობის პოტენციური ეკოლოგიური სამიშროების შეფასება;

გარემოსდაცვითი მოთხოვნებისა და ნორმების გათვალისწინებით, ექსპერტიზისადმი დაქვემდებარებულ საქმიანობებზე შესაბამისი საექსპერტო დასკვნების მომზადება;

ეფექტიანი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მისაღებად გარემოზე ზემოქმედების გამომწვევი ფაქტორების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის შექმნა;

ბათუმში მეთევზეობისა და შავი ზღვის მონიტორინგის ფუნქციონირებისთვის მრავალფუნქციური შენობის აშენება.

12.7 ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა (პროგრამული კოდი 31 13)

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და წარმოება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიებისა და ინციდენტების, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, აგრეთვე სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელებით.

ეროვნული საშენი მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 31 11)

მაღალი ხარისხის წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხემცენარეების გამოყვანა სახელმწიფო ტყის ფონდის აღდგენისათვის;

მაღალი ხარისხის ნერგების გამოყვანა ქარსაფარი ზოლების აღდგენა-განაშენიანებისათვის, მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქების გამწვანების, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და კერძო პირთა მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად;

ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოსაყენებლად ტრადიციული მეთოდის (ღია გრუნტში) და კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მეურნეობაში) გამოყენება;

საქართველოს ფლორისა და ფაუნის იშვიათი სახეობების შენარჩუნებისა და გამრავლების ღონისძიებების განხორციელება.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

თავი VI

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 16. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

პროგრამული კოდი	დასახელება	2017 წლის ფაქტი	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა			
				სულ ჯამი	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
00 00	სულ ჯამი	11,764,835.4	12,590,181.6	13,313,115.0	12,281,590.0	100,400.0	931,125.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	116,757.0	113,613.0	112,143.0	112,143.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,372,090.0	9,543,712.7	9,999,052.9	9,914,607.9	41,455.0	42,990.0
	შრომის ანაზღაურება	1,385,370.0	1,407,624.2	1,469,483.7	1,468,863.7	620.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	971,755.5	1,912,171.3	2,137,593.1	1,399,903.1	58,945.0	678,745.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	905,602.2	381,098.4	209,390.0	0.0	0.0	209,390.0
	ვალდებულებების კლება	515,387.7	753,199.3	967,079.0	967,079.0	0.0	0.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	59,223.5	61,154.2	64,736.0	64,736.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,331.0	1,126.0	1,126.0	1,126.0	0.0	0.0
	ხარჯები	56,619.5	54,721.4	57,687.9	57,687.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	30,432.3	29,428.4	31,224.0	31,224.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,604.0	6,432.7	7,048.1	7,048.1	0.0	0.0
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	51,248.4	51,481.2	54,696.0	54,696.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	840.0	670.0	670.0	670.0	0.0	0.0
	ხარჯები	49,696.0	47,343.9	49,952.9	49,952.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,935.5	23,725.4	25,298.0	25,298.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,552.4	4,137.3	4,743.1	4,743.1	0.0	0.0
01 01 01	საკანონმდებლო, წარმომადგენლობითი და საზედამბედველო საქმიანობა	0.0	17,394.5	18,530.4	18,530.4	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	385.0	385.0	385.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	17,394.5	18,530.4	18,530.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	14,724.5	15,353.1	15,353.1	0.0	0.0
01 01 02	საპარლამენტო ფრაქციების და მაჟორიტარი პარლამენტის წევრების ბიუროების საქმიანობა	0.0	6,450.5	6,934.5	6,934.5	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	6,450.5	6,934.5	6,934.5	0.0	0.0
01 01 03	საკანონმდებლო საქმიანობის ადმინისტრაციული მხარდაჭერა	51,248.4	27,636.1	29,231.1	29,231.1	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	840.0	285.0	285.0	285.0	0.0	0.0
	ხარჯები	49,696.0	23,498.8	24,488.0	24,488.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,935.5	9,000.9	9,944.9	9,944.9	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,552.4	4,137.3	4,743.1	4,743.1	0.0	0.0
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	7,525.4	9,223.9	9,590.0	9,590.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	476.0	441.0	441.0	441.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,477.3	6,928.4	7,290.0	7,290.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,210.8	5,417.3	5,640.0	5,640.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,048.1	2,295.4	2,300.0	2,300.0	0.0	0.0
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	449.7	449.1	450.0	450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15.0	15.0	15.0	15.0	0.0	0.0
	ხარჯები	446.1	449.1	445.0	445.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	286.0	285.7	286.0	286.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.5	0.0	5.0	5.0	0.0	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	13,194.6	13,529.0	8,200.0	8,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150.0	140.0	60.0	60.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,087.7	13,479.2	8,100.0	8,100.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,622.4	4,211.0	2,520.0	2,520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	104.9	49.9	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
03 00	საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	331.3	562.4	750.0	750.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13.0	13.0	13.0	13.0	0.0	0.0
	ხარჯები	331.3	562.4	750.0	750.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	291.3	396.1	547.0	547.0	0.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	17,940.4	20,150.7	16,800.0	16,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	227.0	227.0	227.0	227.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,599.2	19,608.8	16,210.0	16,210.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,632.3	6,727.8	7,430.0	7,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	337.0	541.8	590.0	590.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	14,156.8	14,123.5	16,170.8	16,170.8	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	370.0	339.0	353.0	353.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,740.3	13,909.5	15,502.8	15,502.8	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	11,516.1	11,407.8	12,697.3	12,697.3	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	391.7	214.0	668.0	668.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	24.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	64,259.7	77,214.5	27,687.1	27,687.1	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	500.0	500.0	531.0	531.0	0.0	0.0
	ხარჯები	62,155.5	76,304.0	27,672.1	27,672.1	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	26,220.7	36,237.2	10,019.4	10,019.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,085.2	910.5	15.0	15.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	19.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	11,091.3	10,993.8	11,998.9	11,998.9	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	475.0	475.0	506.0	506.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,513.5	10,982.7	11,983.9	11,983.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,138.0	9,037.6	9,141.4	9,141.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	577.3	11.1	15.0	15.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 02	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	935.1	1,080.7	1,179.5	1,179.5	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25.0	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	932.6	1,070.3	1,179.5	1,179.5	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	519.6	655.0	678.0	678.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.5	10.3	0.0	0.0	0.0	0.0
06 03	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	14,236.4	14,324.1	14,308.7	14,308.7	0.0	0.0

	ხარჯები	14,236.4	14,324.1	14,308.7	14,308.7	0.0	0.0
06 04	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	37,997.0	50,816.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	36,473.0	49,926.9	200.0	200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,563.0	26,544.6	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,505.5	889.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	18.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	4,057.5	3,849.5	4,150.0	4,150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	109.0	73.0	73.0	73.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,675.8	3,821.9	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,691.7	2,658.9	2,762.0	2,762.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	381.7	27.6	100.0	100.0	0.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	7,567.3	8,307.8	9,500.0	9,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	184.0	184.0	196.0	196.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,106.0	8,019.6	8,945.0	8,945.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,839.4	5,096.0	6,385.0	6,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	461.3	288.2	555.0	555.0	0.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	58,951.2	66,845.7	77,750.0	77,750.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,963.0	1,658.0	1,739.0	1,739.0	0.0	0.0
	ხარჯები	53,710.8	58,474.6	64,738.0	64,738.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	40,909.4	42,791.8	47,400.0	47,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,240.2	8,371.1	13,012.0	13,012.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	57,426.1	65,375.9	75,880.0	75,880.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,925.0	1,620.0	1,701.0	1,701.0	0.0	0.0
	ხარჯები	52,202.3	57,261.6	62,958.0	62,958.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	40,228.5	42,174.5	46,750.0	46,750.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,223.6	8,114.4	12,922.0	12,922.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,525.2	1,469.7	1,870.0	1,870.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	38.0	38.0	38.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,508.5	1,213.0	1,780.0	1,780.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	681.0	617.3	650.0	650.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	16.6	256.7	90.0	90.0	0.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	2,558.0	3,456.5	6,050.0	6,050.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	80.0	93.0	93.0	93.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,495.4	3,325.2	4,395.0	4,395.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,109.4	2,530.7	2,900.0	2,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	61.4	131.3	1,655.0	1,655.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	785.2	786.2	870.0	870.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	34.0	33.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	772.6	780.2	865.0	865.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	535.0	504.9	600.0	600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	12.6	6.0	5.0	5.0	0.0	0.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	607.9	607.5	650.0	650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	606.5	607.5	645.0	645.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	421.0	420.7	435.0	435.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.4	0.0	5.0	5.0	0.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, კიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	734.8	727.9	780.0	780.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	32.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	731.0	722.9	770.0	770.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	497.2	491.6	540.0	540.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.8	5.0	10.0	10.0	0.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	685.9	695.2	735.0	735.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	32.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	682.8	689.3	732.0	732.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	488.3	450.2	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.1	6.0	3.0	3.0	0.0	0.0
	სახელმწიფო რწმუნებულის						

15 00	ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	591.0	594.6	625.0	625.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	587.2	591.2	622.0	622.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	428.1	423.6	450.0	450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.8	3.4	3.0	3.0	0.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	582.6	582.7	620.0	620.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	576.9	578.2	620.0	620.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	428.7	426.0	460.0	460.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.3	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	525.4	536.6	610.0	610.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	31.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	518.4	530.1	606.0	606.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	371.8	360.2	440.0	440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7.0	6.5	4.0	4.0	0.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	820.5	832.9	865.0	865.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	32.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	797.3	827.2	865.0	865.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	519.9	517.7	555.0	555.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23.2	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	624.5	592.4	630.0	630.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	32.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	619.5	589.3	628.0	628.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	460.0	400.6	470.0	470.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.0	3.1	2.0	2.0	0.0	0.0
20 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	120,414.6	128,891.5	136,000.0	136,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,850.0	3,850.0	3,850.0	3,850.0	0.0	0.0

	ხარჯები	114,222.3	116,497.7	122,630.0	122,630.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	76,101.2	77,971.3	83,000.0	83,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,161.4	12,393.8	13,370.0	13,370.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	30.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01	სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	109,611.8	111,660.0	119,920.0	119,920.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,850.0	3,452.0	3,452.0	3,452.0	0.0	0.0
	ხარჯები	104,283.6	100,166.2	107,550.0	107,550.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	70,998.3	70,602.7	75,750.0	75,750.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,297.3	11,493.8	12,370.0	12,370.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	30.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 02	ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	10,802.8	17,231.5	16,080.0	16,080.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	398.0	398.0	398.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,938.7	16,331.5	15,080.0	15,080.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,102.9	7,368.6	7,250.0	7,250.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	864.1	899.9	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
21 00	სსიპ – საპენსიო სააგენტო	0.0	377.2	3,800.0	3,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	58.0	58.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	238.7	3,300.0	3,300.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	130.8	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	138.5	500.0	500.0	0.0	0.0
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,834.1	2,191.1	2,965.0	2,965.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	36.0	46.0	46.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,605.6	2,171.4	2,930.0	2,930.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	699.9	768.3	1,165.0	1,165.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	228.5	19.7	35.0	35.0	0.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	80,745.2	76,380.4	91,000.0	91,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,785.0	5,070.0	5,070.0	5,070.0	0.0	0.0
	ხარჯები	71,249.2	67,536.2	73,845.0	73,845.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	53,838.1	49,358.8	47,505.0	47,505.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,875.2	8,844.3	17,155.0	17,155.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	620.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	18,846.1	21,170.5	22,120.0	22,120.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	396.0	368.0	337.0	337.0	0.0	0.0

	ხარჯები	17,507.9	17,773.2	18,410.0	18,410.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,241.7	7,866.8	8,900.0	8,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,042.3	3,397.3	3,710.0	3,710.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	295.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადასახდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	32,957.3	26,772.6	37,600.0	37,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,568.0	3,900.0	3,893.0	3,893.0	0.0	0.0
	ხარჯები	28,765.9	23,312.7	26,600.0	26,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	27,100.0	21,799.9	16,600.0	16,600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,866.4	3,459.9	11,000.0	11,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	325.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	17,587.0	18,787.1	21,485.0	21,485.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	670.0	660.0	710.0	710.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,587.0	18,787.1	21,485.0	21,485.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	14,792.3	15,948.2	18,000.0	18,000.0	0.0	0.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	9,647.8	7,581.6	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	99.0	99.0	87.0	87.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,690.8	5,669.4	5,530.0	5,530.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,696.6	2,616.8	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,957.1	1,912.2	2,370.0	2,370.0	0.0	0.0
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	940.9	1,109.5	895.0	895.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22.0	22.0	22.0	22.0	0.0	0.0
	ხარჯები	931.5	1,034.6	820.0	820.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	368.1	355.7	375.0	375.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.5	75.0	75.0	75.0	0.0	0.0
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	766.1	959.2	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	21.0	21.0	21.0	0.0	0.0
	ხარჯები	766.1	959.2	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	639.5	771.4	830.0	830.0	0.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	689,428.3	226,442.4	253,050.0	231,950.0	0.0	21,100.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	948.0	929.0	755.0	755.0	0.0	0.0
	ხარჯები	252,954.8	136,326.9	238,705.0	230,005.0	0.0	8,700.0

	შრომის ანაზღაურება	14,740.8	13,231.2	15,965.0	15,965.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,721.1	2,473.0	3,245.0	1,945.0	0.0	1,300.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	433,752.3	87,642.4	11,100.0	0.0	0.0	11,100.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	28,330.1	14,248.6	20,230.0	20,230.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	389.0	325.0	248.0	248.0	0.0	0.0
	ხარჯები	28,128.7	14,077.7	20,030.0	20,030.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,574.7	5,311.1	6,720.0	6,720.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	201.2	170.9	200.0	200.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,069.5	1,234.4	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63.0	58.0	62.0	62.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,063.6	1,206.4	1,815.0	1,815.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	840.0	902.4	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.8	27.9	85.0	85.0	0.0	0.0
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	805.4	835.6	850.0	850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	83.0	70.0	70.0	70.0	0.0	0.0
	ხარჯები	580.6	644.9	690.0	690.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	517.7	503.0	525.0	525.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	224.8	190.7	160.0	160.0	0.0	0.0
24 04	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	140.0	140.0	140.0	140.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14.0	14.0	16.0	16.0	0.0	0.0
	ხარჯები	140.0	140.0	140.0	140.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	110.0	110.0	110.0	110.0	0.0	0.0
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	51,137.1	45,552.5	51,940.0	51,940.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	83.0	93.0	63.0	63.0	0.0	0.0
	ხარჯები	50,024.8	44,334.4	50,640.0	50,640.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,462.6	1,430.0	1,560.0	1,560.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,112.3	1,218.1	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	292,228.2	60,842.1	28,750.0	28,750.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221.0	221.0	198.0	198.0	0.0	0.0
	ხარჯები	110,051.2	9,241.8	28,750.0	28,750.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,854.7	2,854.5	2,860.0	2,860.0	0.0	0.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	182,177.0	51,600.2	0.0	0.0	0.0	0.0
24 07	მწარმოების განვითარება	39,348.4	39,229.1	52,940.0	52,940.0	0.0	0.0
	ძომუშავეთა რიცხოვნობა	35.0	89.0	59.0	59.0	0.0	0.0
	ხარჯები	39,286.4	39,168.9	52,890.0	52,890.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,039.8	1,262.8	1,860.0	1,860.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	62.0	60.2	50.0	50.0	0.0	0.0
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	6,050.1	3,841.9	4,820.0	4,820.0	0.0	0.0
	ძომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	30.0	10.0	10.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,956.7	3,757.3	4,670.0	4,670.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	841.3	261.0	430.0	430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	632.5	84.5	150.0	150.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	461.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 09	ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	568.4	569.9	580.0	580.0	0.0	0.0
	ძომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	29.0	29.0	29.0	0.0	0.0
	ხარჯები	568.4	569.9	580.0	580.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	500.0	496.5	500.0	500.0	0.0	0.0
24 10	ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	4,659.0	6,482.4	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,659.0	6,482.4	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
24 11	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	6,668.6	7,363.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,668.6	7,363.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
24 12	საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)	988.5	3,301.5	10,000.0	0.0	0.0	10,000.0
	ხარჯები	870.5	2,580.8	8,700.0	0.0	0.0	8,700.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	118.0	720.6	1,300.0	0.0	0.0	1,300.0
24 13	ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EU, EIB, EBRD)	11,438.4	2,588.3	500.0	0.0	0.0	500.0
	ხარჯები	0.0	815.6	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,438.4	1,772.7	500.0	0.0	0.0	500.0
24 14	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	112,414.2	34,269.5	14,900.0	4,300.0	0.0	10,600.0
	ხარჯები	2,738.2	0.0	4,300.0	4,300.0	0.0	0.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	109,676.0	34,269.5	10,600.0	0.0	0.0	10,600.0
24 14 01	ელექტროგადამცემი ქსელის გამდიერების პროექტი	38,820.7	16,787.7	6,000.0	3,000.0	0.0	3,000.0
	ხარჯები	539.2	0.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	38,281.5	16,787.7	3,000.0	0.0	0.0	3,000.0
24 14 01 01	220 კვ ხაზის „ახალციხე-ბათუმი“ მშენებლობა (ADB, IBRD, WB)	38,281.5	16,787.7	6,000.0	3,000.0	0.0	3,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	38,281.5	16,787.7	3,000.0	0.0	0.0	3,000.0
24 14 01 02	საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სექტორის განვითარების შეფასება (ADB, IBRD, WB)	539.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	539.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 14 02	საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების დია პროგრამა	66,330.8	17,481.9	7,400.0	1,300.0	0.0	6,100.0
	ხარჯები	2,199.0	0.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	64,131.8	17,481.9	6,100.0	0.0	0.0	6,100.0
24 14 02 01	500 კვ ეგბ-ის „ქსანი- სტეფანწმინდა“ მშენებლობა (EBRD, EC, KfW, WB)	36,000.2	12,405.5	6,000.0	1,300.0	0.0	4,700.0
	ხარჯები	0.0	0.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	36,000.2	12,405.5	4,700.0	0.0	0.0	4,700.0
24 14 02 02	ელექტროგადამცემი ხაზი „ჯვარი- ხორგა“ (EBRD, EC, KfW, WB)	30,330.7	5,076.3	1,400.0	0.0	0.0	1,400.0
	ხარჯები	2,199.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	28,131.7	5,076.3	1,400.0	0.0	0.0	1,400.0
24 14 03	რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი	7,262.6	0.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	7,262.6	0.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
24 14 03 02	„ჩრდილოეთის რგოლი“ (EBRD), ნამახვანი-წყალტუბო-ლაჯანური (EBRD)	0.0	0.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,500.0	0.0	0.0	1,500.0
24 14 03 07	250 ძველ რეაქტორი ქ/ს ზესტაფონში (EBRD)	5,120.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	5,120.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 14 03 08	რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი (ADB, KfW)	2,141.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	2,141.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 15	მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	72,446.6	5,116.1	43,800.0	43,800.0	0.0	0.0

	ხარჯები	2,230.8	5,116.1	43,800.0	43,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	215.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	70,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 16	საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	599.1	741.2	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	450.5	741.2	400.0	400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	148.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 17	ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	48.5	86.2	300.0	300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	48.5	86.2	300.0	300.0	0.0	0.0
24 19	ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობისათვის ანაკლიის ტერიტორიაზე (სამოქმედო გეგმის ფარგლებში) კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	60,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	60,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 20	საქართველოს ელექტროენერგეტიკის ბაზრის ახალი კონცეფციის შემუშავება (EBRD)	488.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	488.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	1,355,746.4	1,668,777.2	2,000,000.0	1,138,045.0	19,150.0	842,805.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	385.0	391.0	339.0	339.0	0.0	0.0
	ხარჯები	473,976.6	177,463.5	357,800.0	337,990.0	5,150.0	14,660.0
	შრომის ანაზღაურება	7,916.1	8,989.0	10,865.0	10,865.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	656,666.0	1,302,619.6	1,476,300.0	800,055.0	14,000.0	662,245.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	211,588.7	188,694.1	165,900.0	0.0	0.0	165,900.0
	ვალდებულებების კლება	13,515.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	5,228.7	6,458.0	8,400.0	8,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	169.0	165.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,181.7	6,434.7	8,330.0	8,330.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,119.2	3,617.7	4,885.0	4,885.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	47.0	23.2	70.0	70.0	0.0	0.0
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	873,826.2	1,204,329.6	1,302,050.0	752,450.0	8,050.0	541,550.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216.0	226.0	189.0	189.0	0.0	0.0
	ხარჯები	203,890.2	151,681.7	125,920.0	114,310.0	50.0	11,560.0

	შრომის ანაზღაურება	4,797.0	5,236.3	5,980.0	5,980.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	656,471.1	1,052,647.9	1,176,130.0	638,140.0	8,000.0	529,990.0
	ვალდებულებების კლება	13,465.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 02 01	საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა	6,625.8	7,382.2	8,200.0	8,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216.0	226.0	189.0	189.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,282.3	7,266.8	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,797.0	5,236.3	5,980.0	5,980.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	343.5	115.4	200.0	200.0	0.0	0.0
25 02 02	საავტომობილო გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა	405,979.2	468,916.1	588,200.0	501,700.0	0.0	86,500.0
	ხარჯები	105,668.8	121,392.7	101,300.0	95,200.0	0.0	6,100.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	286,845.4	347,523.4	486,900.0	406,500.0	0.0	80,400.0
	ვალდებულებების კლება	13,465.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 02 03	ჩქაროსნული ავტომობილების მშენებლობა	461,221.3	728,031.4	705,650.0	242,550.0	8,050.0	455,050.0
	ხარჯები	91,939.1	23,022.2	16,620.0	11,110.0	50.0	5,460.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	369,282.2	705,009.2	689,030.0	231,440.0	8,000.0	449,590.0
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	249,698.3	246,977.6	258,200.0	118,745.0	4,600.0	134,855.0
	ხარჯები	243,760.3	17,444.1	40,600.0	33,900.0	3,600.0	3,100.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	135.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	143.7	228,875.7	217,600.0	84,845.0	1,000.0	131,755.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	5,794.2	657.7	0.0	0.0	0.0	0.0
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	184,304.8	195,229.0	262,425.0	93,000.0	4,000.0	165,425.0
	ხარჯები	11,585.3	148.6	92,000.0	92,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	14,787.8	5,000.0	1,000.0	4,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	172,719.4	180,292.6	165,425.0	0.0	0.0	165,425.0
25 05	ძყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	42,606.0	9,861.0	19,425.0	17,450.0	1,500.0	475.0
	ხარჯები	9,531.0	1,754.4	18,950.0	17,450.0	1,500.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	362.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	33,075.0	7,743.7	475.0	0.0	0.0	475.0
25 06	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	82.4	5,922.0	66,500.0	66,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.1	5,922.0	66,500.0	66,500.0	0.0	0.0

	ვალდებულებების კლება	50.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 07	ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია	0.0	0.0	83,000.0	81,500.0	1,000.0	500.0
	ხარჯები	0.0	0.0	72,000.0	72,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	11,000.0	9,500.0	1,000.0	500.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	209,564.5	200,316.2	191,130.0	189,030.0	0.0	2,100.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5,752.0	5,212.0	5,098.0	5,098.0	0.0	0.0
	ხარჯები	156,205.6	171,751.6	163,740.0	161,640.0	0.0	2,100.0
	შრომის ანაზღაურება	75,094.8	74,223.6	78,147.0	78,147.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	26,227.6	28,564.6	27,390.0	27,390.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	27,131.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ექვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	43,242.7	28,686.2	18,490.0	18,490.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	213.0	201.0	198.0	198.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,580.1	26,748.4	18,420.0	18,420.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,856.4	4,026.2	4,800.0	4,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	930.4	1,937.8	70.0	70.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	26,732.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 02	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	135,655.2	143,045.6	146,745.0	146,745.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,587.0	4,175.0	4,070.0	4,070.0	0.0	0.0
	ხარჯები	114,258.9	119,053.5	121,745.0	121,745.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	60,411.8	60,405.1	62,335.0	62,335.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21,002.6	23,992.1	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	393.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 02 01	პენიტენციური სისტემის მართვა და ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფილი პირობების გაუმჯობესება	109,972.6	113,653.5	116,245.0	116,245.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,587.0	4,175.0	4,070.0	4,070.0	0.0	0.0
	ხარჯები	109,578.9	113,653.5	116,245.0	116,245.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	60,411.8	60,405.1	62,335.0	62,335.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	393.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 02 02	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,680.0	5,400.0	5,500.0	5,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,680.0	5,400.0	5,500.0	5,500.0	0.0	0.0

26 02 03	პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	21,002.6	23,992.1	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21,002.6	23,992.1	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	7,194.4	4,853.2	7,450.0	7,450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	385.0	385.0	385.0	385.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,190.1	4,477.9	6,280.0	6,280.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,554.7	3,557.4	4,246.0	4,246.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,004.3	375.3	1,170.0	1,170.0	0.0	0.0
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	2,818.9	2,635.8	2,795.0	2,795.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	73.0	79.0	76.0	76.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,813.1	2,631.1	2,780.0	2,780.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,083.4	1,084.2	1,215.0	1,215.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.7	4.7	15.0	15.0	0.0	0.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,509.8	2,909.5	2,435.0	2,435.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,502.3	2,427.5	2,135.0	2,135.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,238.2	1,105.0	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7.4	482.0	300.0	300.0	0.0	0.0
26 06	დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	7,397.4	6,830.0	6,685.0	6,685.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	400.0	329.0	326.0	326.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,265.6	6,691.4	6,550.0	6,550.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,751.4	4,045.7	4,251.0	4,251.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	126.5	138.6	135.0	135.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 07	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	3,866.3	4,303.6	4,430.0	4,430.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,569.9	3,938.6	3,730.0	3,730.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	296.5	365.0	700.0	700.0	0.0	0.0
26 08	შიწის ბაზრის განვითარება (WB)	1,732.3	2,700.0	2,100.0	0.0	0.0	2,100.0
	ხარჯები	974.0	2,412.5	2,100.0	0.0	0.0	2,100.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	758.3	287.5	0.0	0.0	0.0	0.0

26 09	ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება	649.5	319.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	51.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	199.0	319.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	199.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	450.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 10	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	3,935.9	3,646.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,290.4	2,665.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	645.5	981.5	0.0	0.0	0.0	0.0
26 11	სსიპ – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	562.1	385.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	562.1	385.5	0.0	0.0	0.0	0.0
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,548,393.4	3,688,462.4	3,978,400.0	3,978,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,469.0	2,876.0	2,667.0	2,667.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,460,267.8	3,573,553.2	3,930,965.0	3,930,965.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,469.3	35,469.2	33,210.0	33,210.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	86,815.1	114,909.1	47,435.0	47,435.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1,310.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	69,469.8	65,314.7	57,803.0	57,803.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,469.0	2,876.0	2,667.0	2,667.0	0.0	0.0
	ხარჯები	67,617.3	62,310.7	57,306.0	57,306.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,326.5	35,307.8	33,210.0	33,210.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,773.1	3,004.0	497.0	497.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	79.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	17,487.5	15,794.6	11,850.0	11,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	306.0	306.0	237.0	237.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,181.1	15,627.6	11,755.0	11,755.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,890.9	7,263.9	5,400.0	5,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	305.8	167.0	95.0	95.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

27 01 02	სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა	3,349.6	3,515.6	4,020.0	4,020.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	174.0	174.0	174.0	174.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,347.6	3,515.6	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,358.0	2,383.3	2,930.0	2,930.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.0	0.0	20.0	20.0	0.0	0.0
27 01 03	დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა	15,264.4	17,803.8	11,258.0	11,258.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	312.0	311.0	306.0	306.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,818.6	16,257.8	11,228.0	11,228.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,867.7	6,500.7	3,508.0	3,508.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	417.6	1,546.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	28.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 04	სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა	21,996.5	22,765.9	26,290.0	26,290.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,996.0	1,962.0	1,843.0	1,843.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,153.9	21,873.8	25,970.0	25,970.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	16,538.1	16,853.2	18,976.0	18,976.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	841.1	892.1	320.0	320.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანთა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების მართვა	6,986.9	2,038.8	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	574.0	37.0	37.0	37.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,817.9	1,801.1	1,088.0	1,088.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,408.1	748.8	806.0	806.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	164.5	237.8	12.0	12.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 06	საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა	2,426.6	2,812.4	2,600.0	2,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	97.0	76.0	62.0	62.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,375.2	2,651.3	2,585.0	2,585.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,122.4	1,415.8	1,440.0	1,440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.7	161.1	15.0	15.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	12.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 07	საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	1,958.3	583.5	685.0	685.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10.0	10.0	8.0	8.0	0.0	0.0

	ხარჯები	1,923.0	583.5	680.0	680.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	141.3	142.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.4	0.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	31.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,400,747.3	2,439,064.9	2,783,892.0	2,783,892.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,400,702.7	2,438,983.2	2,783,787.0	2,783,787.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	81.7	105.0	105.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	44.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 02 01	მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა	1,685,878.0	1,716,759.8	1,925,000.0	1,925,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,685,839.3	1,716,759.8	1,925,000.0	1,925,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	38.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 02 02	მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება	649,510.1	643,349.4	770,002.0	770,002.0	0.0	0.0
	ხარჯები	649,504.1	643,349.4	770,002.0	770,002.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	6.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 02 03	სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა	23,449.1	26,500.8	35,890.0	35,890.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,449.1	26,500.8	35,890.0	35,890.0	0.0	0.0
27 02 04	სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში	41,910.2	46,391.2	46,500.0	46,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	41,910.2	46,391.2	46,500.0	46,500.0	0.0	0.0
27 02 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების უზრუნველყოფა	0.0	6,063.8	6,500.0	6,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	5,982.1	6,395.0	6,395.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	81.7	105.0	105.0	0.0	0.0
27 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	964,119.5	1,031,573.0	1,044,565.0	1,044,565.0	0.0	0.0
	ხარჯები	952,365.8	1,029,223.5	1,044,332.0	1,044,332.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	142.8	161.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,568.6	2,349.6	233.0	233.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1,185.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 01	მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა	709,694.4	760,375.1	754,000.0	754,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	709,694.4	760,375.1	754,000.0	754,000.0	0.0	0.0
27 03 02	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	96,089.6	91,676.0	89,400.0	89,400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	85,106.4	89,961.8	89,300.0	89,300.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	142.8	161.3	0.0	0.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,053.8	1,714.2	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	929.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 02 01	დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი	1,425.2	1,289.8	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,425.2	1,289.8	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
27 03 02 02	იმუნიზაცია	17,926.8	21,802.8	22,400.0	22,400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,673.9	21,128.2	22,300.0	22,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	252.9	674.6	100.0	100.0	0.0	0.0
27 03 02 03	ეპიდზედაძხვედელოზა	1,551.7	1,671.4	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,551.7	1,671.4	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
27 03 02 04	უსაფრთხო სისხლი	1,553.4	1,469.5	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,553.4	1,469.5	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
27 03 02 05	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, გარემოსა და პროფესიულ დაავადებათა ჯანმრთელობის სფეროში არსებული ვალდებულებების ხელშეწყობა	184.1	226.5	260.0	260.0	0.0	0.0
	ხარჯები	184.1	226.5	260.0	260.0	0.0	0.0
27 03 02 06	ტუბერკულოზის მართვა	21,017.5	20,370.0	15,670.0	15,670.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,387.0	19,406.8	15,670.0	15,670.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	56.2	59.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,493.0	963.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	137.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 02 07	აივ ინფექციის/შიდსის მართვა	21,885.7	21,504.5	12,520.0	12,520.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,812.0	21,462.1	12,520.0	12,520.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	86.6	102.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,281.8	42.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	791.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 02 08	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	4,310.8	5,885.1	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,284.7	5,885.1	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	26.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 02 09	ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა	5,207.8	8,456.0	12,150.0	12,150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,207.8	8,456.0	12,150.0	12,150.0	0.0	0.0
27 03 02 10	ჯანმრთელობის ხელშეწყობა	198.0	1,181.9	2,100.0	2,100.0	0.0	0.0
	ხარჯები	198.0	1,181.9	2,100.0	2,100.0	0.0	0.0
27 03 02 11	C ჰეპატიტის მართვა	9,513.1	6,368.9	11,000.0	11,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,513.1	6,335.0	11,000.0	11,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	33.9	0.0	0.0	0.0	0.0

27 03 02 12	ინფექციური დაავადებების მართვა	11,315.6	1,449.6	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,315.6	1,449.6	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 03	მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში	157,939.8	179,351.0	200,365.0	200,365.0	0.0	0.0
	ხარჯები	157,347.1	178,715.7	200,232.0	200,232.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	341.4	635.3	133.0	133.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	251.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 03 01	ფსიქიკური ჯანმრთელობა	15,793.5	20,550.2	24,000.0	24,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,793.5	20,550.2	24,000.0	24,000.0	0.0	0.0
27 03 03 02	დიაბეტის მართვა	10,478.6	11,290.4	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,478.6	11,290.4	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
27 03 03 03	ბავშვთა ონკოპათოლოგიური მომსახურება	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
27 03 03 04	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია	35,128.7	33,811.4	36,340.0	36,340.0	0.0	0.0
	ხარჯები	35,128.7	33,811.4	36,340.0	36,340.0	0.0	0.0
27 03 03 05	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა	1,770.8	2,851.7	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,770.8	2,851.7	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
27 03 03 06	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა	5,996.6	8,534.2	9,800.0	9,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,996.6	8,534.2	9,800.0	9,800.0	0.0	0.0
27 03 03 07	სასწრაფო, გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება	34,415.1	39,777.4	44,725.0	44,725.0	0.0	0.0
	ხარჯები	33,823.2	39,142.1	44,592.0	44,592.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	341.4	635.3	133.0	133.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	250.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 03 08	სოფლის ექიმი	25,041.2	25,346.0	26,000.0	26,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	25,040.9	25,346.0	26,000.0	26,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 03 09	რეფერალური მომსახურება	23,800.8	26,874.3	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,800.3	26,874.3	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 03 10	თავდაცვის ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება	827.8	698.4	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	827.8	698.4	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0

27 03 03 11	ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა	2,686.7	7,616.9	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,686.7	7,616.9	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
27 03 04	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება	126.5	170.9	800.0	800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	122.1	170.9	800.0	800.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 03 05	ტუბერკულოზთან ბრძოლის რეგიონალური პროგრამა - II ფაზა (KfW)	269.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	95.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	173.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	20,639.7	23,300.9	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,627.6	9,016.4	6,100.0	6,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9,012.1	14,284.5	13,900.0	13,900.0	0.0	0.0
27 05	შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	2,455.6	3,287.1	4,290.0	4,290.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,449.9	3,228.2	4,290.0	4,290.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.7	58.9	0.0	0.0	0.0	0.0
27 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	90,961.5	125,921.7	67,850.0	67,850.0	0.0	0.0
	ხარჯები	25,504.5	30,791.2	35,150.0	35,150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	65,455.7	95,130.5	32,700.0	32,700.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 06 01	სარეინტეგრაციო დახმარება საქართველოში დაბრუნებული მიგრანტებისათვის	589.9	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	589.9	650.0	650.0	650.0	0.0	0.0
27 06 02	ეკომიგრანტთა მიგრაციის მართვა	3,101.7	4,063.1	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,101.7	4,063.1	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
27 06 03	განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	87,269.8	121,208.6	62,700.0	62,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,812.8	26,078.1	30,000.0	30,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	65,455.7	95,130.5	32,700.0	32,700.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	119,367.0	143,707.1	143,500.0	143,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	835.0	835.0	784.0	784.0	0.0	0.0
	ხარჯები	118,130.8	125,242.7	141,490.0	141,490.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,393.1	9,308.1	9,915.0	9,915.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,181.3	18,464.4	2,010.0	2,010.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	119,050.4	143,140.5	142,955.0	142,955.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	830.0	830.0	779.0	779.0	0.0	0.0
	ხარჯები	117,829.7	124,699.6	140,950.0	140,950.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,294.2	9,234.0	9,795.0	9,795.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,165.9	18,440.9	2,005.0	2,005.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01 01	საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	112,897.8	135,357.4	134,085.0	134,085.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	810.0	810.0	759.0	759.0	0.0	0.0
	ხარჯები	111,677.7	117,131.0	133,085.0	133,085.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,929.0	8,910.1	9,400.0	9,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,165.4	18,226.3	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01 02	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა	5,255.8	5,925.0	5,690.0	5,690.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,255.8	5,925.0	5,690.0	5,690.0	0.0	0.0
28 01 03	საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება	117.7	125.0	125.0	125.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2.0	2.0	2.0	2.0	0.0	0.0
	ხარჯები	117.7	125.0	125.0	125.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	51.0	48.5	60.0	60.0	0.0	0.0
28 01 04	დიასპორული პოლიტიკა	0.0	748.4	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	535.4	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	213.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
28 01 05	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის თაობაზე საზოგადოების ინფორმირება	779.0	984.8	855.0	855.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	18.0	18.0	18.0	18.0	0.0	0.0
	ხარჯები	778.5	983.2	850.0	850.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	314.2	275.4	335.0	335.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.5	1.6	5.0	5.0	0.0	0.0
28 02	მონხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	316.6	566.6	545.0	545.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0

	ხარჯები	301.1	543.1	540.0	540.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	99.0	74.1	120.0	120.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.4	23.5	5.0	5.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	770,019.6	814,737.7	835,000.0	820,000.0	0.0	15,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	42,251.0	41,992.0	41,896.0	41,896.0	0.0	0.0
	ხარჯები	708,506.8	662,945.7	631,523.0	631,523.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	367,530.1	365,940.4	376,394.0	376,394.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	49,205.2	131,679.1	203,477.0	188,477.0	0.0	15,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,663.5	20,112.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	644.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 01	თავდაცვის მართვა	452,186.9	307,468.8	314,250.0	314,250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37,850.0	37,893.0	37,893.0	37,893.0	0.0	0.0
	ხარჯები	446,636.2	307,425.4	314,220.0	314,220.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	312,812.1	283,056.7	296,300.0	296,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,921.9	43.4	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	628.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 02	პროფესიული სამხედრო განათლება	38,561.3	43,541.3	46,860.0	46,860.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,849.0	1,668.0	1,670.0	1,670.0	0.0	0.0
	ხარჯები	37,751.3	42,548.9	46,183.0	46,183.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	32,222.8	35,833.4	39,208.0	39,208.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	794.8	992.4	677.0	677.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	15.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	51,919.9	52,555.2	55,450.0	55,450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	547.0	544.0	446.0	446.0	0.0	0.0
	ხარჯები	51,533.6	52,063.2	52,590.0	52,590.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,143.9	3,506.6	4,545.0	4,545.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	386.3	492.0	2,860.0	2,860.0	0.0	0.0
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	8,431.8	14,143.0	9,500.0	9,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	49.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,209.6	4,093.4	4,404.0	4,404.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	548.4	535.5	890.0	890.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,222.2	10,049.6	5,096.0	5,096.0	0.0	0.0

29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	38,593.3	20,168.3	26,500.0	26,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,043.4	1,222.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36,549.9	18,946.3	25,700.0	25,700.0	0.0	0.0
29 06	საერთაშორისო სამშენებლო მისიები	38,422.5	38,207.3	42,750.0	42,750.0	0.0	0.0
	ხარჯები	38,422.5	38,207.3	41,195.0	41,195.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	663.7	310.8	765.0	765.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,555.0	1,555.0	0.0	0.0
29 07	სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	40,541.5	50,353.3	33,530.0	33,530.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,956.0	1,856.0	1,856.0	1,856.0	0.0	0.0
	ხარჯები	27,654.8	27,556.5	27,590.0	27,590.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,018.0	16,614.7	8,016.0	8,016.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,223.2	2,683.9	5,940.0	5,940.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,663.5	20,112.9	0.0	0.0	0.0	0.0
29 08	თავდაცვის შესაძლებლობების შენარჩუნება/განვითარება	0.0	124,550.4	141,200.0	141,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	26,968.6	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	97,581.9	141,200.0	141,200.0	0.0	0.0
29 09	ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	2,282.9	140,868.9	149,960.0	149,960.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,176.0	139,979.3	144,541.0	144,541.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	121.3	26,082.7	26,670.0	26,670.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	106.9	889.6	5,419.0	5,419.0	0.0	0.0
29 10	საქართველოს თავდაცვის ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	99,079.5	22,881.1	15,000.0	0.0	0.0	15,000.0
	ხარჯები	99,079.5	22,881.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	15,000.0	0.0	0.0	15,000.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	611,528.8	690,530.2	766,600.0	766,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30,013.0	29,871.0	29,418.0	29,418.0	0.0	0.0
	ხარჯები	582,470.8	601,683.2	658,264.0	658,264.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	399,012.4	416,982.7	467,825.0	467,825.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	28,707.2	88,847.0	108,336.0	108,336.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	350.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	437,710.7	489,722.6	553,040.0	553,040.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19,855.0	19,855.0	19,854.0	19,854.0	0.0	0.0
	ხარჯები	424,031.9	442,402.8	483,060.0	483,060.0	0.0	0.0

	შრომის ანაზღაურება	286,866.2	307,967.0	342,000.0	342,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	13,389.3	47,319.8	69,980.0	69,980.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	289.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 02	სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	87,033.3	93,748.9	94,900.0	94,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,657.0	3,657.0	3,657.0	3,657.0	0.0	0.0
	ხარჯები	75,739.6	77,841.8	86,900.0	86,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	54,209.0	53,699.3	64,000.0	64,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	11,293.6	15,907.1	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
30 03	ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	9,481.2	9,614.5	10,160.0	10,160.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,293.0	1,178.0	1,178.0	1,178.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,425.2	9,572.4	10,110.0	10,110.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,403.8	7,983.1	8,195.0	8,195.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36.0	42.1	50.0	50.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 04	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	6,754.4	6,429.5	6,800.0	6,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150.0	124.0	121.0	121.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,292.5	5,485.7	6,500.0	6,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,739.6	2,497.5	2,800.0	2,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	425.6	943.8	300.0	300.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	36.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 05	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	5,168.5	4,827.8	4,100.0	4,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	35.0	35.0	35.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,164.5	4,379.1	4,100.0	4,100.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	630.0	585.4	630.0	630.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.0	448.7	0.0	0.0	0.0	0.0
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	65,380.7	86,186.9	97,600.0	97,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5,022.0	5,022.0	4,573.0	4,573.0	0.0	0.0

	ხარჯები	61,817.1	62,001.3	67,594.0	67,594.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	46,163.8	44,250.6	50,200.0	50,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,558.7	24,185.6	30,006.0	30,006.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	368,068.7	263,009.2	340,100.0	312,215.0	10,155.0	17,730.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,262.0	3,568.0	3,467.0	3,467.0	0.0	0.0
	ხარჯები	224,630.8	213,553.7	322,094.0	298,929.0	5,635.0	17,530.0
	შრომის ანაზღაურება	40,659.5	42,580.8	42,842.0	42,222.0	620.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14,867.1	16,589.5	18,006.0	13,286.0	4,520.0	200.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	128,552.3	32,865.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	18.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	16,930.6	14,891.3	16,072.0	16,072.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	571.0	521.0	454.0	454.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,831.7	14,524.0	15,567.0	15,567.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	10,514.7	8,969.9	9,612.0	9,612.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,098.8	367.3	505.0	505.0	0.0	0.0
31 01 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	11,839.9	9,343.5	10,172.0	10,172.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	327.0	292.0	225.0	225.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,745.9	9,056.2	9,907.0	9,907.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,075.2	5,644.4	6,282.0	6,282.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,094.1	287.3	265.0	265.0	0.0	0.0
31 01 02	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში	3,945.5	3,870.8	3,900.0	3,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	244.0	229.0	229.0	229.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,945.5	3,870.8	3,860.0	3,860.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,439.5	3,325.5	3,330.0	3,330.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	40.0	40.0	0.0	0.0
31 01 03	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	1,078.1	1,448.9	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,078.1	1,448.9	1,400.0	1,400.0	0.0	0.0
31 01 04	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების დაცვის ღონისძიებები	0.0	99.0	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	99.0	400.0	400.0	0.0	0.0
31 01 05	ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის ღონისძიებები	0.0	80.0	200.0	200.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	80.0	200.0	200.0	0.0	0.0
31 01 06	გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები	67.0	49.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	62.3	49.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა	56,752.0	39,764.2	67,586.0	67,586.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	657.0	657.0	650.0	650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	53,985.0	36,614.0	67,246.0	67,246.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,147.9	8,583.5	8,063.0	8,063.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,767.0	3,150.2	340.0	340.0	0.0	0.0
31 03	მეცნაზობა-მეღვინეობის განვითარება	24,357.6	9,168.1	13,830.0	13,830.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	50.0	50.0	50.0	50.0	0.0	0.0
	ხარჯები	24,185.1	9,051.1	13,730.0	13,730.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	844.3	845.0	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	160.8	116.9	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	11.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	5,038.0	6,041.8	5,492.0	5,492.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	121.0	121.0	119.0	119.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,432.7	4,558.9	4,595.0	4,595.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,818.5	1,779.4	1,785.0	1,785.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	605.3	952.9	897.0	897.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	530.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05	ერთიანი აგროპროექტი	115,613.7	101,688.7	104,190.0	104,190.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	145.0	145.0	139.0	139.0	0.0	0.0
	ხარჯები	73,696.7	85,488.7	104,160.0	104,160.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,517.2	3,730.3	3,930.0	3,930.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	41,917.0	16,200.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 01	სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა	23,536.4	20,415.5	5,090.0	5,090.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	145.0	0.0	139.0	139.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,536.4	4,215.5	5,060.0	5,060.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,517.2	3,730.3	3,930.0	3,930.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	30.0	30.0	0.0	0.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	20,000.0	16,200.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 05 02	შეღავათიანი აგროკრედიტები	48,480.2	60,160.0	56,800.0	56,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	48,480.2	60,160.0	56,800.0	56,800.0	0.0	0.0
31 05 03	აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები	7,108.1	4,787.5	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,108.1	4,787.5	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
31 05 04	დანერგე მომავალი	10,960.6	9,562.8	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,960.6	9,562.8	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
31 05 05	ქართული ჩაი	661.0	795.3	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	661.0	795.3	500.0	500.0	0.0	0.0
31 05 06	სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების თანადაფინანსება	2,950.2	5,967.6	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,950.2	5,967.6	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
31 05 07	ფერმათა/ფერმერთა რეგისტრაციის პროექტი	0.0	0.0	300.0	300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	300.0	300.0	0.0	0.0
31 05 08	იმერეთის აგროზონა	0.0	0.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
31 05 09	მოსავლის აძლები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტი	0.0	0.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
31 05 10	ტექნიკური დახმარების და მარკეტინგის პროექტი	0.0	0.0	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
31 05 11	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვა	21,917.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	21,917.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 06	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები	8,948.6	11,111.5	6,484.0	6,484.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28.0	30.0	29.0	29.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,910.4	6,378.7	6,424.0	6,424.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	504.6	548.1	544.0	544.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.3	4,732.8	60.0	60.0	0.0	0.0
31 07	სამელოორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა	106,518.0	45,962.7	77,900.0	54,660.0	5,510.0	17,730.0
	ხარჯები	19,882.7	27,699.0	76,550.0	54,500.0	4,520.0	17,530.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	2,127.8	1,350.0	160.0	990.0	200.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	86,635.3	16,135.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	სამელოორაციო სისტემების						

31 07 01	რეაბილიტაცია და ტექნიკის შეძენა	66,700.0	0.0	36,000.0	36,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	36,000.0	36,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	66,700.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 07 02	სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია	13,000.0	14,500.0	17,000.0	17,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,000.0	14,500.0	17,000.0	17,000.0	0.0	0.0
31 07 03	ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB)	17,639.8	13,887.9	11,000.0	0.0	0.0	11,000.0
	ხარჯები	1,438.6	1,633.4	10,800.0	0.0	0.0	10,800.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	354.0	200.0	0.0	0.0	200.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	16,201.2	11,900.5	0.0	0.0	0.0	0.0
31 07 04	სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	8,752.8	17,038.9	13,250.0	1,250.0	5,270.0	6,730.0
	ხარჯები	5,444.1	11,565.6	12,100.0	1,090.0	4,280.0	6,730.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,773.8	1,150.0	160.0	990.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	3,308.7	3,699.5	0.0	0.0	0.0	0.0
31 07 05	ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია (ORIO)	425.3	535.9	650.0	410.0	240.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	650.0	410.0	240.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	425.3	535.9	0.0	0.0	0.0	0.0
31 08	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	10,050.1	11,136.6	19,020.0	19,020.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	391.0	411.0	870.0	870.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,962.8	10,002.4	14,815.0	14,815.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,857.9	6,288.0	9,652.0	9,652.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,087.3	1,134.2	4,205.0	4,205.0	0.0	0.0
31 09	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	11,710.1	8,504.1	11,520.0	6,875.0	4,645.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	470.0	574.0	573.0	573.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,562.4	5,827.4	5,645.0	4,530.0	1,115.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,717.4	3,351.6	3,955.0	3,335.0	620.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,147.7	2,676.7	5,875.0	2,345.0	3,530.0	0.0
31 10	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	8,452.2	10,195.1	10,395.0	10,395.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	776.0	972.0	502.0	502.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,250.3	9,717.9	6,345.0	6,345.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,564.0	6,899.8	2,362.0	2,362.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,195.1	477.2	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0

	ვალდებულებების კლება	6.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
31 11	ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	531.0	815.7	620.0	620.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12.0	12.0	12.0	12.0	0.0	0.0
	ხარჯები	355.7	648.1	620.0	620.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	163.9	170.6	150.0	150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	175.3	167.6	0.0	0.0	0.0	0.0
31 12	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	1,928.3	2,090.2	4,641.0	4,641.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	17.0	17.0	41.0	41.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,408.1	1,419.1	4,561.0	4,561.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	329.0	321.1	1,151.0	1,151.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	520.3	671.2	80.0	80.0	0.0	0.0
31 13	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	904.3	1,014.4	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	24.0	24.0	28.0	28.0	0.0	0.0
	ხარჯები	867.5	999.8	986.0	986.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	518.5	541.4	638.0	638.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36.7	14.5	14.0	14.0	0.0	0.0
31 14	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	334.2	624.8	1,350.0	1,350.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	34.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	299.6	624.8	850.0	850.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	161.5	552.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	34.5	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	1,397,210.7	1,511,780.3	1,639,500.0	1,575,600.0	63,900.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	9,982.0	8,474.0	8,263.0	8,263.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,292,676.0	1,345,901.1	1,457,301.0	1,433,826.0	23,475.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	80,825.7	79,465.9	81,440.0	81,440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	62,092.7	149,404.0	182,199.0	141,774.0	40,425.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	39,993.2	16,475.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2,448.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 01	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შექმნა და პროგრამების მართვა	55,727.1	37,749.5	35,159.0	35,159.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	972.0	852.0	785.0	785.0	0.0	0.0

	ხარჯები	54,962.4	34,846.3	32,319.0	32,319.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	15,040.9	13,621.3	15,432.0	15,432.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	742.2	2,903.2	2,840.0	2,840.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	22.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02	სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	660,908.9	702,334.6	845,460.0	845,460.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	259.0	125.0	111.0	111.0	0.0	0.0
	ხარჯები	660,647.7	699,252.8	827,971.0	827,971.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,457.1	2,007.7	2,182.0	2,182.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	261.2	3,081.8	17,489.0	17,489.0	0.0	0.0
32 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება	575,659.9	596,139.4	712,230.0	712,230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	575,659.9	596,139.4	712,230.0	712,230.0	0.0	0.0
32 02 02	მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა	12,490.9	12,619.0	11,755.0	11,755.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35.0	35.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,427.0	12,507.4	11,730.0	11,730.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	638.9	618.9	650.0	650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.9	111.7	25.0	25.0	0.0	0.0
32 02 03	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	12,518.6	12,550.4	17,755.0	17,755.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	224.0	90.0	86.0	86.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,321.3	12,538.1	17,645.0	17,645.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,818.3	1,388.8	1,532.0	1,532.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	197.3	12.3	110.0	110.0	0.0	0.0
32 02 03 01	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფის პროგრამის ადმინისტრირება	12,518.6	12,550.4	2,496.0	2,496.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	224.0	90.0	86.0	86.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,321.3	12,538.1	2,386.0	2,386.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,818.3	1,388.8	1,532.0	1,532.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	197.3	12.3	110.0	110.0	0.0	0.0
32 02 03 02	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	0.0	0.0	15,259.0	15,259.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	15,259.0	15,259.0	0.0	0.0
32 02 04	წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება	633.1	562.3	730.0	730.0	0.0	0.0
	ხარჯები	633.1	562.3	730.0	730.0	0.0	0.0
32 02 05	განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა	204.3	235.6	240.0	240.0	0.0	0.0

	ხარჯები	204.3	235.6	240.0	240.0	0.0	0.0
32 02 06	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა	9,308.1	23,558.9	19,000.0	19,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,308.1	23,558.9	19,000.0	19,000.0	0.0	0.0
32 02 07	დავისვენოთ და ვისწავლოთ ერთად	2,462.7	1,318.2	1,650.0	1,650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,462.7	1,318.2	1,650.0	1,650.0	0.0	0.0
32 02 08	ოკუპირებული რეგიონების მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	3,134.8	3,147.5	4,140.0	4,140.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,134.8	3,147.5	4,140.0	4,140.0	0.0	0.0
32 02 09	ზრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	173.7	169.2	210.0	210.0	0.0	0.0
	ხარჯები	173.7	169.2	210.0	210.0	0.0	0.0
32 02 10	ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარება და დანერგვის ხელშეწყობა	414.4	440.3	435.0	435.0	0.0	0.0
	ხარჯები	414.4	440.3	435.0	435.0	0.0	0.0
32 02 11	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	17,009.4	22,343.8	22,500.0	22,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,009.4	22,343.8	22,500.0	22,500.0	0.0	0.0
32 02 12	პროგრამა „ჩემი პირველი კომპიუტერი“	24,005.3	24,361.9	27,920.0	27,920.0	0.0	0.0
	ხარჯები	24,005.3	24,361.9	27,920.0	27,920.0	0.0	0.0
32 02 13	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	2,853.0	1,797.2	1,580.0	1,580.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,853.0	1,797.2	1,580.0	1,580.0	0.0	0.0
32 02 14	ზოგადი განათლების რეფორმის ხელშეწყობა	0.0	0.7	25,315.0	25,315.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.7	7,961.0	7,961.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	17,354.0	17,354.0	0.0	0.0
32 02 15	ელექტრონული სწავლება (eLearning)	0.0	1,324.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	90.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,234.8	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 16	საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა	40.6	1,765.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	40.6	42.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,723.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 03	პროფესიული განათლება	31,574.8	32,179.0	48,690.0	48,690.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	127.0	113.0	11.0	11.0	0.0	0.0

	ხარჯები	30,701.7	30,969.5	47,570.0	47,570.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	882.8	820.6	270.0	270.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	872.9	1,209.5	1,120.0	1,120.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 03 01	პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა	28,927.8	29,389.9	46,300.0	46,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	108.0	102.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	28,138.9	28,265.1	45,200.0	45,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	613.4	550.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	788.7	1,124.8	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 03 02	მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	192.8	124.5	185.0	185.0	0.0	0.0
	ხარჯები	192.8	124.5	185.0	185.0	0.0	0.0
32 03 03	ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება	2,454.2	2,664.6	2,205.0	2,205.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19.0	11.0	11.0	11.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,370.0	2,580.0	2,185.0	2,185.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	269.4	270.0	270.0	270.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	84.2	84.7	20.0	20.0	0.0	0.0
32 04	უმაღლესი განათლება	135,865.4	170,481.7	168,960.0	168,960.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,492.0	1,320.0	1,314.0	1,314.0	0.0	0.0
	ხარჯები	131,066.3	165,121.5	167,459.0	167,459.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	12,742.6	12,778.7	13,006.0	13,006.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,746.7	5,360.1	1,501.0	1,501.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	52.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 01	გამოცდების ორგანიზება	11,628.0	11,499.3	11,935.0	11,935.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168.0	143.0	143.0	143.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,457.4	11,342.6	11,745.0	11,745.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,157.8	3,057.4	3,200.0	3,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	170.6	156.6	190.0	190.0	0.0	0.0
32 04 02	სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება	93,068.6	124,634.9	135,185.0	135,185.0	0.0	0.0
	ხარჯები	93,068.6	124,606.2	135,185.0	135,185.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	28.7	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 03	უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	151.3	153.2	170.0	170.0	0.0	0.0

	ხარჯები	151.3	153.2	170.0	170.0	0.0	0.0
32 04 04	საზღვარგარეთ განათლების მიღების ხელშეწყობა	6,771.4	7,675.2	6,910.0	6,910.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12.0	12.0	11.0	11.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,732.9	7,665.8	6,900.0	6,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	298.6	320.5	381.0	381.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.6	9.4	10.0	10.0	0.0	0.0
32 04 05	ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის მიერ უმაღლესი განათლების მიღების ხელშეწყობა	0.0	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0
32 04 06	უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	24,246.1	26,519.1	14,560.0	14,560.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,312.0	1,165.0	1,160.0	1,160.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,656.1	21,353.8	13,259.0	13,259.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,286.2	9,400.9	9,425.0	9,425.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,537.5	5,165.4	1,301.0	1,301.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	52.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 05	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	61,421.6	63,800.1	65,470.0	65,470.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	458.0	453.0	444.0	444.0	0.0	0.0
	ხარჯები	58,031.0	60,632.9	65,333.0	65,333.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,463.2	4,430.5	4,415.0	4,415.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,053.3	3,167.2	137.0	137.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	337.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 05 01	სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	33,669.9	31,787.6	33,180.0	33,180.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40.0	40.0	35.0	35.0	0.0	0.0
	ხარჯები	32,910.2	30,902.5	33,160.0	33,160.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	716.1	714.6	753.0	753.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	759.7	885.1	20.0	20.0	0.0	0.0
32 05 02	სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები	4,883.7	4,433.6	4,190.0	4,190.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	382.0	377.0	373.0	373.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,322.4	4,342.7	4,114.0	4,114.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,842.1	2,816.2	2,757.0	2,757.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	223.9	90.8	76.0	76.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	337.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

32 05 03	საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ხელშეწყობა	1,118.0	1,097.4	1,050.0	1,050.0	0.0	0.0
	ძოძუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	36.0	36.0	36.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,055.0	1,028.1	1,009.0	1,009.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	905.0	899.6	905.0	905.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.0	69.3	41.0	41.0	0.0	0.0
32 05 04	სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	21,318.8	22,661.1	26,650.0	26,650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,312.1	20,545.4	26,650.0	26,650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,006.7	2,115.6	0.0	0.0	0.0	0.0
32 05 05	მეცნიერების პოპულარიზაცია	431.3	3,820.4	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	431.3	3,814.2	400.0	400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	6.3	0.0	0.0	0.0	0.0
32 06	ინკლუზიური განათლება	4,785.4	4,827.4	17,710.0	17,710.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,733.8	4,738.3	17,515.0	17,515.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	51.6	89.1	195.0	195.0	0.0	0.0
32 07	ინფრასტრუქტურის განვითარება	133,001.5	85,942.9	135,500.0	135,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	51,954.1	39,404.2	33,045.0	33,045.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	45,942.5	46,238.7	102,455.0	102,455.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	35,104.9	300.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 01	ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	67,509.6	54,711.9	80,000.0	80,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,944.4	18,655.8	14,500.0	14,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	35,565.3	36,056.1	65,500.0	65,500.0	0.0	0.0
32 07 02	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	8,231.8	13,395.2	18,000.0	18,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,851.4	9,088.4	2,185.0	2,185.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,380.4	4,306.7	15,815.0	15,815.0	0.0	0.0
32 07 03	სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება	946.2	703.9	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	407.2	201.0	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	539.0	502.8	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
32 07 04	უმდალესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	13,999.3	4,256.3	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,999.3	4,256.3	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
32 07 05	საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება	245.3	2,064.9	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0

	ხარჯები	245.3	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	2,056.8	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
32 07 06	კულტურაში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა	0.0	6,246.6	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	6,246.6	10.0	10.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	15,990.0	15,990.0	0.0	0.0
32 07 07	სპორტში ინვესტიციებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერა	42,069.3	4,564.2	11,300.0	11,300.0	0.0	0.0
	ხარჯები	506.5	948.0	11,150.0	11,150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,457.9	3,316.2	150.0	150.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	35,104.9	300.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 08	ანაღაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	3,903.2	5,443.5	7,400.0	7,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63.0	50.0	48.0	48.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,885.1	5,419.4	7,390.0	7,390.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	735.9	747.8	770.0	770.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	18.1	24.2	10.0	10.0	0.0	0.0
32 09	სახელოვნობა და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	6,413.3	6,267.2	6,670.0	6,670.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	867.0	817.0	802.0	802.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,396.9	6,224.0	6,629.0	6,629.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,407.0	4,397.5	4,416.0	4,416.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	16.4	43.2	41.0	41.0	0.0	0.0
32 10	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	66,555.7	79,257.7	68,702.0	68,702.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,065.0	3,368.0	3,372.0	3,372.0	0.0	0.0
	ხარჯები	61,456.4	70,536.7	61,648.0	61,648.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	31,122.0	31,657.9	31,839.0	31,839.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,063.8	8,721.0	7,054.0	7,054.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	35.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 11	კულტურული ძემკვიდრების დაცვა და საბუფეუმო სისტემის სრულყოფა	18,998.6	27,347.7	21,064.0	21,064.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,674.0	1,371.0	1,371.0	1,371.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,740.8	16,899.8	14,907.0	14,907.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,793.9	8,850.5	8,932.0	8,932.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,257.0	10,447.9	6,157.0	6,157.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

32 12	მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	104,709.8	151,877.2	116,200.0	116,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ხარჯები	102,709.8	151,876.0	116,200.0	116,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	180.0	153.3	178.0	178.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 13	კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები	7,558.7	12,888.7	32,170.0	32,170.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,558.7	12,888.7	32,170.0	32,170.0	0.0	0.0
32 14	ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს – მეორე პროექტი	100,898.3	111,357.9	70,345.0	6,445.0	63,900.0	0.0
	ხარჯები	100,831.2	47,090.8	27,145.0	3,670.0	23,475.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	67.1	64,267.1	43,200.0	2,775.0	40,425.0	0.0
32 15	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტრუქტურაში ჰიდროტექნიკური კვლევების ლაბორატორიის ჩამოყალიბების პროექტი (Unicredit Bank)	4,888.3	20,025.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3,850.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	4,888.3	16,175.2	0.0	0.0	0.0	0.0
33 00	საქართველოს პროკურატურა	35,633.0	36,581.2	37,270.0	37,270.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	860.0	860.0	860.0	860.0	0.0	0.0
	ხარჯები	33,890.9	34,561.8	34,300.0	34,300.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,875.7	24,975.4	25,310.0	25,310.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,742.1	2,019.4	2,970.0	2,970.0	0.0	0.0
34 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	13,484.4	13,491.2	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,484.4	13,491.2	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
35 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	1,411.8	1,483.2	1,600.0	1,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31.0	36.0	36.0	36.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,360.2	1,451.1	1,588.0	1,588.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	590.6	839.6	1,132.0	1,132.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.5	32.1	12.0	12.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 00	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	4,882.2	5,347.7	6,400.0	6,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	240.0	211.0	211.0	211.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,669.9	5,315.0	6,345.0	6,345.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,571.4	3,552.3	4,430.0	4,430.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	212.3	32.8	55.0	55.0	0.0	0.0
37 00	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	6,422.0	5,657.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	112.0	106.0	143.0	143.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,999.9	4,941.8	7,310.0	7,310.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,887.0	1,763.2	2,430.0	2,430.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,422.1	715.5	690.0	690.0	0.0	0.0
38 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	1,807.9	1,623.5	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,222.5	1,606.8	1,835.0	1,835.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	973.1	1,168.0	1,420.0	1,420.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	581.0	16.6	315.0	315.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 00	ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	254.6	237.0	260.0	260.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7.0	7.0	7.0	7.0	0.0	0.0
	ხარჯები	254.6	230.1	260.0	260.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	164.4	179.9	186.0	186.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	6.9	0.0	0.0	0.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	55,273.8	59,773.5	58,300.0	58,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,634.0	3,634.0	3,634.0	3,634.0	0.0	0.0
	ხარჯები	51,459.8	52,072.3	54,900.0	54,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,423.7	37,659.2	39,885.0	39,885.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,814.0	7,701.2	3,400.0	3,400.0	0.0	0.0
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	47,454.2	48,956.7	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,550.0	3,550.0	3,550.0	3,550.0	0.0	0.0
	ხარჯები	44,057.2	44,527.1	47,000.0	47,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	36,271.2	36,499.6	38,500.0	38,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,397.0	4,429.6	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	7,819.6	10,705.6	8,300.0	8,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	84.0	84.0	84.0	84.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,402.6	7,524.0	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,152.5	1,159.6	1,385.0	1,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	417.0	3,181.6	400.0	400.0	0.0	0.0
40 03	სსიპ – სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის	0.0	111.2	0.0	0.0	0.0	0.0

	სააგენტო						
	ხარჯები	0.0	21.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	90.0	0.0	0.0	0.0	0.0
41 00	საქართველოს სანაღბო დამცველის აპარატი	6,423.7	7,375.6	6,400.0	6,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	123.0	123.0	123.0	123.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,317.3	7,060.9	6,290.0	6,290.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,965.1	2,987.2	3,390.0	3,390.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	103.8	314.7	110.0	110.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	46,572.8	53,124.6	58,200.0	58,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	184.0	184.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	40,416.3	47,862.3	58,200.0	58,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,973.3	1,981.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,156.3	5,262.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	1,816.0	1,861.5	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,809.8	1,861.0	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,310.6	1,249.6	1,450.0	1,450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.3	0.6	50.0	50.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2,454.9	2,431.6	2,460.0	2,460.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	90.0	90.0	85.0	85.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,415.0	2,401.9	2,415.0	2,415.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,252.0	1,325.0	1,360.0	1,360.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	39.9	29.8	45.0	45.0	0.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	24,997.9	25,535.4	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,092.6	23,154.4	24,038.0	24,038.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,825.4	2,299.1	883.0	883.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	80.0	82.0	79.0	79.0	0.0	0.0
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	14,681.0	15,273.5	14,738.0	14,738.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,158.6	14,177.4	14,308.0	14,308.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	522.4	1,096.1	430.0	430.0	0.0	0.0
45 02	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	645.0	645.0	645.0	645.0	0.0	0.0
	ხარჯები	545.0	545.0	645.0	645.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
45 03	ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,768.0	1,767.9	1,768.0	1,768.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,440.0	1,520.0	1,520.0	1,520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	328.0	248.0	248.0	248.0	0.0	0.0
45 04	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს ჯავახეთის ეპარქიის წმიდა ნინოს ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატი	959.0	959.0	685.0	685.0	0.0	0.0
	ხარჯები	580.0	580.0	615.0	615.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	379.0	379.0	70.0	70.0	0.0	0.0
45 05	ა(ა)იპ – ბათუმის წმიდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	261.0	261.0	261.0	261.0	0.0	0.0
	ხარჯები	251.0	251.0	251.0	251.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
45 06	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	437.0	447.0	870.0	870.0	0.0	0.0
	ხარჯები	430.0	440.0	870.0	870.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7.0	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0
45 07	ა(ა)იპ – წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	230.0	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0
45 08	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	2,000.0	1,945.0	1,945.0	1,945.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,000.0	1,945.0	1,945.0	1,945.0	0.0	0.0
45 09	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,964.0	1,954.0	1,805.0	1,805.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,615.0	1,605.0	1,775.0	1,775.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	349.0	349.0	30.0	30.0	0.0	0.0
45 10	ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრისათვის	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0

	გადასაცემი გრანტი						
	ხარჯები	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	290.0	308.0	326.0	326.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	130.0	110.0	95.0	95.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	80.0	82.0	79.0	79.0	0.0	0.0
45 13	ა(ა)იპ – ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
	ხარჯები	653.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	2,500.0	4,199.7	8,700.0	8,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,500.0	2,700.0	3,700.0	3,700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,499.7	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	7,772.0	9,328.7	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221.0	221.0	214.0	214.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,750.4	9,263.0	9,950.0	9,950.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,299.6	3,816.4	4,400.0	4,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21.6	65.6	50.0	50.0	0.0	0.0
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,298.9	4,836.0	5,500.0	5,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221.0	221.0	214.0	214.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,277.3	4,797.6	5,450.0	5,450.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,299.6	3,816.4	4,400.0	4,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	21.6	38.3	50.0	50.0	0.0	0.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	3,331.4	4,492.7	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,331.4	4,465.4	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	27.3	0.0	0.0	0.0	0.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	141.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	141.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	3,802.3	3,796.4	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168.0	167.0	167.0	167.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,764.9	3,796.4	3,955.0	3,955.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,101.8	1,577.1	1,640.0	1,640.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	37.4	0.0	95.0	95.0	0.0	0.0
49 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	996.2	1,356.8	1,180.0	1,180.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	51.0	51.0	0.0	0.0
	ხარჯები	990.6	1,334.6	1,170.0	1,170.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	669.2	769.5	770.0	770.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.6	22.2	10.0	10.0	0.0	0.0
50 00	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,222.6	5,180.1	5,330.0	5,330.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22.0	22.0	22.0	22.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,219.8	5,165.7	5,320.0	5,320.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	529.4	426.3	588.0	588.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.8	14.4	10.0	10.0	0.0	0.0
51 00	სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	1,838.1	1,880.4	4,400.0	4,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	116.0	116.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,621.9	1,700.4	3,735.0	3,735.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,278.9	1,364.5	2,050.0	2,050.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	216.2	180.0	665.0	665.0	0.0	0.0
52 00	სსიპ – სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	3.0	492.6	500.0	500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	15.0	14.0	14.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3.0	488.1	500.0	500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3.0	387.1	435.0	435.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0
53 00	სსიპ – საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
54 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	2,016,794.9	2,656,227.0	2,437,491.1	2,397,906.1	7,195.0	32,390.0
	ხარჯები	1,467,623.4	1,867,801.8	1,438,101.1	1,430,906.1	7,195.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	80,052.3	35,307.9	32,390.0	0.0	0.0	32,390.0
	ვალდებულებების კლება	469,119.2	753,117.3	967,000.0	967,000.0	0.0	0.0
54 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	664,910.9	983,556.2	1,273,000.0	1,273,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	237,482.1	268,671.5	346,000.0	346,000.0	0.0	0.0

	ვალდებულებების კლება	427,428.7	714,884.7	927,000.0	927,000.0	0.0	0.0
54 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	274,075.1	279,334.3	318,000.0	318,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	239,075.1	244,334.3	278,000.0	278,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	35,000.0	35,000.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
54 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	8,324.4	17,192.0	10,215.0	10,215.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,324.4	17,192.0	10,215.0	10,215.0	0.0	0.0
54 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	941,967.4	1,241,708.1	180,600.0	180,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	941,817.4	1,241,708.1	180,600.0	180,600.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	150.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 04 01	ავტონომიური რესპუბლიკებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	8,500.0	8,040.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,500.0	8,040.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0
54 04 02	ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	933,467.4	1,233,667.8	172,600.0	172,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	933,317.4	1,233,667.8	172,600.0	172,600.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	150.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 05	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	0.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	50,000.0	50,000.0	0.0	0.0
54 06	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	6,690.5	5,011.7	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	5,011.7	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	6,690.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 07	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	0.0	410,000.0	410,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	410,000.0	410,000.0	0.0	0.0
54 08	მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	0.0	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
54 09	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	51.2	180.4	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	51.2	180.4	200.0	200.0	0.0	0.0
54 10	საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა	598.5	681.1	670.0	670.0	0.0	0.0

	ვალდებულებების თანადაფინანსება						
	ხარჯები	598.5	681.1	670.0	670.0	0.0	0.0
54 11	დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება	0.0	79,601.7	110,000.0	110,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	79,601.7	110,000.0	110,000.0	0.0	0.0
54 12	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო- სახელმწიფოებრივი გადასახდელები	104,450.1	45,728.9	44,806.1	5,221.1	7,195.0	32,390.0
	ხარჯები	24,547.8	10,421.0	12,416.1	5,221.1	7,195.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	79,902.3	35,307.9	32,390.0	0.0	0.0	32,390.0
54 12 01	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (EU, KfW)	19,275.1	19,759.3	21,050.0	2,300.0	5,350.0	13,400.0
	ხარჯები	9,972.3	9,073.3	7,650.0	2,300.0	5,350.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	9,302.9	10,685.9	13,400.0	0.0	0.0	13,400.0
54 12 02	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – IV ფაზა (KfW)	15,291.9	16,854.3	19,456.1	2,921.1	1,845.0	14,690.0
	ხარჯები	1,551.2	1,347.6	4,766.1	2,921.1	1,845.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	13,740.7	15,506.7	14,690.0	0.0	0.0	14,690.0
54 12 03	აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	3,000.0	0.0	0.0	3,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	3,000.0	0.0	0.0	3,000.0
54 12 04	ბათუმის ავტობუსების პროექტი (ESP, EBRD)	0.0	8,749.3	1,300.0	0.0	0.0	1,300.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	8,749.3	1,300.0	0.0	0.0	1,300.0
54 12 07	ორბრივი, რეგიონალური და რეგიონთაშორისი პროექტები (GIZ)	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 12 08	KfW-ის ადგილობრივი ოფისის საოპერაციო ხარჯების თანადაფინანსება (KfW)	12.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 12 09	თბილისის ავტობუსების პროექტი (ESP, EBRD)	69,863.3	366.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,004.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	56,858.7	366.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 14	ფიზიკურ პირებზე უცხოურ ვალუტაში გაცემული საბანკო სესხების ეროვნულ ვალუტაში კონვერტირების ხელშეწყობის ღონისძიებები	15,726.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,726.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 15	ორბრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან	0.0	3,232.6	0.0	0.0	0.0	0.0

	დაკავშირებული ღონისძიებები						
	ვალდებულებების კლება	0.0	3,232.6	0.0	0.0	0.0	0.0
55 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,892.5	1,847.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	35.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,866.6	1,847.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,338.9	1,315.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	25.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
56 00	სსიპ – დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო	87.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	78.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	46.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
57 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	1,164.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	39.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,161.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	983.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
58 00	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	197.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	195.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	106.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
59 00	სსიპ – საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი – „საქპატენტი“	108.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	108.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
60 00	სსიპ – ტექნოლოგიური ინსტიტუტი	502.1	597.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	501.1	597.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	329.5	385.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

თავი VII

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

მუხლი 17. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები განისაზღვროს 80 600.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების დასახელება	სულ ტრანსფერი	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად*	სპეციალური ტრანსფერი
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	8,000.0		8,000.0
ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	150,460.0	460.0	150,000.0
აჭარის მუნიციპალიტეტი	1,108.0	30.0	1,078.0
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	0.0		
ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	0.0		
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	0.0		
ქედის მუნიციპალიტეტი	0.0		
შუახევის მუნიციპალიტეტი	0.0		
ხულოს მუნიციპალიტეტი	0.0		
ახმეტის მუნიციპალიტეტი	135.0	135.0	
გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	160.0	160.0	
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	185.0	185.0	
თელავის მუნიციპალიტეტი	285.0	285.0	
ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	220.0	220.0	
საგარეჯოს			

მუნიციპალიტეტი	210.0	210.0	
სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	145.0	145.0	
ყვარლის მუნიციპალიტეტი	135.0	135.0	
ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	235.0	235.0	
ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	232.0	232.0	
ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	2,050.0	150.0	1,900.0
წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	170.0	170.0	
ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	128.0	128.0	
ვანის მუნიციპალიტეტი	145.0	145.0	
ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	240.0	240.0	
თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	160.0	160.0	
სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	187.0	187.0	
საჩხერის მუნიციპალიტეტი	190.0	190.0	
ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	138.0	138.0	
ხონის მუნიციპალიტეტი	160.0	160.0	
ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	260.0	260.0	
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	350.0	350.0	
აბაშის მუნიციპალიტეტი	147.0	147.0	
მარტვილის	155.0	155.0	

მუნიციპალიტეტი			
მესტიის მუნიციპალიტეტი	125.0	125.0	
სენაკის მუნიციპალიტეტი	195.0	195.0	
ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	172.0	172.0	
წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	183.0	183.0	
ხოზის მუნიციპალიტეტი	210.0	210.0	
გორის მუნიციპალიტეტი	303.0	303.0	
ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	2,125.0	90.0	2,035.0
ერედვის მუნიციპალიტეტი	1,970.0	45.0	1,925.0
კასპის მუნიციპალიტეტი	175.0	175.0	
ქარელის მუნიციპალიტეტი	213.0	213.0	
თიღვის მუნიციპალიტეტი	1,566.0	30.0	1,536.0
ხაშურის მუნიციპალიტეტი	225.0	225.0	
ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	500.0	500.0	
ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	305.0	305.0	
გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	260.0	260.0	
დმანისის მუნიციპალიტეტი	130.0	130.0	
თეთრი წყაროს მუნიციპალიტეტი	217.0	217.0	
მარნეულის მუნიციპალიტეტი	250.0	250.0	

წალკის მუნიციპალიტეტი	109.0	109.0	
ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	220.0	220.0	
ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	253.0	253.0	
ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	183.0	183.0	
ადიგენის მუნიციპალიტეტი	137.0	137.0	
ასპინძის მუნიციპალიტეტი	126.0	126.0	
ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	215.0	215.0	
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	270.0	270.0	
ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	190.0	190.0	
ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	165.0	165.0	
ახალგორის მუნიციპალიტეტი	2,416.0	90.0	2,326.0
დუშეთის მუნიციპალიტეტი	107.0	107.0	
თიანეთის მუნიციპალიტეტი	136.0	136.0	
მცხეთის მუნიციპალიტეტი	368.0	368.0	
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	85.0	85.0	
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	140.0	140.0	
ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	105.0	105.0	
ონის მუნიციპალიტეტი	103.0	103.0	

ცაგერის მუნიციპალიტეტი	158.0	158.0	
სულ	180,600.0	11,800.0	168,800.0

შენიშვნა(*): დელეგირებულ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“, „სამხედრო ვალდებულებისა და სამხედრო სამსახურის შესახებ“, „თავდაცვის ძალების რეზერვისა და სამხედრო სარეზერვო სამსახურის შესახებ“, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“, „სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდეგ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის უკვდავყოფის შესახებ“, „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ და სხვა საქართველოს კანონებით განსაზღვრული უფლებამოსილებებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა დაფინანსება. ამ მუხლით გათვალისწინებული დელეგირებული უფლებამოსილებების გარდა, 2019 წელს შესაძლებელია განხორციელდეს მუნიციპალიტეტებისთვის საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით საქონლის, მომსახურებისა და სამუშაოების შესყიდვის (25 07 – ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია) და მოსწავლეთა ტრანსპორტით უზრუნველყოფის (32 02 11 – საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა) უფლებამოსილებების დელეგირება.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 18. მუნიციპალიტეტების კუთვნილი დამატებული ღირებულების გადასახადის განაწილების წესი

საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 71-ე და 114⁵ მუხლების შესაბამისად თითოეული მუნიციპალიტეტის მიერ მისაღები დამატებული ღირებულების გადასახადის პროცენტული მაჩვენებელი განისაზღვროს შემდეგი ცხრილის შესაბამისად:

მუნიციპალიტეტების დასახელება	დამატებული ღირებულების გადასახადის პროცენტული განაწილება
ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი	50.01%
ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი	5.07%
ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	0.98%
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	0.68%
ქედის მუნიციპალიტეტი	0.65%
შუახევის მუნიციპალიტეტი	0.03%
ხულოს მუნიციპალიტეტი	0.23%
ახმეტის მუნიციპალიტეტი	0.70%
გურჯაანის მუნიციპალიტეტი	0.91%
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	0.15%
თელავის მუნიციპალიტეტი	1.42%
ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი	0.93%
საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	0.83%
სიღნაღის მუნიციპალიტეტი	0.40%

ყვარლის მუნიციპალიტეტი	0.43%
ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	3.48%
ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	0.79%
ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	0.38%
წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	0.83%
ბაღდათის მუნიციპალიტეტი	0.54%
ვანის მუნიციპალიტეტი	0.67%
ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	0.93%
თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	0.81%
სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	0.74%
საჩხერის მუნიციპალიტეტი	1.03%
ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	0.52%
ხონის მუნიციპალიტეტი	0.69%
ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტი	0.36%
ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	2.42%
აბაშის მუნიციპალიტეტი	0.57%
მარტვილის მუნიციპალიტეტი	0.80%
მესტიის მუნიციპალიტეტი	0.35%
სენაკის მუნიციპალიტეტი	0.69%
ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	0.55%
წალენჯიხის მუნიციპალიტეტი	0.63%
ხოზის მუნიციპალიტეტი	0.34%
გორის მუნიციპალიტეტი	3.01%
კასპის მუნიციპალიტეტი	0.60%
ქარელის მუნიციპალიტეტი	0.95%
ხაშურის მუნიციპალიტეტი	1.04%
ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტი	2.28%
ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	0.09%
გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	0.20%
დმანისის მუნიციპალიტეტი	0.52%
თეთრი წყაროს მუნიციპალიტეტი	0.53%
მარნეულის მუნიციპალიტეტი	1.23%

წალკის მუნიციპალიტეტი	0.15%
ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	0.74%
ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	1.41%
ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	0.32%
ადიგენის მუნიციპალიტეტი	0.45%
ასპინძის მუნიციპალიტეტი	0.07%
ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	0.07%
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	0.91%
ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	0.10%
ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	0.29%
დუშეთის მუნიციპალიტეტი	0.51%
თიანეთის მუნიციპალიტეტი	0.44%
მცხეთის მუნიციპალიტეტი	0.44%
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	0.01%
ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	0.73%
ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	0.36%
ონის მუნიციპალიტეტი	0.39%
ცაგერის მუნიციპალიტეტი	0.62%

თავი VIII

მარეგულირებელი ნორმები

მუხლი 19. საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების განკარგვა

ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების – „54 01 – საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „54 02 – საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა“, „54 03 – საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები“, „54 04 – ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები“, „54 09 – საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა“, „54 10 – საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა ვალდებულებების თანადაფინანსება“ და „54 12 – დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელები“ – საბიუჯეტო სახსრების განკარგვა განახორციელოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ.

მუხლი 20. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდები

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გაუთვალისწინებელი გადასახდელების დაფინანსების მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი 50 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი 410 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. საქართველოს მთავრობა საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის ფარგლებში ამტკიცებს „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამას“ და მისი განკარგვის წესს.

4. საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული პროცედურებისა და კრიტერიუმების შესაბამისად შერჩეული მუნიციპალური და რეგიონული პროექტების დასაფინანსებლად საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხა გამოიყოფა მხოლოდ მუნიციპალიტეტის მიერ თანადაფინანსების შემთხვევაში.

5. მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი განისაზღვროს 20 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

6. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი განისაზღვროს 20 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, იძულებით ჩამოჭრილი თანხები ასახოს წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდით გათვალისწინებულ ასიგნებებში.

7. საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან ან/და საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხის გამოყოფის თაობაზე წინადადებებს საბიუჯეტო ორგანიზაციების, აგრეთვე მუნიციპალიტეტებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების შესაბამისი ორგანოების მოთხოვნის საფუძველზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ან საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 21. დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება

ამ კანონით დამტკიცებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელის – „54 11 – დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება“ – პროგრამული კოდით გათვალისწინებული ასიგნებების განკარგვა განხორციელდეს „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესით.

მუხლი 22. დავალიანებების დაფარვა

წინა წლებში წარმოქმნილი ფაქტობრივი დავალიანებების დასაფარავად საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფმა საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა შესაძლებელია გამოიყენონ 2019 წელს მათთვის გამოყოფილი ასიგნებები იმ პირობით, რომ არ დაიშვება ახალი დავალიანების დაგროვება, რისთვისაც მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ აღნიშნულ ორგანიზაციებს.

მუხლი 23. სახელმწიფო ვალი

1. საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2019 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 1 273 000.0 ათასი ლარი:

ა) ძირითადი თანხის დაფარვისათვის – 927 000.0 ათასი ლარი, მათ შორის:

ა.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 235 184.0 ათასი ლარი;

ა.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 691 816.0 ათასი ლარი;

ბ) პროცენტის გადახდისათვის – 346 000 ათასი ლარი, მათ შორის:

ბ.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 60 128.0 ათასი ლარი;

ბ.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 188 672.0 ათასი ლარი;

ბ.გ) სახელმწიფოს მიერ საგარეო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით წარმოქმნილი ვალდებულებების მომსახურებისათვის – 97 200.0 ათასი ლარი.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიეცეს უფლება, ამ კანონით საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, კრედიტორი ქვეყნის მთავრობის თანხმობის შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული წესით განახორციელოს საქართველოს იურიდიული პირებისათვის აღნიშნული სახსრებიდან თანხების ანაზღაურება ან შესაბამისი პროგრამების დაფინანსება ამ იურიდიული პირების მიერ კრედიტორი ქვეყნისათვის საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვის ანგარიშში პროდუქციის რეალიზაციისათვის და მომსახურების გაწევისათვის.

3. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის გადასახდელი პროცენტის მოცულობა განისაზღვროს 33 500.0 ათასი ლარით, ხოლო დასაფარავი ძირითადი თანხის მოცულობა – 40 000.0 ათასი ლარით.

4. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ 2018 წლის 15 მარტს გამოშვებული 280 846.0 ათასი ლარის სახელმწიფო ობლიგაციების განახლება და 40 000.0 ათასი ლარის ფასიანი ქაღალდების გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის.

5. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით საშინაო ვალდებულებების ცვლილება განისაზღვროს არაუმეტეს 900 000.0 ათასი ლარის ზრდით. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვება განახორციელოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების დაფარვის აღრიცხვა განახორციელოს ბიუჯეტის შემოსულობების შესაბამისი მუხლის შემცირებით.

6. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო უფლებამოსილია სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების ნაცვლად გამოიყენოს ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთი. ამასთანავე, სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით მიღებული სახსრების წმინდა მოცულობა და მათი გამოშვების ნაცვლად ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთის გამოყენება ჯამურად არ უნდა აღემატებოდეს 900 000.0 ათას ლარს.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 24. საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის განმკარგავ საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება განისაზღვრება „საჯარო დაწესებულებებში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2. 2019 წელს საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურების განსაზღვრის მიზნით საბაზო თანამდებობრივი სარგო განისაზღვროს 1000 ლარის ოდენობით.

3. 2019 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფ საჯარო დაწესებულებებში დასაქმებულ პირებზე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ფულადი ჯილდო, დანამატი და სხვა ანაზღაურება გაიცეს მათთვის შესაბამისი

ბიუჯეტებით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

4. 2019 წლის განმავლობაში საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი მხარჯავი დაწესებულებების მიერ, გარდა ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა, მათთვის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის „შრომის ანაზღაურების“ მუხლით დამტკიცებული ასიგნებების გაზრდა შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს მთავრობის თანხმობით, არაუმეტეს იმავე მუხლით დამტკიცებული ასიგნების 1/12-ისა.

5. საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნების ჩატარებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების ფარგლებში „შრომის ანაზღაურების“ მუხლით დამტკიცებული ასიგნებების გაზრდაზე არ ვრცელდება ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შეზღუდვები.

მუხლი 25. საჯარო დაწესებულებაში ადმინისტრაციული ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა და შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობის შეზღუდვა

1. საჯარო დაწესებულებაში ადმინისტრაციული ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა და საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე, დამხმარე ამოცანების შესასრულებლად შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა განისაზღვრება „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობის შეზღუდვიდან გამონაკლისი საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფ საჯარო დაწესებულებებში დაიშვება საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით, მუნიციპალიტეტების (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა) შემთხვევაში – მუნიციპალიტეტის საკრებულოსთან შეთანხმებით, ხოლო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების საჯარო დაწესებულებებში – შესაბამის ადმინისტრაციული ხელისუფლების ორგანოსთან შეთანხმებით.

3. არამუდმივი ამოცანების შესასრულებლად შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა საჭიროებს ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულ შესაბამის ორგანოსთან შეთანხმებას, თუ საჯარო დაწესებულებაში 30 დღეზე მეტი ვადით გაფორმებული შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა აღემატება შტატით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე ფაქტობრივად დასაქმებულ თანამშრომელთა რიცხოვნობის 1%-ს. იმ საჯარო დაწესებულებაში, სადაც სამშტატო რიცხოვნობის 1% 5 ერთეულზე ნაკლებია, შეთანხმებას საჭიროებს შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რიცხოვნობა, რომელიც 5 ერთეულზე მეტია.

მუხლი 26. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დაცვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები და შეზღუდვები

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი მაკროეკონომიკური პარამეტრების მაქსიმალური ზღვრების დაცვის მიზნით, საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ 155¹ მუხლის საფუძველზე მინიჭებული უფლებამოსილების გათვალისწინებით:

ა) საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია შეაჩეროს საქართველოს სამინისტროებისათვის საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხების ფარგლებში გადახდის განხორციელება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კოდებისა და მუხლების მიხედვით;

ბ) საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 31-ე მუხლით განსაზღვრული წესით წლიური ბიუჯეტის დაზუსტებისას საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტებისათვის გათვალისწინებული გადასახდელების მიმდინარე დანიშნულების ხარჯებში გადატანა დასაშვებია მხოლოდ საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ცვლილება იმავე საინვესტიციო/კაპიტალური პროექტების განხორციელებასთანაა დაკავშირებული;

გ) საქართველოს მთავრობა უფლებამოსილია განსაზღვროს შესყიდვების ერთიანი ლექსიკონის (CPV) კოდების მიხედვით კლასიფიკატორის კოდები, რომელთა ფარგლებში შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელება საქართველოს მთავრობის წინასწარ თანხმობას

საჭიროებს;

დ) საქართველოს სამინისტროებმა ყოველი კვარტალის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარუდგინონ ინფორმაცია მათ მიერ და მათი კონტროლისადმი დაქვემდებარებული საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ამ კანონით მათთვის გათვალისწინებული საბიუჯეტო სახსრებით, „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განხორციელებული ტენდერების შედეგად წარმოქმნილი ეკონომიის და ამ ეკონომიის შემდგომი გამოყენების თაობაზე;

ე) საქართველოს სამინისტროებს მიეცეთ უფლება, ამ მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ტენდერების შედეგად წარმოქმნილი ეკონომია მიმართონ ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით;

ვ) საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო საქართველოს მთავრობას წარუდგენს ამ მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას. საქართველოს მთავრობის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე შესაძლებელია იმავე ქვეპუნქტით განსაზღვრული ეკონომიის ან მისი ნაწილის მიმართვა ამ კანონით გათვალისწინებულ საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 27. საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების შემოსულობათა ხარჯვა

„საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სისტემაში შემავალი ბიუჯეტის მხარჯავი ერთეულების მიერ მიღებული საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეული მომსახურების საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების აღრიცხვისა და გამოყენების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2010 წლის 15 ოქტომბრის №835 ბრძანებულების შესაბამისად, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მიერ მიღებული საკონსულო მოსაკრებლის, დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში საკონსულო თანამდებობის პირის მიერ გაწეული მომსახურების საფასურისა და ბიუჯეტის სხვა შემოსულობების ხარჯვა განხორციელდეს ადგილზე, შესაბამისი წარმომადგენლობისა და დაწესებულებისათვის ამ კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

მუხლი 28. საქართველოს პარლამენტის მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

საქართველოს პარლამენტს მიეცეს უფლება, პარლამენტის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში, ამ კანონით მისთვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში დააფინანსოს დაკრძალვასთან და სასაფლაოს მოწყობასთან დაკავშირებული ყველა ღონისძიება.

მუხლი 29. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ ზოგიერთი ღონისძიების დაფინანსება

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიეცეს უფლება, 2018 წელს „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით გათვალისწინებული ასიგნებებით შესრულებული სამუშაოების დაფინანსება, რომელთა უწყვეტი განხორციელებაც აუცილებელია თავდაცვის ძალების აღმშენებლობისა და თავდაცვისუნარიანობის ამაღლების მიზნით სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, განხორციელოს ამ კანონით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსათვის „ხარჯების“ და „არაფინანსური აქტივების ზრდის“ მუხლებით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

2. საქართველოს თავდაცვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში და დაწესებული ლიმიტის ფარგლებში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ქვედანაყოფების (ერთეულების) მიერ შესასყიდ საქონელზე, სამუშაოსა და მომსახურებაზე საქართველოს თავდაცვის მინისტრის იმავე აქტით განსაზღვრული სტრუქტურული ქვედანაყოფები (ერთეულები) ითვლებიან შემსყიდველ ორგანიზაციებად და აქვთ სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობები და პასუხისმგებლობა.

მუხლი 30. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. ამ კანონით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსახორციელებელ ცალკეულ ღონისძიებებში გაგრძელდეს და, აუცილებლობის შემთხვევაში, შემოღებულ იქნეს ღონისძიებათა ნაწილის ანაზღაურება მოსახლეობის მიერ თანაგადახდის პრინციპით. თანაგადახდის წესს, ფორმასა და მოცულობას განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

2. ამ კანონით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამებისათვის – „მოსახლეობის სოციალური დაცვა“, „მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა“, „სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზა და კონტროლი“, „სამკურნალო საშუალებების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლი“, „სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა“, „შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა“ – გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელ ღონისძიებათა დაფინანსების, თანადაფინანსების, ანგარიშსწორების წესებსა და ძირითად პრინციპებს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

3. „მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის“ ფარგლებში გაიცეს სახელმწიფო პენსია და სახელმწიფო კომპენსაცია.

4. ასაკით პენსიონერისათვის სახელმწიფო პენსიის ოდენობა განისაზღვროს 200 ლარით.

5. „მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარების“ ფარგლებში:

ა) გაიცეს „სოციალური პაკეტი“ „სოციალური პაკეტის განსაზღვრის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 23 ივლისის №279 დადგენილებით დამტკიცებული წესითა და პირობებით;

ბ) გაიცეს საყოფაცხოვრებო სუბსიდია „სოციალური შეღავათების მონეტიზაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2007 წლის 11 იანვრის №4 დადგენილების შესაბამისად;

გ) გაგრძელდეს „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის №145 დადგენილებით დამტკიცებული „სოციალური დახმარების პროგრამის განხორციელების ძირითადი პრინციპები, რეინტეგრაციის შემწეობის ოდენობა, მინდობით აღზრდის ანაზღაურების ოდენობა, სრულწლოვანზე ოჯახური მზრუნველობის ანაზღაურების ოდენობა, სოციალური დახმარების ოდენობის გაანგარიშების, ღონისძიებათა დაფინანსებისა და ანგარიშსწორების, აგრეთვე საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა, ასევე ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა ყოველთვიური შემწეობის დაფინანსების წესი“;

დ) გაგრძელდეს დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების გაცემა: ერთ დევნილზე, ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირზე გასაცემი ყოველთვიური შემწეობა განისაზღვროს 45 ლარით;

ე) გაგრძელდეს ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო და დროებითი შრომისუუნარობის გამო დახმარებების გაცემა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილი წესითა და პირობებით;

ვ) დაფინანსდეს დახმარება შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისათვის „შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 1 მარტის №45 დადგენილებით განსაზღვრული წესითა და პირობებით;

ზ) დაფინანსდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა საჭირო ღონისძიება;

თ) დაფინანსდეს საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა ღონისძიებები.

6. საქართველოს მთავრობას მიეცეს უფლება, განსაზღვროს 2018 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის ის სახელმწიფო პროგრამები/მათი ღონისძიებები/მოცულობები, რომელთა განხორციელებაც უწყვეტად გაგრძელდება 2019 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში განსახორციელებელი 2019 წლის სახელმწიფო პროგრამების დამტკიცებამდე და ამ პროგრამებით გათვალისწინებული მიმწოდებლების გამოვლენამდე „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად ან ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით.

7. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში ამ კანონით გათვალისწინებული შესაბამისი ასიგნებების ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებებისა და მათი კომპონენტების დამტკიცებამდე ან/და „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესრულებამდე ან ვაუჩერის პირობების შესაბამისად შესაბამისი მიმწოდებლების გამოვლენამდე გაგრძელდეს 2018 წლის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული ის ღონისძიებები, რომელთა უწყვეტი განხორციელებაც აუცილებელია სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად, და ხელშეკრულებები გაფორმდეს იმავე მიმწოდებლებთან, თუ საქართველოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ იქნა განსაზღვრული. ამასთანავე, აღნიშნულის შესახებ ეცნობოთ საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტს და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს.

8. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 2018 წელს შესრულებული სამუშაოები დაფინანსდეს ამ კანონით საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

9. საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში 2018 წელს გაცემული ვაუჩერები (შესაბამისი ვაუჩერის პირობების გათვალისწინებით) და „რეფერალური მომსახურების“ სახელმწიფო პროგრამის „სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევის“ კომპონენტის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებები, რომლებიც ვერ დაფინანსდა 2018 წელს, დაფინანსდეს ამ კანონით შესაბამისი პროგრამებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებებიდან.

10. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „27 03 02 02 – იმუნიზაცია“ ფარგლებში ვაქცინების, შპრიცების, მალარიის სამკურნალო მედიკამენტებისა და ცივი ჯაჭვის აღჭურვილობების შესყიდვა განხორციელდეს გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, გამარტივებული შესყიდვით, ხოლო იმ ვაქცინების, შპრიცების, მალარიის სამკურნალო მედიკამენტების და ცივი ჯაჭვის აღჭურვილობების შესყიდვა, რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება გაეროს ბავშვთა ფონდის მეშვეობით, – „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

11. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „27 03 02 06 – ტუბერკულოზის მართვა“ ფარგლებში, მათ შორის, „საქართველოში ყველა ფორმის ტუბერკულოზის ხარისხიან დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობის მდგრადობის პროგრამის“ (GEO-T-NCDC) ღონისძიებებისათვის, და პროგრამული კოდის „27 03 02 07 – აივ ინფექციის/შიდსის მართვა“ ფარგლებში, მათ შორის, „საქართველოში აივ ინფექციის/შიდსის პრევენციის, მკურნალობისა და მოვლის ღონისძიებების გაძლიერებისა და მდგრადობის უზრუნველყოფის პროგრამის“ (GEO-H-NCDC) ღონისძიებებისათვის, ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო დანიშნულების საქონლის შესყიდვა, მათ შორის, აივ ინფექციის/შიდსის და ტუბერკულოზის სამკურნალო პირველი რიგის და მეორე რიგის მედიკამენტების შეძენა, ამ კანონით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში განხორციელდეს აივ

ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვების მექანიზმისა და აგენტების, მათ შორის, შესყიდვის ელექტრონული პლატფორმის, გამოყენებით, ხოლო იმ ფარმაცევტული და სხვა სამედიცინო დანიშნულების საქონლის შესყიდვა, რომელთა შესყიდვაც ვერ ხორციელდება აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის მიერ განსაზღვრული გაერთიანებული საერთაშორისო შესყიდვის მექანიზმისა და აგენტების საშუალებით, – „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

12. ამ კანონით დამტკიცებული პროგრამული კოდის „27 03 02 06 – ტუბერკულოზის მართვა“ ფარგლებში საქართველოს მოქალაქეები ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მკურნალობის რეჟიმის დაცვაში ხელშეწყობის მიზნით, ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მკურნალობის რეჟიმის დაცვის შემთხვევაში, ამბულატორიული მკურნალობის მთელი კურსის განმავლობაში იღებენ სოციალურ დახმარებას საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად.

13. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტში სასწრაფო დახმარების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ღონისძიებები დაფინანსდეს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

14. დევნილთა მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული საცხოვრებელი ფართობის (სადაც დევნილი სახელმწიფოს მიერ იქნა განსახლებული და რომელიც საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული იყო, როგორც დევნილთა კომპაქტურად (ორგანიზებულად) განსახლების ობიექტი, ასევე სადაც სამინისტრო ახორციელებდა ადმინისტრაციის, საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურების ხარჯების (მათ შორის, ობიექტებში განსახლებულ დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა მიერ მოხმარებული წყლის, ნარჩენების გატანის, ასენიზაციისა და დეზინფექცია-დერატიზაციის, განსახლების ობიექტებში მომსახურებისა და მიმდინარე შეკეთების სხვა ხარჯები) ანაზღაურებას) ადმინისტრაციული ხარჯის დაფინანსება ერთ დევნილზე განისაზღვროს თვეში 2 ლარით. აღნიშნული დაფინანსება განხორციელდეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესაბამისად. ხელშეკრულების პირობებს და მის გასაფორმებლად საჭირო დოკუმენტაციას ადგენს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

მუხლი 31. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურება

1. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში (სეთურნი, ზაქათკარი, ჯადმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიანა-როსტიანი და ქოროლო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობისათვის (აბონენტებისათვის) ბუნებრივი აირის მოხმარებაზე 2018 წლის 1 დეკემბრიდან 2019 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2019 წლის 15 ოქტომბრიდან 2019 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით პერიოდებში განისაზღვროს შეღავათი თითოეულ აბონენტზე თვეში 700 მ³-ის (მაისსა და ოქტომბერში – 350 მ³-ის) ოდენობით. ამასთანავე, აბონენტებს მიეცეთ შესაძლებლობა, აღნიშნული პერიოდების შესაბამის საანგარიშო თვეში გამოუყენებელი შეღავათით ისარგებლონ მომდევნო თვეში, კერძოდ, 2018 წლის 1 დეკემბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2019 წლის 15 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2019 წლის 16 მაისს, 2019 წლის 15 ოქტომბრიდან გამოუყენებელი შეღავათი გამოყენებულ იქნეს 2020 წლის 15 მაისის ჩათვლით პერიოდში, ხოლო რიცხული შეღავათი გაუქმდეს 2020 წლის 16 მაისს.

2. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანია ვალდებულია ამ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად შეღავათით მოსარგებლე აბონენტების სააღრიცხვო ბარათებზე ყოველი თვის დასაწყისში ასახოს შეღავათის შესაბამისი ლიმიტი და შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათი.

3. ბუნებრივი აირის გამანაწილებელი კომპანიის მიერ წარმოდგენილი და მუნიციპალიტეტების გამგეობების მიერ სათანადოდ დამოწმებული შესაბამისი ანგარიშების მიხედვით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ ანაზღაუროს 2018 წლის 1 დეკემბრიდან 2019 წლის 15 მაისის ჩათვლით და 2019 წლის 15 ოქტომბრიდან 2019 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით

პერიოდებში ყაზბეგის მუნიციპალიტეტსა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში (სეთურნი, ზაქათკარი, ჯადმიანი, ბედონი, ბენიან-ბეგონი, იუხო, მუდურუ, წკერე, ციხიანი, სვიან-როსტიანი და ქოროლო, აგრეთვე ის სოფლები, რომელთაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი მიენიჭათ) მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის (აბონენტების) მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი ლიმიტის და შესაბამის საანგარიშო პერიოდში გამოუყენებელი შეღავათის ფარგლებში ფაქტობრივად მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება.

მუხლი 32. ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაციის – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

2019 წლის განმავლობაში ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაციის – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი უფლებამოსილია ამ კანონით ადმინისტრაციისათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან თავისი გადაწყვეტილების საფუძველზე გასცეს ერთჯერადი დახმარებები.

მუხლი 33. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიეცეს უფლება, პროგრამული კოდის „26 02 02 – ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა“ ფარგლებში 2018 წელს მიღებული საქონლისა და მომსახურების დაფინანსება განახორციელოს ამ კანონით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსათვის დამტკიცებული ასიგნებებიდან.

2. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიეცეს უფლება, მისთვის ამ კანონით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში უზრუნველყოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო დავებსა და უცხო ქვეყნის სასამართლოებში მიმდინარე საქმეებთან დაკავშირებით სახელმწიფოს წარმომადგენლობის განხორციელების მიზნით იურიდიული კომპანიებისგან იურიდიული მომსახურების შესყიდვის, შესაბამისი საარბიტრაჟო და სასამართლო ხარჯების, მოწმეებისა და უცხოელი ექსპერტების საარბიტრაჟო და სასამართლო პროცესებში მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოში კომპლექსურ საქმეებზე დავების საწარმოებლად იურიდიული მომსახურების შესყიდვის, არასრულწლოვანი საქართველოს მოქალაქეების უცხო ქვეყანაში არამართლზომიერად გადაადგილებისა და დაკავების საქმეების უცხო ქვეყანაში წარმოებისა და ბავშვების საქართველოში დაბრუნების, საქართველოს მოქალაქეების ჰუმანიტარული საჭიროების უზრუნველყოფის მიზნით, აგრეთვე აღნიშნულ საქმეებთან დაკავშირებული სხვა, გაუთვალისწინებელი ხარჯებისა და საქართველოს კანონმდებლობით მათთან დაკავშირებული გადასახადების დაფინანსება, მათ შორის, ამ კანონის ამოქმედებამდე გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების დაფინანსება.

საქართველოს 2019 წლის 17 ოქტომბრის კანონი №5199 – ვებგვერდი, 18.10.2019წ.

მუხლი 34. საქართველოს საერთო სასამართლოების ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით განსახორციელებელი ღონისძიებები

ამ კანონის მე-16 მუხლით საქართველოს საერთო სასამართლოებისათვის განსაზღვრული მომუშავეთა რიცხოვნობა არ ზღუდავს კანონით დადგენილი წესით საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეების და მათთან დაკავშირებული თანამშრომლების (თანაშემწე, რეფერენტი და სხვა) დანიშვნას.

მუხლი 35. ზოგიერთი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულმა საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირმა მის მიერ 2019 წელს მოხილიზებული, საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული (საკუთარი) შემოსავლების არანაკლებ 10% მიმართოს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესრულების მიზნით შესაბამისმა უწყებამ საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში თანხების მიმართვა განახორციელოს ყოველი კვარტალის ბოლო სამუშაო დღეს, გადარიცხვის დღისათვის კვარტალში მიღებული შემოსავლის არანაკლებ 10%-ის ოდენობით.

3. ამ მუხლის დებულებები არ ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მიერ მიღებულ გრანტებზე, აგრეთვე იმ შემოსავლებზე, რომლებსაც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი იღებს მისი კონტროლის განმახორციელებელი ორგანოს სისტემაში შემავალი სხვა საჯარო სამართლის იურიდიული პირისგან.

თავი IX

დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 36. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი ამოქმედდეს 2019 წლის 1 იანვრიდან.

2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს საქართველოს 2017 წლის 13 დეკემბრის კანონი „საქართველოს 2018 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე (www.matsne.gov.ge), 22.12.2017, სარეგისტრაციო კოდი: 190020010.05.001.018695).

საქართველოს პრეზიდენტი

სალომე ზურაბიშვილი

ქუთაისი,

13 დეკემბერი 2018 წ.

N3948-ის

